

# Program *fra oktober 2016*

Side 80  
Oplev 70erne: Århundredets Festival

Side 67  
Hop på bussen til BogForum

Side 48  
Tag en weekend på Sandbjerg Gods

Side 37  
Kom til bogudsalg

## Hvad adskiller fakta og fiktion?

**Stefan Kjerkegaard**  
Lektor i nordisk sprog og litteratur,  
Aarhus Universitet



# Folkeuniversitetet

Folkeuniversitetet er et universitet for folket. Her er ingen eksamener og test, men videndeling og forskningsformidling i øjenhøjde. Sådan har det været siden 1898, hvor Folkeuniversitetet slog dørene op første gang.

- Folkeuniversitetet er for alle – også for dig
- Folkeuniversitetet giver dig mulighed for at høre forskere formidle forskningens resultater og diskutere forskningens metoder
- Folkeuniversitetet kan du finde over hele landet og siden 1946 i Aarhus og 2009 i Herning
- På Folkeuniversitetet kan du møde forskere, som deler deres viden om psykologi og sundhedsvidenskab, historie og filosofi, samfundsviden og organisationsteori, naturvidenskab og teknologi, kunst og litteratur, og mon ikke der også er noget for dig
- I dette program finder du mange flere end 200 forelæsningsrækker, enkeltforelæsninger og festivalarrangementer, som du kan vælge imellem – i både Aarhus og Herning

## Hvad er fakta og fiktion?

Er fakta i dag blevet en god historie, ren fiktionslitteratur og en god fortælling? Hvad skal vi tro, når vi hører præsidentkandidat Donald Trump sætte tal på verdens tilstand og USA's fremtid? Da vi så den tidligere UKIP-leder Nigel Farage lægge sine fakta på bordet om Storbritanniens muligheder uden for EU? Eller når vi følger enhver anden politisk debat, hvor hvad der ligner uomgængelig fakta i form af data, tal og analyser lægges frem? Hvornår er noget fakta, og hvornår er det til diskussion? De politiske modstandere faktatjekker, og journalister graver for at stadfæste, om udsagn er sande eller falske. Men hvordan skal vi andre læse debatten og adskille fakta fra fiktion?

Samfundseksperter diskuterer, om vi lever i en helt ny type samfund. De kalder det for det post-faktuelle samfund. De hævder, at det er blevet så svært at gennemskue, hvilke fakta der er de mest sande, at vores mavefornemmelse bliver den primære årsag til de valg, vi træffer. Politikere har altid brugt fakta på en måde, der har gavnet deres egen politik. Men har politikere i dag så stor fokus på signalværdi, at faktaens sandhedsværdi er til diskussion?

Så hvad skal vi tro, når der altid er mindst to sider af sagen? En af grundene til, at det kan være så svært at overskue, hvad der er op og ned i den politiske debat er, at de fakta, vi præsenteres for, sjældent akkompagneres af en forklaring på, hvordan resultatet er fremkommet. På Folkeuniversitetet formidler vi altid både forskningens resultater og dens metode. Vi tror nemlig på, at du kan blive rustet til at foretage dine egne kritiske faktatjek af virkeligheden.

Hop blot nysgerrigt ombord i programmet, men glem ikke at gå kritisk til værks!

*Hvad adskiller fakta og fiktion?*

*På forsiden ses **Stefan Kjerkegaard**, lektor på Aarhus Universitet, som forsker i nordisk litteratur, og herunder den biografiske litteratur, hvor forfatterne skriver om deres eget liv – hvad er fakta, og hvad er fiktion?*



**Noe Munck**,  
formand for bestyrelsen,  
Folkeuniversitetet i Emdrup



**Sten Tiedemann**,  
rektor for Folkeuniversitetet  
i Emdrup



**Marie Kruse Larsen**,  
programchef for  
Folkeuniversitetet i Emdrup

## Indhold

### Aarhus

<b>Samfund og verden</b>	s. 4–13
<b>Organisation, ledelse og kommunikation</b>	s. 14–21
<b>Psykologi, sundhed og pædagogik</b>	s. 22–31
<b>Naturvidenskab og teknologi</b>	s. 32–35
<b>Religion og filosofi</b>	s. 38–43
<b>Arkæologi og historie</b>	s. 44–52
<b>Kunst, arkitektur og design</b>	s. 54–60
<b>Litteratur, film og musik</b>	s. 62–67

### Herning

<b>Samfund og verden</b>	s. 71
<b>Organisation, ledelse og kommunikation</b>	s. 72
<b>Psykologi, sundhed og pædagogik</b>	s. 74
<b>Naturvidenskab og teknologi</b>	s. 76
<b>Historie, religion og filosofi</b>	s. 76
<b>Kunst, litteratur og musik</b>	s. 79

### Andet

<b>Aarhus 2017</b>	s. 68 - 69
<b>Århundredets festival</b>	s. 80 - 81
<b>Praktiske oplysninger</b>	s. 82 - 83

#### Få nyhederne først

Tilmeld dig Folkeuniversitetets nyhedsbrev på [fuuu.dk](http://fuuu.dk), og følg os på hhv [facebook.com/fuuu aarhus](https://facebook.com/fuuu aarhus) og [facebook.com/fuuherning](https://facebook.com/fuuherning)

**Programmet er udgivet af:**  
Folkeuniversitetet i Aarhus, Emdrup og Herning  
8843 8000  
[info@fuuu.dk](mailto:info@fuuu.dk)

#### Sådan tilmelder du dig

Tilmeld dig forelæsningsrækker  
[www.fuuu.dk](http://www.fuuu.dk)  
8843 8000

**Find forelæsningsstedet**  
Aarhus Universitet  
Aarhus: Ny Munkegade 118, 8000 Aarhus C  
Herning: Birk Centerpark 15, 7400 Herning



# Samfund og verden

Hør om verdens lande og regioner, økonomiens udvikling og de politiske slagsmål om samfundets indretning. Landets dygtigste samfundsforskere kaster lys på de tendenser, udfordringer og teorier, der optager dem lige nu. Forstå verden af i dag.

## Et nyt Afrika på vej?

**Holdnummer:** 1621-264  
**Dato:** 24/10, 6 mandage  
**Tid:** 17.30-19.15  
**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Løveøkonomier, demokratiske revolutioner og optimisme. Hungersnød, pirater og bistandsafhængighed. Afrika er et kontinent i udvikling, men historier om menneskelige tragedier og væbnede konflikter florerer fortsat. Hvorfor kan den mirakuløse fremgang i Asien, ikke eksporteres til det afrikanske kontinent? Er det kolonialismen og imperialismen, der er skyld i Afrikas vedvarende økonomiske og sociale nedtur? Vil Afrika i årene fremover komme til at spille en mere fremtrædende rolle i den globaliserede verden? Hør en række forskeres bud på, hvor det afrikanske kontinent befinder sig i dag, hvor Afrika er på vej hen, og hvilken rolle Afrika vil spille i verden i fremtiden. Er der alligevel grund til optimisme?

- 24/10: Stagnation eller forandring: Politik og økonomisk udvikling i Afrika.** Anne Mette Kjær, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 31/10: Demokrati i Afrika – hvorfor er det så svært?** Jørgen Elklit, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 07/11: Sikkerhedspolitik i Afrika.** Holger Bernt Hansen, professor i afrikastudier, Københavns Universitet
- 14/11: Kulturelle og religiøse forhold i Afrika.** Niels Kastfelt, lektor i kirkehistorie, Københavns Universitet
- 21/11: Kina i Afrika – nykolonisering eller udviklingsalternativ?** Peter Kragelund, institutleder og lektor i udviklingsstudier, Roskilde Universitet
- 28/11: Hvordan kommer Afrika videre? Ulandsbistand mv.** Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet

## Forstå din verden

**Holdnummer:** 1621-080  
**Dato:** 24/10, 7 mandage  
**Tid:** 19.30-21.15  
**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Verden er i konstant bevægelse: Konflikter bliver til krige, traktater underskrives og politiske håndtryk udveksles hen over bonede gulve. Men hvad er historien bag det, der sker? Hvad adskiller de forskellige regioner, og hvilken viden bringer os tættere en forståelse af Europa, Mellemøsten, USA, Afrika, Latinamerika og Asien? Få stillet skarpt på de konflikter, bevægelser og politiske problemstillinger, forskerne mener er vigtigst for at forstå verden i dag.

- 24/10: Europa og EU.** Morten Rasmussen, lektor i historie, Københavns Universitet
- 31/10: Asien.** Carsten Boyer Thøgersen, tidl. kontorchef i Udenrigsministeriet
- 07/11: Østeuropa og Rusland.** Karsten Jakob Møller, senioranalytiker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 14/11: Afrika.** Holger Bernt Hansen, professor i afrikastudier, Københavns Universitet
- 21/11: Mellemøsten og Nordafrika.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 28/11: Latinamerika.** Steen Fryba Christensen, lektor i Latinamerika og globalisering, Aalborg Universitet
- 05/12: USA.** Jørn Brøndal, lektor i historie, Syddansk Universitet

## Sproget får det glatte lagen! Faste vendinger i forandring

**Holdnummer:** 1621-034  
**Dato:** 25/10, 1 tirsdag  
**Tid:** 17.15-21.15  
**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118  
**Undervisere:** Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Amalie fra Paradise Hotel gør det meget. Journalister og politikere gør det en del, og selv den ikke helt unge generation gør det indimellem. Vi ændrer konstant en lille smule på de faste vendinger. Nogle mere bevidst end andre. Vi skal se på danskers kultur i forandring og på, hvordan vi hele tiden sikrer, at ordsprog og talemåder passer til den tid, vi skal bruge dem i. Vi skal se på tekst- og billedeksempler med både talesprogets og skriftsprogets spidsfindigheder. Alle kan finde eksempler, der enten styrker smilenes størrelse eller får mavesyren til at skumme. "Verden er af lava". Eller hvad siger du?

## Tyskland – historie, samfund og kultur

**Holdnummer:** 1621-286  
**Dato:** 25/10, 5 tirsdage  
**Tid:** 17.30-19.15  
**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Vi spiller 'Bezzewizzer', ser 'So Ein Ding' på TV og drikker øl på Die Kleine Bierstube. Tysk er det nye sort, og danskerne elsker Berlin. Men hvor meget ved vi egentlig om Tysklands historie og righoldige kultur? Vores nabo i syd spiller som økonomisk og politisk supermagt en hovedrolle i Europa, og intet tyder på, at det vil ændre sig foreløbigt. Tyskland har siden middelalderen været fast leverandør af det ypperligste inden for musik, kunst, litteratur og filosofi. I løbet af fem forelæsninger bliver tilhørerne ført med på en rejse gennem tysk historie, samfund, kunst og litteratur. Fra middelalderen til i dag.

- 25/10: Hvorfor ligger Mariental i Namibia? Tysklands 30 år som kolonimagt (1885-1915).** Sven Halse, lektor i tysk, Aarhus Universitet
- 01/11: Tristan og Isoldes kærlighed i middelalderens litteratur og billedkunst (på letforståeligt tysk).** Ineke Hess, lektor i tysk, Aarhus Universitet
- 08/11: R.M. Rilkes 'Duineser Elegien' og andre lækkerier fra de lyriske overskudslagre.** Søren R. Fauth, professor MSO i tysk, Aarhus Universitet
- 15/11: Kommen und Gehen. Migrationshistorie i et tysk perspektiv (på letforståeligt tysk).** Katja Gorbahn, lektor i tysk, Aarhus Universitet
- 22/11: Stasi og overvågning i DDR.** Mikael Busch, forfatter og lektor i tysk, Kolding Gymnasium

## USA bag facaden

**Holdnummer:** 1621-038

**Dato:** 26/10, 7 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Den massive dækning af præsidentvalget bekræfter USAs vedvarende fascination og dominans. Vi vil alle vide, hvem der skal være den næste POTUS og dermed sætte sig i kontorstolen i det ovale værelse. Men hvordan står det til hos supermagten på den anden side af Atlanten? Hvilken rolle spiller præsidentembedet for den amerikanske nation, og hvordan ser det ud med racespørgsmålet i en tid præget af uroligheder? Skal vi regne med mere eller mindre USA i fremtidens internationale politik? En række af landets førende eksperter sætter landet 'over there' i perspektiv.

**26/10: En nation af forbrugere.** Torben Huus Larsen, ph.d. i amerikanske studier, lektor i engelsk, Nyborg Gymnasium

**02/11: Valget og vælgerne.** Derek Beach, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**09/11: Den 11. september i populærkulturen.** Thomas Ærvold Bjerre, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

**16/11: Amerikansk udenrigspolitik.** Derek Beach, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**23/11: Racisme og borgerrettigheder i USA fra 1865 til Ferguson.** Jørn Brøndal, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

**30/11: NSA, Snowden og overvågning efter 9/11.** Rasmus Sinding Søndergaard, ph.d.-studerende i amerikanske studier, Syddansk Universitet

**07/12: Det amerikanske præsidentembede fra Washington til i dag.** Jørn Brøndal, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

## Kinesisk kultur og levevis

**Holdnummer:** 1621-289

**Dato:** 26/10, 6 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G214, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Christian Nielsen, lektor og sinolog

Kina har rejst sig igen, og landet vil få en massiv global betydning i det 21. århundrede, både politisk, økonomisk og kulturelt. En af de vigtigste nøgler til at forstå det moderne Kina er et kendskab til landets rige kulturelle traditioner, som rækker mere end 5.000 år tilbage i tiden. Foredragene giver et indblik i Kinas historie, politik og kultur. Der lægges særlig vægt på den indflydelse, som arven fra kejsertiden fortsat øver på verdens folkerigeste nation og på Kinas filosofiske og religiøse traditioner, men også temaer som familieliv, madkultur, kunsthåndværk, etiketteregler og Kinas forhold til omverdenen vil blive præsenteret.



## Hvad skal Danmark leve af?

**Holdnummer:** 1621-285

**Dato:** 26/10, 7 onsdage

**Tid:** 19.45-21.30

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Danmark har traditionelt set været et af verdens rigeste lande. Men denne position er truet. Vi mister terræn, og der er stort politisk fokus på at styrke vækst og produktivitet for igen at bringe Danmark op blandt verdens rigeste lande. Kan det lade sig gøre, og hvad skal der til? Er Danmarks situation et eksempel på, at de 'gamle' økonomier bliver overhalet af de 'nye' økonomier? Er vedvarende vækst overhovedet muligt med stigende miljøproblemer og knaphed på ressourcer? Historisk set har Danmark været god til at finde løsninger. Selvom vi er et lille land uden de store naturressourcer, har vi skabt en placering blandt verdens rigeste. Vi får brug for denne idérigdom og fleksibilitet for at klare os i fremtiden!

**26/10: Hvad er kilderne til vækst? Hvordan er Danmark blevet et af verdens rigeste lande – og hvad skal der til for at opretholde denne position?** Martin Paldam, professor emeritus i økonomi, Aarhus Universitet

**02/11: Produktivitet og arbejdsmarked – er vi dygtige nok til at være et af verdens rigeste lande?** Allan Sørensen, lektor i økonomi, Aarhus Universitet

**09/11: Innovation og vækst – kompetenceudvikling og konkurrenceevne.** Kristina Risom Jespersen, lektor i økonomi, Aarhus Universitet

**16/11: Global vækst og dansk eksport – er vi globaliserede nok?** Philipp Schröder, professor i økonomi, Aarhus Universitet

**23/11: Hvorfor er vækst så svært? Har ulandspolitikken skabt vækst?** Martin Paldam, professor emeritus i økonomi, Aarhus Universitet

**30/11: Ulige vækst – er det vækstens pris?** Peder Jørgen Pedersen, professor i økonomi, Aarhus Universitet

**07/12: Grøn vækst – hvad er det, og kan grøn vækst redde dansk økonomi?** Peder Andersen, professor i ressource- og miljøøkonomi, Københavns Universitet

## Verdens diktaturer

**Holdnummer:** 1621-121

**Dato:** 27/10, 5 torsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Vi hører mange tossede historier om verdens diktaturer. Om Kim Jong-un og Robert Mugabe. Men hvordan ser virkeligheden egentlig ud i diktaturstaterne? Til trods for, at demokratiet har vundet udbredelse siden den kolde krigs ophør, så kan diktatorerne og de autoritære stater stadig findes overalt i verden. De autoritære stater er kendetegnet ved, at en lille eksklusiv elite udnytter det store flertal i befolkningen. Helt fundamentale demokratiske spilleregler såsom frie valg, pluralisme og ytrings- og pressefrihed er sat ud af spillet. Tag med på en indsigtfuld rejse til nogle af verdens diktaturer, når en række eksperter gør os klogere på, hvad diktaturernes baggrund er, og hvad status er lige nu.

**27/10: Introduktion til diktaturet.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**03/11: Kongeriget Saudi Arabien.** Martin Thomas Riexinger, lektor i arabisk- og islamstudier, Aarhus Universitet

**10/11: Castros Cuba.** Jan Gustafsson, lektor i latinamerikanske studier, Københavns Universitet

**17/11: Mugabes Zimbabwe.** Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet

**24/11: Kim-dynastiets Nordkorea.** Kåre Bluitgen, forfatter

## Alt hvad du bør vide om loven

**Holdnummer:** 1621-160

**Dato:** 27/10, 5 torsdage

**Tid:** 17.30-19.15

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G122, Ny Munkegade 118

Alle er lige for loven, men langt fra alle har samme forståelse for de til tider kringledede paragraffer, der danner den retslige ramme om vores liv som borgere i det danske samfund. Bliv klogere på loven og de specifikke situationer, mange af os kommer til at stå i på et tidspunkt i tilværelsen. Forelæsningsrækken trækker de store juridiske linjer op samtidig med, at du bliver klædt på til at forstå principperne i både den hverdagsrelaterede forbrugerret, den til tider brutale familie- og arveret og presseretten, der sætter grænser for mediernes gøren og laden.

**27/10: Introduktion til det danske retssystem.** Sten Schaumburg-Müller, professor, forskningsleder, Syddansk Universitet

**03/11: Forbrugsret.** Anne-Dorte Bruun Nielsen, lektor i forbrugerret, Aarhus Universitet

**10/11: Forvaltningsret.** Caroline Adolphsen, postdoc i forvaltningsret, Aarhus Universitet

**17/11: Familie- og arveret.** Ulrik Grønborg, advokat, Advokaterne Sankt Knuds Torv, Aarhus

**24/11: Medie- og presseret.** Sten Schaumburg-Müller, professor, forskningsleder, Syddansk Universitet

Tilmeld dig  
på hjemmesiden  
[www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

## Rusland under Putin

**Holdnummer:** 1621-079

**Dato:** 27/10, 6 torsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Vi kender alle Putin som macho-statsmanden, der vælter tigre eller rider i bar overkrop i den russiske vildmark. Putins eventyr på udebane i Ukraine og Syrien ledsages af svigtende eksportindtjening på olie, nedskæringer, faldende real løn og udbrud af utilfredshed. Så hvor stærkt er Putins greb om magten egentlig, og hvordan fungerer propagandaen indadtil i Rusland? Hvilken rolle spiller forholdet til Hviderusland og Ukraine? Og handler Ruslands politik i Syrien dybest set om at etablere en magtpolitisk trekant mellem Kina, Rusland og USA? Vil denne storpolitiske strategi overhovedet lykkes?

**27/10: Det nye Ruslands storhed og økonomisk-politiske forfald.** Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**03/11: Udfordringerne indadtil. Hvordan fastholder Putin magten, og hvad truer den?** Jakob Tolstrup, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**10/11: Rusland, Ukraine og Hviderusland: Tre østslaviske nationale identiteter.** Rasmus Nilsson, videnskabelig assistent i østeuropastudier, Aarhus Universitet

**17/11: Rusland og de homoseksuelle: 2013-propagandaloven.** Anne-Sophie Winther Pihlholm, cand.mag. i kultur og formidling

**24/11: Konflikten i Ukraine.** Claus Mathiesen, lektor i russisk, Forsvarsakademiet

**01/12: Dragen og bjørnen. Ruslands forhold til Kina.** Karsten Jakob Møller, senioranalytiker, Dansk Institut for Internationale Studier

## Hvad enhver bør vide om international politik

**Holdnummer:** 1621-152

**Dato:** 1/11, 6 torsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

USA og Vesten har domineret den internationale politik i årtier, nogen vil sige århundreder. Men i dag gør stormagter som Kina, Rusland, Indien og Brasilien sig i stigende grad gældende økonomisk og politisk. Samtidig har vi været vidner til internationale værdikampe, nye konflikter, økonomisk krise og opbrud i den arabisk-muslimske verden. Hvad nu? Får vi en verden uden vestlig dominans? Hvordan vil forholdet mellem stormagterne udvikle sig – får vi rivalisering eller samarbejde? Hvilke værdier vil præge den internationale politik? Hvilke former for konflikter og krige vil vi stå overfor i de kommende år? Hvordan skal Danmark agere i en ny verdensorden? Forelæsningsrækken er baseret på udgivelsen 'International politik NU', 3. udgave, 2016 (Systeme).

**01/11: Ny verdensorden.** Georg Sørensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

**08/11: Kina som stormagt.** Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

**15/11: Civilisationer og religion.** Tina Magaard, lektor i kulturforståelse, Aarhus Universitet

**22/11: Dansk udenrigspolitik i en ny verdensorden.** Rasmus Brun Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**29/11: BRICS.** Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**06/12: FN i en ny verdensorden.** Tonny Brems Knudsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

## Sharia, Islam og demokrati i Europa

**Holdnummer:** 1621-268

**Dato:** 13/11, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Islamisk ret, sharia og dets forhold til demokrati står som noget af det mest kontroversielle i debatten om islam i Europa og Danmark. For muslimer er sharia en ufravigelig del af religionen, men for mange politikere og debattører er sharia uforeneligt med demokrati. Samtidig foregår der en stor kamp inden for islam om, hvordan sharia skal forstås og foreskrives. Så hvad er islamisk ret egentlig? Hvad er forholdet mellem islam, islamisme og sharia? Hvordan forstås islamisk ret i samfundsdebatten i Danmark og Europa? Og hvordan kommer muslimers retsforståelse til udtryk i vestlige samfund? Få nogle af svarene her.

### Marokko

**Holdnummer:** 1621-260

**Dato:** 26/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Jesper Petersen, ekstern lektor i islam, Danish Institute for Studies Abroad

Marokko er et land i stærke farver med en dramatisk og ofte blodig historie. Området er blevet erobret mange gange, men har til tider selv erobret og domineret sine naboer. Vi starter med et indblik i det historiske Marokko og nedslag i væsentlige begivenheder, som danner rammen for resten af dagen. Vi stiller skarpt på kvindedekamp, kvinders vilkår og ligestilling, når vi hører mere om, hvordan Marokko var et af de første arabiske lande, der i 2004 gav kvinder ret til skilsmisse. Afslutningsvis ser vi nærmere på, hvordan Det Arabiske Forår har udspillet sig i Marokko, og hvilke konsekvenser det har fået for landets fremtid. Efter forelæsningerne kan I høre mere om rejser til Marokko med Viktors Farmor.

### Nationalisme i Europa

**Holdnummer:** 1621-288

**Dato:** 26/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Nationalismen og nationalstaten står stærkt i Europa. Stigende EU-skepsis, flygtningestrømme og den økonomiske krise er blandt de emner, der knytter sig til de nationalistiske partiers succes på tværs af Europa. Men hvad er nationalisme egentlig? Og hvordan kommer nationalismen til udtryk i Europa lige nu? Få en grundlæggende introduktion til teori om nationalisme, en udlægning af situationen i Europa lige nu – og fortællinger fra aktuelt feltarbejde blandt nationalistiske partier i hele Europa. Kom bl.a. bag facaden hos Storbritanniens UKIP, græske Gyldent Daggrø og Geert Wilders frihedsparti i Holland.

**10.00: Nationalisme, national identitet og forestillede fællesskaber.** Mads Daugbjerg, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

**11.45: Frokostpause**

**12.30: Nationalisme i Europa anno 2016.** Uffe Østergaard, professor i historie, Copenhagen Business School

**14.30: En rejse i nationalismens Europa.** Hjalte Tin, forfatter og ph.d. i europæisk historie

### PET – Politiets Efterretningstjeneste

**Holdnummer:** 1621-078

**Dato:** 26/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Hans Jørgen Bonnichsen, tidligere operativ chef for PET

‘Hvem vogter vogterne?’ er et af de spørgsmål, der har været centralt i de seneste års diskussioner af Politiets Efterretnings-tjeneste. PET er nemlig på flere måder en udemokratisk institution, der er sat til at vogte over demokratiet. Vi ved ikke helt, hvad PET laver, men PET overvåger os og registrerer bl.a. følsomme personoplysninger. Få et gennemgående indblik i PET som organisation, og hør om PET’s arbejdsområder, herunder indsatsen med kontraspionage, kontraekstremisme og kontra-terrorisme. Hans Jørgen Bonnichsen stiller skarpt på Danmarks nationale sikkerhedsmyndighed og dennes opgaver med udgangspunkt i virkelige cases og aktuelle trusselvurderinger.

### Indblik i Asien

**Holdnummer:** 1711-085

**Dato:** 16/1, 7 mandage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Asien er både klodens største og mest befolkningsrige kontinent og besidder en enorm spændvidde. Regionen rummer alt fra verdens bedste studerende, voksende middelklasser og vækst til nogle af verdens fattigste lande, aldrende befolkninger, terror, naturkatastrofer og klimaudfordringer. Hvordan ser forholdene ud i de enkelte lande og regioner? Og hvordan forholder de sig til hinanden? Indien vækster fortsat og er for alvor ved at melde sig på banen i forhold til Asiens andre store spillere Kina og Japan. Japan er stadig verdens tredjestørste økonomi, men føler sig udfordret af Kina. Og konflikten mellem Nord- og Sydkorea fortsætter ufortrødent, mens naturkatastrofer skaber usikkerhed i Sydøstasien og Nepal. Dertil kommer Ruslands stadige dominerende rolle i de tidligere Sovjetrepublikker i Centralasien. Få introduktionen til den mangfoldige region her.

**16/01: Asien og verdensøkonomien.** Kjeld Erik Brødsgaard, professor i Kinastudier, Copenhagen Business School

**23/01: Centralasien.** Maria Louw, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

**30/01: Kina.** Mette Thunø, lektor i kinastudier, Aarhus Universitet

**06/02: Japan.** Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

**13/02: Nordkorea.** Kåre Bluitgen, forfatter

**20/02: Indien.** Jørgen Dige Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**27/02: Myanmar.** Helene Maria Kyed, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

### Indblik i Europa

**Holdnummer:** 1711-075

**Dato:** 17/1, 7 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Hvor godt kender du de enkelte lande i Europa? Hvilken rolle spiller mafiaen i dagens Italien? Kan Frankrig forene en plads i et nyt Europa med sin gamle forestilling om unik fransk 'grandeur'? Hvordan står det til i de 'nye' lande i Central- og Østeruropa? Og kan Tyskland redde det europæiske projekt – uden at gå på kompromis med sin egen befolkning? Europa er som kontinent rig på mangfoldighed. Der er mange geografiske, sproglige, økonomiske, politiske, religiøse og kulturelle forskelle landene imellem – og internt i de enkelte lande. Europa handler både om det politiske Europa, der fylder i medierne, men også om et rigt kulturliv og et idéhistorisk fællesskab. Tag med på en rejse gennem Europa, og få indblik i landenes nyere historie og aktuelle virkelighed.



### Christiansborg bag facaden

**Holdnummer:** 1711-009

**Dato:** 18/1, 5 onsdage

**Tid:** 17.30-19.15

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Mange af os følger med i politik. Vi er vidner til politikernes mudderkastning. Og vi hører om blokpolitik og nødløgne. Om vækst, reformer og personsager. Men hvordan fungerer tingene på Christiansborg egentlig bag facaden? Ja, hvem bestemmer i Danmark? Partigrupperne har naturligvis en afgørende rolle for, hvad der er på mediernes dagsorden. Men i de seneste år har vi også set en række sager, der har bragt forholdet mellem ministre og embedsmænd i fokus. Og interesseorganisationerne forsøger med deres lobbyarbejde ihærdigt at påvirke de politiske beslutninger, der hvor de bliver taget. Samtidig handler politik om mennesker. Og derfor kan psykologien også gøre os klogere på, hvem der egentlig bestemmer. Kom bag kulisserne på Christiansborg, når landets skarpeste forskere ruller tæppet op og stiller skarpt på dansk politik.

**18/01: Partierne på Borgen: Politik bag lukkede døre.** Hele Helene Helboe Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**25/01: Magt, ministre og embedsmænd.** Jørgen Grønnegård Christensen, professor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

**01/02: Lobbyernes indflydelse i dansk politik.** Anne Skorkjær Binderkrantz, professor MSO i statskundskab, Aarhus Universitet

**08/02: Medierne og politikerne.** Christoffer Green-Pedersen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

**15/02: Psykologi? Politikernes sprogbrug og vores holdninger.** Lene Aarøe, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Tilmeld dig på hjemmesiden [www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

## Hvad skal Danmark leve af?

**Holdnummer:** 1711-169

**Dato:** 18/1, 7 onsdage

**Tid:** 17.30-19.15

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Danmark har traditionelt set været et af verdens rigeste lande. Denne position er truet. Vi mister terræn, og der er stort politisk fokus på at styrke vækst og produktivitet for igen at bringe Danmark op blandt verdens rigeste lande. Kan det lade sig gøre, og hvad skal der til? Er vi smarte nok? Hvordan kan vi styrke innovation, dynamik og iværksætteri? Er Danmarks situation et eksempel på, at de 'gamle' økonomier bliver overhalet af de 'nye' økonomier, og vil den globale økonomiske verdensorden blive ændret? Er vedvarende vækst overhovedet muligt med stigende miljøproblemer og knaphed på ressourcer? Historisk set har Danmark været god til at finde løsninger. Selvom vi er et lille land uden de store naturressourcer, har vi skabt en placering blandt verdens rigeste. Vi får brug for denne idérigdom og fleksibilitet for at klare os i fremtiden!

**18/01: Hvad er kilderne til vækst? Hvordan er Danmark blevet et af verdens rigeste lande – og hvad skal der til for at opretholde denne position?** Martin Paldam, professor emeritus i økonomi, Aarhus Universitet

**25/01: Produktivitet og arbejdsmarked – er vi dygtige nok til at være et af verdens rigeste lande?** Allan Sørensen, lektor i økonomi, Aarhus Universitet

**01/02: Innovation og vækst – kompetenceudvikling og konkurrenceevne.** Kristina Risom Jespersen, lektor i økonomi, Aarhus Universitet

**08/02: Global vækst og dansk eksport – er vi globaliserede nok?** Philipp Schröder, professor i økonomi, Aarhus Universitet

**15/02: Hvorfor er vækst så svært? Har ulandspolitikken skabt vækst?** Martin Paldam, professor emeritus i økonomi, Aarhus Universitet

**22/02: Ulige vækst – er det vækstens pris?** Peder Jørgen Pedersen, professor i økonomi, Aarhus Universitet

**01/03: Grøn vækst – hvad er det, og kan grøn vækst redde dansk økonomi?** Peder Andersen, professor i resource- og miljøøkonomi, Københavns Universitet

## Nye vinkler på Mellemøsten

**Holdnummer:** 1711-086

**Dato:** 19/1, 8 torsdage

**Tid:** 17.30-19.15

**Pris:** 830 kr., studerende 560 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Mellemøsten er et af verdens brændpunkter. Det er en kompleks region, hvor forskellige kulturer, politiske dagsordener og økonomiske betingelser både mødes og støder sammen. Islamisk Stat, krigen i Syrien, enorme flygtningestrømme, kup og demonstrationer har alt sammen præget Mellemøsten i den senere tid. Det vidner om en region i opbrud. Men hvor er Mellemøsten på vej hen? Det forsøger forelæsningsrækken at give nogle bud på ved både at se på regionen som helhed og de enkelte landes særlige betingelser. Forelæsningsrækken kaster lys over Mellemøsten og inviterer dig til at blive klogere på forskelle og ligheder mellem landene i regionen.

**19/01: Iran.** Claus Valling Pedersen, lektor i iransk, Københavns Universitet

**26/01: Libanon.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

**02/02: Israel/Palæstina.** Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

**09/02: Egypten (på letforståeligt engelsk).** Mark Sedgwick, professor MSO i islamstudier, Aarhus Universitet

**16/02: Tyrkiet.** Deniz Serinci, cand. public. B, freelance journalist

**23/02: Irak.** Helle Lykke Nielsen, lektor, Syddansk Universitet

**02/03: Syrien.** Naser Khader, folketingsmedlem, mellemøstexpert og samfundsdebattør

**09/03: Pakistan.** Mona Kanwal Sheikh, postdoc i international sikkerhed, Dansk Institut for Internationale Studier

## Iran

**Holdnummer:** 1711-087

**Dato:** 4/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Bliv klogere på et af verdens brændpunkter. Iran er et land med meget at byde på. Opdag landets mange minoriteter, få indblik i kvinders vilkår og få indsigt i den islamiske republiks aktuelle politiske situation. Har landets mange minoriteter noget til fælles med flertallet af persere og præstestyret i Teheran? Hvilke muligheder og begrænsninger møder kvinder i deres dagligdag? Og hvad er der sket, siden den grønne bevægelse blomstrede i 2009? Efter forelæsningsrækken kan I høre mere om rejser til Iran med forelæserne og rejsebureauet Viktors Farmor. Læs mere på side 13.

**10.00: Minoriteter – Iran bag sløret.** Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

**11.45: Pause**

**12.30: Sharia og kvinders vilkår.** Jesper Petersen, ekstern lektor i islam, Danish Institute for Studies Abroad

**14.30: Oprør og reformer – nye vinde i den islamiske republik.** Jesper Petersen, ekstern lektor i islam, Danish Institute for Studies Abroad

## Silkevejen

**Holdnummer:** 1711-084

**Dato:** 5/2, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Helt fra oldtiden og frem til det 14. århundrede var Silkevejen hovedfærdselsåren mellem Europa og Asien. Igennem århundreder mødtes befolkninger, kulturer, religioner og kontinenter på vejen. Og sporene har sat sig i landene langs ruten. På trods af at regionen har spillet en nøglerolle i verdenshistorien, overses den ofte i dag. Tag med på en rejse langs Silkevejen, og hør om Silkevejens betydning for kontakten mellem Europa og Asien. Hvilken rolle har religion og identitet spillet på ruten? Hvordan har kunsten og arkitekturen udviklet sig? Og hvor er landene i dag? Efter forelæsningsrækken kan I høre mere om rejser til landene langs Silkevejen med rejsebureauet Viktors Farmor. Læs mere om rejserne side 13.

**10.00: Introduktion til Silkevejens lande.** Maria Louw, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

**12.00: Pause**

**12.45: Religioner og folk langs Silkevejen.** Maria Louw, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

**14.30: Silkevejens kunst og arkitektur.** Markus Bogisch, ph.d. i kunsthistorie

## Amerikanske tænkere

**Holdnummer:** 1711-067

**Dato:** 9/2, 4 torsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Pris inkl. bog:** 670 kr., studerende 530 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

USA fascinerer og forarger. Det lokker med sin dynamik, sine mange facetter og altid nye måder at gøre ting på. 'Den store smeltedigel' drager med sin storhed, åbenhed, og diversitet. Men 'Guds eget land' kan også frastøde. Det kan virke uoplyst, nogle gange på grænsen til det fladpandede, navlebeskuende selvtillstrækkeligt, ensartet og alt for dominerende. På én gang ultramoderne og stokkonservativt. Rækken vil give en mere dybdegående forståelse for fx USAs udenrigspolitik, race- og slavespørgsmålet, USAs særlige ideologiske traditioner og skillelinjer, konflikten mellem den føderale stat og delstaterne, og for den store betydning, som kristendom altid har haft i USA – USA som landet er blevet set gennem øjnene af nogle af landets mest passionerede og opmærksomme tænkere og kritikere. Forelæsningsrækken er baseret på bogen 'Amerikanske tænkere: 14 intellektuelle der ændrede USA' (Informations Forlag), der kan tilkøbes.

**09/02: Introduktion til de amerikanske tænkere.** Christian Olaf Christiansen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

**16/02: Mumford og de liberale.** Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet

**23/02: De konservative.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

**02/03: Richard Rorty og de venstreliberale.** Hans Henrik Hjermitzlev, ph.d. i videnskabshistorie, lektor, University College Syddanmark



Efterforskningen af 11/9 er den største i FBIs historie. Den gik under navnet "PENTTBOM".

## FBI og CIA – verdens mest magtfulde efterretningstjenester

**Holdnummer:** 1711-171

**Dato:** 14/2, 3 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

**Undervisere:** Hans Jørgen Bonnichsen, tidligere operativ chef for PET

Spioner, seriemordere og terrorhandlinger – i USA er fjendebilledet komplekst. Trusler bekæmpes på egen og udenlandsk banehalvdel, og to organisationer står i centrum for denne opgave, nemlig FBI og CIA. Begge organisationer har haft afgørende betydning for kriminalitetsbekæmpelse samt for udviklingen af moderne politi- og efterretningsarbejde. Hør den fascinerende historie om de amerikanske efterretningstjenester og få et helt særligt indblik i organisationernes arbejdsmetoder før og nu. Hans Jørgen Bonnichsen har, som kun få i Danmark, kendskab til FBI og CIA. Han er gradueret fra FBI National Academy og har i 9 år som chefkriminalinspektør i PET arbejdet sammen med CIA.

**14/02: FBI, gangstere, spioner og politik**

**21/02: CIA's fødsel og optakten til den kolde krig**

**28/02: FBI og CIA anno 2017**

## Magteliten – hvordan 423 danskere styrer landet

**Holdnummer:** 1711-170

**Dato:** 25/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Undervisere:** Christoph Houman Ellersgaard, ph.d. i sociologi, Københavns Universitet og Anton Grau Larsen, ph.d. i sociologi, Københavns Universitet.

Danmark er mere hierarkisk opbygget end de fleste af os går og tror. Det kunne sociologerne Christoph Houman Ellersgaard og Anton Grau Larsen konstatere, efter i 4 år at have arbejdet med at kortlægge mere end tusind bestyrelser, fonde, udvalg, vl-grupper og andre steder, hvor magtfulde mennesker mødes. I deres bog 'Magteliten – hvordan 423 danskere styrer landet' (Politikens Forlag) fortæller de os, hvem det er, der trækker i trådene, hvordan de gør det og hvem der står uden for magtens lille klub. Vær med, når Folkeuniversitetet inviterer til en weekenddag med forfatterne bag en af 2015's mest kontroversielle og diskuterede undersøgelser.

## Dansk udenrigspolitik fremtid

**Holdnummer:** 1711-149

**Dato:** 8/3, 5 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Hvilken plads vil flygtningespørgsmålet indtage i fremtidens udenrigspolitik? Hvordan skal klimaet prioriteres? Hvad med udviklingspolitikken? Og hvordan er Danmarks fremtid i international sikkerhedspolitik? I 2015 bestilte regeringen en udredning af Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik. Danmarks ambassadør i Indien, Peter Taksøe-Jensen, blev udpeget til at stå i spidsen for udredningen. Tidsskriftet Slagmark valgte som svar på dette, at bede nogle eksperter om en alternativ udredning. Få deres og Taksøe-Jensens bud præsenteret her – og få skyts til at vende verdenssituationen.

**08/03: Taksøe-Jensens udredning.** Rasmus Brun Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**15/03: Flygtningespørgsmålet.** Martin Lemberg-Pedersen, adjunkt i globale flygtningestudier, Aalborg Universitet

**22/03: Forsvars- og sikkerhedspolitikken.** Peter Viggo Jakobsen, lektor i forsvars- og sikkerhedspolitik, Forsvarsakademiet

**29/03: Klimaet.** Kjeld Rasmussen, ekstern lektor i geografi, Københavns Universitet

**05/04: Udviklingspolitikken.** Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

## Penge

**Holdnummer:** 1711-167

**Dato:** 13/3, 4 mandage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

De private banker spiller en nøglerolle som skabere af samfundets penge. Nationalbanken laver fx kun ca. 6 % af vores penge, nemlig sedlerne og mønterne, mens resten af pengene er cifre på vores bankkonti. Sådan får vi vores løn, betaler vores skat og terminer, betaler med Dankort og MobilePay samt shopper på nettet. Disse kontopenge styres af bankerne, men næsten ingen forstår hvordan, heller ikke økonomer og bankfolk. International forskning påpeger, at banker skaber nye penge, når de låner dem ud. Når lånet tilbagebetales, ophører pengene med at eksistere. Der er et konstant flow af nye penge ind i samfundets pengemængde og ud af den igen, og det er bankerne, der styrer vandhanen. Så hvad er det egentlig for noget med penge? Og hvad foregår der i en bank? Hvor kom pengene fra, da boblen bristede under finanskrisen i 2008? Og hvorfor så ingen den komme? Hvilke alternativer eksisterer der, hvor pengeskabelsen overgives til samfundet?

**13/03: Når banker skaber penge som tryllestøv.** Ib Ravn, lektor i organisationsudvikling, Aarhus Universitet

**20/03: Realkredit og bankerne: Fusionen fra helvede.** Rasmus Hougaard Nielsen, videnskabelig medarbejder, Copenhagen Business School

**27/03: Betalingsmiddel eller magtinstrument. Penge i et idéhistorisk perspektiv.** Tune Revsgaard Nielsen, postgraduate i økonomisk historie, Lunds Universitet

**03/04: Pengereform. Er et demokratisk og transparent pengesystem muligt?** Jonas Jensen, cand.scient.pol.

**”Drab er den alvorligste forbrydelse, hvor politiet, anklagerne, retsmedicinerne og andre fagfolk yder deres ypperste, og hvor befolkningens medlevelse eller nysgerrighed er særlig stor.”**

**Gorm Toftegaard Nielsen**

Professor i jura, Aarhus Universitet

## Danmarkskortet

**Holdnummer:** 1711-146

**Dato:** 19/3, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

I Aarhus er det almindeligt at spørge, om "du vil ha' en anden bøf", når fadet går rundt. Det betyder ikke, at du skal aflevere den, du allerede har bugseret over på din tallerken. Og i samme boldgade, så går østdanskere på toilettet, når jyder går på toilet. I Herning er æbleflæsk ikke en særlig fast del af madkulturen, mens samme ret på de østdanske øer er veletableret. Røgede og saltede sild har (haft) en meget mere fast plads i madkulturen i øst end i vest; helt modsat torsk og flade fisk. Det hele hænger sammen med naturen, menneskene og de muligheder, der har været op gennem historien. Forelæserne viser, hvor stor mangfoldigheden er i Danmark, og hvordan historien stadig påvirker os som moderne danskere i forskellige egne af Danmark.

**10.00: Natur og infrastruktur**

**11.45: Pause**

**12.30: Mad og arkitektur**

**14.30: Sprogets mange variationer**

## Drab i Danmark

**Holdnummer:** 1711-168

**Dato:** 22/4, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Vi stifter bekendtskab med mordere og deres ofre i film, i bøger og i nyhederne, hvor vi informeres om virkelighedens forbrydelser. Men hvor godt kender vi egentlig til behandlingen af denne uhyggelige forbrydelse – drabet – som ulykkeligvis bliver begået hver evig eneste dag mange steder i verden? Forskerne stiller skarpt på en hverdag med lægelige undersøgelser af drabs ofre og gerningsmænd, og straffesagen som naturligt følger en drabsforbrydelse. Ydermere dykkes der ned i, hvordan drabet som forbrydelse håndteres inden for de retsmedicinske, kulturelle og juridiske fagområder.

**10.00: En retsmedicinens hverdag.** Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

**11.45: Pause**

**12.30: Straffesagen.** Gorm Toftegaard Nielsen, professor i jura, Aarhus Universitet

**14.30: Drab i litteraturen.** Bo Tao Michaëlis, mag.art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder for Politiken

# Bliv klogere på verden

## Kultur- og naturrejser med Viktors Farmor



### Iranrundrejse – Det gamle Persien

14 dage 17.900 kr. Maks. 20 deltagere.

Afrejser 2017: 6. marts, 3., 10., 16., 19. og 30. april, 11. og 17. september, 1., 9., 13., 20. og 25. oktober og 3. november

Viktors Farmor har lavet rejser til Iran i over 20 år. På rundrejsen oplever vi byerne Isfahan, Shiraz og Yazd. Digterbyen Shiraz ligger smukt ved foden af bjergene og har landets smukkeste bazar. Isfahan er blandt verdens smukkeste byer med sin overvældende, islamiske arkitektur. Persepolis var Persiens hovedstad indtil Alexander den Store ødelagde den. Yazd er hovedsæde for den præ-islamiske religion zoroastrismen og har et berømt ildtempel. Vi har mange forskellige rejser til Iran.



### Uzbekistan – med Ørkenens Louvre

12 dage med helpension. Fra 14.900 kr. Maks. 20 deltagere.

Afrejser 2017: 14. og 29. marts, 5., 12. og 22. april, 3. maj, 1., 12. og 26. september, 10., 14. og 24. oktober.

Vi besøger Samarkand og Bukhara. Den betagende arkitektur og kunst afspejler de korsveje, Silkevejen engang samlede med ekko fra Indien, Kina, Arabien og Persien. Omgivet af høje minarettårne, azurblå kupler, moskéer, mausolæer og markeder er man i en helt anden, magisk verden. Noget særligt er kunstmuseet i Nukus, der har en uvurderlig samling sovjetisk avantgarde-kunst og kaldes 'Ørkenens Louvre'. Vi har flere forskellige rejser til Uzbekistan.

Kombiné rejsen med en forelæsning på Folkeuniversitetet.

Iran: Herning 12/11, Aarhus 4/2,

Emdrup 5/2.

Silkevejen: Emdrup 29/10,

Aarhus 5/2.

**Viktors Farmor**  
WORLD-WIDE EXPEDITIONS

Se mere om rejserne eller bestil katalog på:  
www.viktorsfarmor.dk / tlf: 86 22 71 81



# Organisation, ledelse og kommunikation

Du bruger en fjerdedel af dit voksne liv på dit arbejde.  
Få styrket dine kompetencer inden for  
kommunikation og ledelse samt gode råd til,  
hvordan du styrker din karriere, coacher eller  
skrives professionelt.

## Ledelsespsykologi

**Holdnummer:** 1621-114  
**Dato:** 24/10, 5 mandage  
**Tid:** 17.30-19.15  
**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium E,  
Ny Munkegade 118

Bliv introduceret for den nyeste forskning inden for ledelsespsykologien, hvor ledelse handler om processer og opgaver, snarere end frontfigurer og kontrol. Ifølge ledelsespsykologien bør vi vende blikket fra lederen som person og kigge nærmere på ledelse som sociale processer, der findes i vores organisationer, i vores arbejdsliv og i alle de andre sammenhænge, hvor vi lever vores liv. En sådan tilgang kan bidrage med væsentlige indsigter i de udfordringer, ledere står overfor i en mangfoldig og hyperkompleks verden. Forelæsningsrækken indledes med en præsentation af den særlige ledelsespsykologiske optik, hvorefter der stilles skarpt på en række specifikke temaer, som er centrale for nutidens ledere. Det gælder ledelse af motivation, trivsel, kreativitet, konflikter og magt samt lederudvikling. Denne forelæsningsrække henvender sig til nuværende og kommende ledere samt andre, der interesserer sig for ledelse som fænomen. Forelæsningsrækken tager afsæt i bogen 'Ledelsespsykologi' (Samfundslitteratur), som kan inkluderes i prisen.

**24/10: Introduktion til ledelsespsykologi – lederen som person og ledelse som social praksis.** Claus Elmholdt, lektor i ledelses- og organisationspsykologi, Aalborg Universitet

**31/10: Ledelse af motivation.** Rasmus Thy Grøn, cand.psych. og ledelseskonsulent, LEAD – enter next level

**07/11: Ledelse af psykisk arbejdsmiljø og trivsel.** Malene Friis Andersen, ph.d., cand.psych.aut. og postdoc, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

**14/11: Ledelse, magt og konflikt.** Morten Kusk Fogsgaard, cand.psych., erhvervsPhD-stipendiat i ledelses- og organisationspsykologi, Aalborg Universitet

**21/11: Ledelse af kreativitet og lederudvikling.** Lene Tanggaard Pedersen, professor i læring og kreativitet, Aalborg Universitet

## Styrk din karriere

**Holdnummer:** 1621-101  
**Dato:** 24/10, 6 mandage  
**Tid:** 19.30-21.15  
**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113,  
Ny Munkegade 118

Vækkeuret ringer, og endnu en arbejdsuge venter forude. Vi bruger en stor del af vores vågne timer på vores job, og for de fleste af os handler arbejdet om mere end blot at tjene til føden. Samtidig er grænsen mellem arbejdsliv og privatliv udflydende, og mange tager arbejdet med hjem både mentalt og fysisk. På flere måder fylder vores arbejde altså i vores liv. Vi lægger meget energi i det, og vi får energi af det. Det betyder, at vi stiller høje krav til chefen, men også til vores egen udvikling og præstationer i arbejdslivet. Forelæsningsrækken stiller skarpt på konkrete redskaber og metoder, der styrker din karriere. Bliv klogere på konflikthåndtering og forhandlingsteknik og lær, hvordan du holder motivationen oppe. Lær også at tale i en forsamling og få inspiration til, hvordan du skaber den gode balance mellem job og privatliv.

**24/10: Work-life balance.** Johanne Grant, cand.psych., psykolog, Grant Psykologi

**31/10: Tal, så du bliver hørt.** Linda Greve, ph.d. i virksomhedskommunikation og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

**07/11: Løs konflikten.** Christian B. N. Gade, adjunkt i human security, Aarhus Universitet

**14/11: Motivation.** Peter Holdt Christensen, lektor i organisation og ledelse, Copenhagen Business School

**21/11: Forhandlingsteknik i arbejdslivet.** Niels Hansen, ekstern lektor i forhandlingsteknik, Aarhus Universitet og LIS Consult

**28/11: Idéudvikling.** Brian Due, ph.d., adjunkt i organisationskommunikation, Københavns Universitet

## Konsulentens grønspættebog

**Holdnummer:** 1621-115  
**Dato:** 25/10, 1 tirsdag  
**Tid:** 17.15-21.15  
**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118  
**Undervisere:** Vibe Strøier, cand.psych., Willer, Bryld og Strøier Organisationspsykologer

Konsulentyrkelsen er i dag præget af en høj grad af kompleksitet, og konsulenten skal kunne indtage en række forskellige roller som bl.a. underviser, rådgiver og procesleder. Forelæsningsrækken stiller skarpt på de psykologiske udfordringer, dilemmaer, glæder og vanskeligheder, som enhver form for proceskonsulent kan møde i hverdagen. Forelæsningsrækken dykker ned i fire organisationspsykologiske paradigmer. Hver position beskrives grundigt med en præsentation af de vigtigste teoretikere og deres betydning for den konkrete tilgang, og der gives en praktisk og håndfast introduktion til anvendelige modeller og metoder, der kan forbedre hverdagen på jobbet. Forelæsningsrækken henvender sig til den interne eller eksterne konsulent i både den offentlige og private sektor samt til alle andre med interesse for organisationspsykologiske teorier og metoder. Forelæsningsrækken er baseret på bogen 'Konsulentens grønspættebog' (Dansk Psykologisk Forlag).

Tilmeld dig  
på hjemmesiden  
[www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)



*”Ideen om spin og moderne politisk kommunikation er i sig selv spin og dækker over, at spin og spindoktorer slet ikke er så vigtige, som vi tror. Den virkelige og vigtige manipulation foregår på et helt andet og dybere niveau.”*

### Roger Buch

Forskningschef i samfundsvidenskab,  
Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

## Bag om medierne

**Holdnummer:** 1621-240

**Dato:** 26/10, 6 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Manipulation, spin og politikere, som hverken svarer på spørgsmål eller lytter. En urskov af skrevne medier, af radio og tv og senest nettet og mobilen. Det giver uendelige muligheder og frihed, men gør også det hele mere og mere uoverskueligt. Midt i alt det står medierne og journalistikken, som også er under pres og forandring. Spin, sprog, ytringsfrihed, undersøgelser, manipulation og snyd. Medierne er en integreret del af vores hverdag og et redskab i manges arbejdsliv. Men hvad sker der derude lige nu? Og hvordan gennemskuer du medierne? Bliv klogere på dagens og morgendagens medievirkelighed, og lær at navigere i mediernes spin, spil og grafer. Forløbet præsenteres af forskere og undervisere fra Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

### 26/10: Hvor er journalistikken og medierne på vej hen?

Flemming Tait Svith, forskningslektor i journalistik, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

### 02/11: Medier, spindoktorer og politikere – hvem har magten?

Roger Buch, forskningschef i samfundsvidenskab, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

### 09/11: Det talte sprog i medierne og sprogets konstante forandring.

Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

### 16/11: Kugleregn møder kuglepen. Ytringsfriheden i tidens klemme.

Ejvind Hansen, forskningschef i journalistisk filosofi, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

### 23/11: En ny undersøgelse viser – eller gør den?

Kresten Roland Johansen, projektleder og underviser i kvantitativ metode, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

### 30/11: Har medierne styr på kilderne? Falske kilder, plagiat-sager og kreditkortoplysninger.

Vibeke Borberg, forskningschef i medieret, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

## Klædt på til verden – kommunikation og samarbejde på den internationale arbejdsplads

**Holdnummer:** 1621-117

**Dato:** 26/10, 3 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Mette Thunø, lektor i kinastudier, Aarhus Universitet

Du har samarbejdspartnere i hele verden, eller du sidder i et internationalt team. Du kommunikerer med folk fra andre kulturer, og ved hvornår den danske ironi skal lægges på hylden. Men hvad betyder det reelt for samarbejdet, om din kollega sidder i Brande, Berlin eller Beijing? Takt og tone er essentielt for samarbejdet på tværs, men det er sjældent nok til at bryde de kulturelle kløfter i arbejdslivet. Et er at vide, hvordan visitkortet skal præsenteres – noget andet er at forstå andres kommunikationsstil og de værdier, der ligger bag en bestemt adfærd. Hvorfor synes udlændinge, at danskere virker så kolde? Bliv klogere på dig selv og din egen fremtoning i mødet med udenlandske kolleger. Lær at analysere kulturelle udfordringer, der opstår i det interkulturelle samarbejde og få konkrete værktøjer til konfliktløsning på den internationale arbejdsplads. Forløbet tager afsæt i dansk forskning og henvender sig til ledere og medarbejdere, der ønsker at styrke deres interkulturelle kompetencer.

## Den retoriske værktøjskasse

**Holdnummer:** 1621-229

**Dato:** 27/10, 8 torsdage

**Tid:** 17.30-19.15

**Pris:** 930 kr., studerende 610 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Kommunikation kan være meget kompleks, og det kan være en vanskelig kunst at mestre. I denne forelæsningsrække får du mulighed for at forbedre dine kommunikative evner. Vi åbner den retoriske værktøjskasse og sætter bl.a. fokus på det rette kropssprog, god argumentation og et godt skriftsprog, som er tre væsentlige elementer i god kommunikation. Forelæsningsrækken gør dig klogere på den gode forberedelse og hensigtsmæssige, visuelle virkemidler. Få et grundigt indblik i kommunikationskunstens forskellige facetter samt en række konkrete redskaber til at blive en bedre kommunikator.

### 27/10: Retorisk argumentation I. Sofie Venge Madsen, studielektor i retorik, Aarhus Universitet

### 03/11: Retorisk argumentation II. Sofie Venge Madsen, studielektor i retorik, Aarhus Universitet

### 10/11: Sådan skriver du en god artikel I. Helge Kvam, journalist og adjunkt på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

### 17/11: Sådan skriver du en god artikel II. Helge Kvam, journalist og adjunkt på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

### 24/11: Forberedelse der skaber nærvær. Linda Greve, ph.d. i virksomhedskommunikation og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

### 01/12: Kropssprogets betydning. Helga Halkjær, specialist i kropssprog og personlig kommunikation og medejer, BlivTaler

### 08/12: Præsentationer der skaber nærvær. Linda Greve, ph.d. i virksomhedskommunikation og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

### 15/12: Kropssprogets betydning. Helga Halkjær, specialist i kropssprog og personlig kommunikation og medejer, BlivTaler

## Nye vinkler på bestyrelsesarbejdet

**Holdnummer:** 1621-382

**Dato:** 2/11, 3 onsdage

**Tid:** 17.30-19.15

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G122, Ny Munkegade 118

**Undervisere:** Ricci Carlsson, Head of Leadership Consulting, Boards & Executives, Cfl og Mette Neville, professor og leder af Center for Små og Mellemstore Virksomheder, Aarhus Universitet

Bestyrelsesarbejde har fået større og større fokus de seneste år, og især små og mellemstore virksomheder har brug for en kompetent bestyrelse for at skabe strategisk overblik og vækst. Bestyrelsesarbejde vil i fremtiden være præget af, at bestyrelsen reelt udøver strategisk ledelse, der både involverer den gammelkendte kontrol og tilsynsopgave samtidig med, at bestyrelsesarbejde også i udstrakt grad er at være sparringspartner for virksomhedens direktion. Få inspiration og konkrete værktøjer til, hvordan du som bestyrelse kan øge værdiskabelsen for virksomheden gennem reel sparring og inspiration til virksomhedens direktion. Forløbet henvender sig til nuværende og kommende bestyrelsesmedlemmer og fokus vil særligt være på små og mellemstore virksomheder. Forelæsningserne fokuserer på tre centrale elementer i fremtidens bestyrelsesarbejde: Det nye bestyrelsesparadigme, det strategiske bestyrelsesarbejde og det udadvendte bestyrelsesarbejde. Forløbets undervisere er uddannelsesansvarlige for 'Bestyrelsesuddannelse med fokus på små og mellemstore virksomheder' ved Aarhus Universitet, BSS.

### 02/11: Det nye bestyrelsesparadigme

### 09/11: Det strategiske bestyrelsesarbejde

### 16/11: Det udadvendte bestyrelsesarbejde

## Tredje generations coaching

**Holdnummer:** 1621-116

**Dato:** 13/11, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 490 kr., studerende 350 kr.

**Pris inkl. bog:** 788 kr., studerende 648 kr. (bog værdi 398 kr.)

Maks 30 deltagere

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Ønsker du at få indblik i den nyeste og banebrydende udvikling inden for coaching, og er du parat til at tænke dialoger og samtaler på en ny måde? Coaching er blevet et betydningsfuldt redskab i hverdagen, fordi samfundet hele tiden stiller nye krav til kompetenceudvikling, læring, ledelse samt team- og organisationsudvikling. Coaching kan hjælpe til at skabe ny viden og mestring af sociale forhandlinger. Forelæsningsen dykker ned i coaching og coachingpsykologiens verden og beskæftiger sig med aktuel samfundsforskning, nye læringsteorier og diskurser om det personlige lederskab. Lær, hvordan du med det nye udviklingsværktøj 'Tredje generations coaching®' kan være med til at udvikle værdiorienterede samtaler, der skaber ny viden, refleksioner og perspektiver. Og bliv klogere på, hvordan du finder kernen i motivationen hos den enkelte, i teamet eller organisationen ved at udvikle en ny dialogkultur. Forelæsningsen er baseret på bogen 'Tredje generations coaching' (Dansk Psykologisk Forlag).



## Forandringsledelse uden forandringslede

**Holdnummer:** 1711-074

**Dato:** 18/1, 3 onsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Pris inkl. bog:** 736 kr., studerende 596 kr. (bog værdi 379 kr.)

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Hanne Jessen Krarup, advokat, ledelsesrådgiver og master i ledelses- og organisationspsykologi

Forandringer lurer konstant. De har et blakket ry og udfordrer din hverdag som leder og som medarbejder. Men hvor stammer forandringsledelsen fra, hvordan skal du gribe forandringsprocessen an, og hvordan agerer du som forandringsleder? Forandringsledelse uden forandringslede tager afsæt i bogen af samme navn og bygger på tre indbyrdes afhængige parametre, som alle skal tilgodeses, hvis forandringsprocessen skal lykkes. Første parameter er evnen til at balancere mellem leadership og management. Andet parameter, som er et nyskabende element i forhold til de gængse forandringsledelsesteorier, handler om forandringslederens evne til at kigge indad, før der handles udad. Tredje og sidste parameter fokuserer på at skabe motiverede og involverede medarbejdere. Få indblik i en integrativ tilgang til forandringsledelse, der gennem både tankeværktøjer og konkrete handleværktøjer forbedrer oddsene for succesfulde forandringer betragteligt.

**18/01: Mellem management og leadership**

**25/01: Kig indad, før du handler udad**

**01/02: Medarbejdermotivation og -involvering**

## Skriv professionelt

**Holdnummer:** 1711-015

**Dato:** 19/1, 6 torsdage

**Tid:** 19.45-21.30

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Arbejder du med skriftlig kommunikation i erhvervmæssig eller frivillig sammenhæng – eller vil du bare gerne blive bedre til at skrive professionelt? Stort set alle virksomheder og organisationer arbejder med skriftlig kommunikation, og mange steder er der ansat kommunikationsmedarbejdere til at løse opgaverne – opgaver, der varierer fra organisation til organisation, men som også på mange måder ligner hinanden. Seks forelæsere sætter fokus på, hvordan du driver den gode idé frem, hvordan du styrer din skriveproces, og hvordan du gør din tekst både levende, skarp og relevant for din modtager. Få indblik i, hvordan du får dit budskab igennem – fra retskrivning til brugen af argumentationsteknikker.

**19/01: Få idéen.** Annette Hoffskov, ekstern lektor i retorik og kommunikation, Copenhagen Business School og Aalborg Universitet Copenhagen

**26/01: Strukturer din skriveproces.** Mads Højlyng, ekstern lektor i retorik, Copenhagen Business School

**02/02: Skriv til sanserne.** Andreas Graae, ph.d.-studerende i kulturvidenskab, Syddansk Universitet

**09/02: Skriv til websites.** Nanna Friis, forfatter, cand.mag. i dansk, Friis Kommunikation

**16/02: Skriv fejlfrit.** Richard Madsen, studieadjunkt i anvendt lingvistik, Aalborg Universitet

**23/02: Skriv velargumenteret.** Rikke Gottfredsen, cand.mag. i religionsvidenskab og retorik, udviklingskonsulent, Aarhus Universitet

## Lær fra dig

**Holdnummer:** 1711-182

**Dato:** 4/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Christina Elisabeth Søgaard Jensen, cand.mag. i æstetik & kultur og adjunkt i multimediedesign, Erhvervsakademi Aarhus

Ledere og medarbejdere, der varetager formidlings- og undervisningsopgaver i hverdagen, skal skabe læring for andre. Det kan f.eks. være i forbindelse med undervisning af kollegaer, elever, samarbejdspartnere, brugere eller kunder. Men hvordan skaber du optimal læring for andre? Du kan ikke bare fortælle dem det, du ved – de skal selv reflektere og selv øve sig for at lære det samme eller nå samme konklusion. At lære fra sig kræver en grundlæggende forståelse af, hvad læring er, og hvordan man lærer. Få indblik i, hvordan du skaber optimale læreprocesser for andre med fokus på bl.a. voksenspædagogiske grundbegreber, Blooms læringstaksonomi, hjernens indflydelse på læring og din rolle som underviser. Bliv introduceret til teorier, metoder og redskaber, som hjælper dig til at designe undervisningsforløb ud fra overvejelser om deltagernes læringsbehov, dit fagområdes læringsmæssige udfordringer og generel viden om læreprocesser og de mentale dynamikker, der kan udfolde sig i undervisning.

## Positiv psykologi i ledelse – robuste arbejdskulturer

**Holdnummer:** 1711-229

**Dato:** 19/4, 7 onsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 850 kr., studerende 580 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Positiv psykologi i ledelse giver dig inspiration til at arbejde med robustheden blandt dig og dine medarbejdere. Forandring, kompleksitet og stigende krav udfordrer hver eneste dag vores evne som individer og vores muligheder som grupper. Men hvem har egentlig ansvaret for at skabe robuste medarbejdere – medarbejderne selv eller ledelsen? Forskningen viser, at robustheden i en organisation kan øges igennem en kultur, der fremmer en række robusthedsfaktorer. Det handler i høj grad om det samspil, der er medarbejderne imellem og mellem ledelse og medarbejder. Forløbet vil inspirere og provokere deltagerne til at tænke over ledelse i nye perspektiver. Igennem forskning, eksempler og dilemmaer stiller forløbet skarpt på, hvordan du kan nuancere dit blik på det at skabe en stærk kultur i din virksomhed.

**19/04: Positiv psykologi og mental robusthed.** Nina Tange, cand.scient.soc., leder af master i positiv psykologi, Aarhus Universitet

**26/04: Kollektiv stress og kollektiv coping.** Tanja Kirkegaard, ph.d. i psykologi, Arbejdsmedicinsk Klinik, Herning

**03/05: Samskabelse og medskabelse i robuste organisationer.** Karen Marie Fiirgaard, cand.psych.aut og organisationskonsulent, Vejle Kommunes concern HR

**10/05: Styrkebaseret og robusthedsskabende ledelse.** Mads Bab, ekstern lektor, master i positiv psykologi, Aarhus Universitet

**17/05: Vaner og adfærdsændring – hvordan udvikler og forankrer man robusthed i en organisation?** Nikolaj Juul Jakobsen, master i positiv psykologi og virksomhedsrådgiver, Newmind

**24/05: Mindfulness og stresshåndtering.** Jesper Dahlgaard, seniorforsker i psykologi, Aarhus Universitet

**31/05: Udvikling af en robust kultur på arbejdspladsen.** Vibeke Mehlsen, cand.psych. og udviklingskonsulent, Let It Grow

*”Målet med mindfulnessstræning kan beskrives som en fysisk og mentalt tilstedeværende krop med et klart sind og et åbent hjerte, der er i stand til at foretage etiske beslutninger og handle til gavn for sig selv og andre.”*

### Lone Overby Fjordback

Overlæge, ph.d. i mindfulness, leder af Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

## Nudging – et redskab til adfærdsændring

**Holdnummer:** 1711-232

**Dato:** 22/4, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Pelle Guldborg Hansen, adfærdsforsker, Director of ISSP og formand for Dansk Nudging Netværk, Syddansk Universitet og Roskilde Universitet

Hvordan får man folk til at spise sundere, agere mere miljørigtigt og køre sikkert i trafikken? Forbud, fedtafgifter og fartbøder er klassiske værktøjer, men en prisstigning resulterer ikke altid i skrabt smør på brødet, og muligheden for en fartbøde får ikke alle til at løfte foden fra speederen. Nudging er et nyt værktøj til adfærdsforandring. Et 'nudge' er et velment puf i den rigtige retning. I praksis kan det fx være farvede fodspor på gaden, der fører til en skraldespand. Dette puf kan få flere mennesker til følge sporene og smide affald i skraldespanden i stedet for at smide det tilfældigt på gaden. Nudge-tilgangen bygger på indsigter fra adfærdsøkonomien og kognitiv psykologi, der viser, hvordan det er muligt at påvirke adfærd uden brug af, eller som supplement til, de klassiske reguleringsstrategier: information, incitamentsstyring og direkte regulering. Ved kendskab til disse psykologiske faktorer er det muligt at udvikle effektive løsninger uden at gribe til frihedsbegrænsende regulering. Bliv klogere på nudge-tilgangen til adfærdsforandring i teori og praksis, og få de etiske aspekter sat i perspektiv.



Personlig forpligtelse og motivation er med til at opnå høje mål og præstationer i fællesskab.

# Hele dage med forelæsninger

## 25/10 og 26/10

*Få viden, inspiration og konkrete værktøjer til arbejdslivet.  
Inkluderet i prisen er morgenkaffe og fælles frokost.*



### Evaluering i teori og praksis

**Holdnummer:** 1621-246  
**Dato:** 25/10, 1 tirsdag  
**Tid:** 09.00-15.30  
**Pris:** 995 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Louise Møller Pedersen, adjunkt i arbejdsmiljø og evaluering, Aalborg Universitet

Der er sket en eksplosiv vækst i efterspørgslen på evaluering, evidens og dokumentation af resultater, som bidrag til udvikling, styring og legitimering af beslutninger i offentlige og private organisationer. Produktivitet og kvalitet skal dokumenteres, og evalueringer skal bidrage til at sikre størst mulig sammenhæng mellem formål, indsats og (forventet) udbytte. Derudover er evaluering, dokumentation og evidens centrale elementer for kommunikationen. Det gælder såvel internt mellem aktører i organisationer (fx mellem det politiske og administrative niveau) som eksternt i organisationers og politikeres kommunikation med omverdenen (fx med brugerne og borgerne). Få et opdateret indblik i evalueringslandskabet, forskellige evalueringstyper samt deres fordele og begrænsninger, og træn dine kompetencer i at gennemføre og anvende evalueringer på et grundlæggende niveau.

### Giv teksten liv

**Holdnummer:** 1621-247  
**Dato:** 25/10, 1 tirsdag  
**Tid:** 09.00-15.30  
**Pris:** 995 kr.  
**Pris inkl. bog:** 1178 kr. (bog værdi 238 kr.)  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Christina Pontoppidan, ekstern lektor i retorik, Københavns Universitet og Copenhagen Business School

At skrive levende og legende er ikke forbeholdt de kreative få. Alle kan lære at give deres tekster liv, så det bliver sjovere både at skrive og læse dem. De to forelæsere gennemgår systematisk, hvordan man med enkle midler kan gøre selv svære tekster levende. De præsenterer en række simple greb, som tilsammen giver teksten liv. Lær, hvordan du gør tekstens indhold dramatisk og nærværende. Lær, hvordan du giver teksten en form, der vækker læserens begær. Få råd om, hvordan du dræber klichéerne og sætter liv i sproget med overraskende metaforer, rim og rytme. Forløbet vil være rigt på konkrete eksempler og praktiske øvelser, der sætter de forskellige tekstgreb i spil. Forelæsningsen tager afsæt i bogen 'Giv teksten liv. Greb der griber' (Samfundslitteratur), som kan inkluderes i prisen.

### Personaleledelsens ABC

**Holdnummer:** 1621-249  
**Dato:** 25/10, 1 tirsdag  
**Tid:** 09.00-15.30  
**Pris:** 995 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Henrik Holt Larsen, professor emeritus, dr.merc. i human resource management, Copenhagen Business School

Personaleledelse er en vigtig del af enhver leders job, uanset om man er butikschef, skoleleder, VVS-mester, oversygeplejerske eller kontorchef. Medarbejdere skal ansættes, udvikles, fastholdes – og til sidst afvikles på den rigtige måde. Det er en stor udfordring, for personaleansvaret lægges i hænderne på ledere, som ikke nødvendigvis er uddannet til – eller har lyst til – at udøve personaleledelse. På forløbet sættes der fokus på lederens personaleansvar, hvilke udfordringer det rummer, og hvordan man kan blive bedre til at udøve personaleledelse i praksis. Der gives indblik i den centrale faglitteratur, præsenteres eksempler fra virksomheder, og det hele munder ud i konkrete værktøjer. Hele vejen igennem inddrages deltagerens egne erfaringer, så der opstår videndeling.

### Mindfulness i arbejdslivet

**Holdnummer:** 1621-248  
**Dato:** 26/10, 1 onsdag  
**Tid:** 09.00-15.30  
**Pris:** 995 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Thomas Hesselund Nielsen, ph.d.-studerende i virksomhedsledelse, Aarhus Universitet

Mindfulness er kommet for at blive. Eller er det bare det nyeste buzzword i en uendelig strøm af buzzwords og "gammel vin..."? Der er mange meninger om mindfulness. Alle ved noget. De har enten prøvet eller hørt om det. Men kan det bruges? Og hvordan gør jeg? Kan jeg ikke bare tage en lur eller løbe en tur? Vi oversvømmes af artikler fra ugeblade. Men hvad er snot, og hvad er skæg? Mindfulness er i de seneste år blevet forankret i samfundsvidenskabernes, og på virksomhedsplan overvejer man, om det kan betale sig at investere i. Men hvad er de positive og negative effekter for den enkelte medarbejder og på arbejdspladsen? Og kan det ses på bundlinjen?

### Bliv hørt!

**Holdnummer:** 1621-245  
**Dato:** 26/10, 1 onsdag  
**Tid:** 09.00-15.30  
**Pris:** 995 kr.  
 Maks 25 deltagere  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Søren Boy Skjold, lektor i sprog og fortælle-  
 leteknik, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Hvordan holder du et oplæg, så andre lytter? Hvad skal du overveje, før du holder dit oplæg? Og hvad med PowerPoint? Forløbet henvender sig til alle, som gerne vil blive bedre til at tage ordet i større forsamlinger – fx i arbejds- eller foreningssammenhæng. Det kan være den nye leder af daginstitutionen, den nylvalgte tillidsmand eller virksomhedens mødefacilitator. Med afsæt i principper fra klassisk retorik guider forløbet dig igennem de faser, der skal til for at blive set, hørt og forstået. Lær, hvad du skal fokusere på før, under og efter din præsentation, og bliv klogere på, hvordan du får dit budskab igennem. Forløbet er tilrettelagt, så du selv skal lave øvelser i løbet af dagen.

### Projektanalyser og projektstyringsværktøjer

**Holdnummer:** 1621-250  
**Dato:** 26/10, 1 onsdag  
**Tid:** 09.00-15.30  
**Pris:** 995 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Michael Breum Ramsgaard, lektor i entreprenørskab, VIA University College

At varetage opgaven som leder af projekter og samtidig have ansvaret for projektorganisering og -styring er ofte et komplekst arbejde. Projektanalyser og projektstyringsværktøjer kan støtte projektledere, projektteams og projektdeltagere til bedre at udvikle og styre projekter af enhver karakter og størrelse. På forløbet får du viden om teorier, begreber og metoder inden for grundlæggende projektledelse, og hovedfokus vil være på at anvende projektanalyser og projektstyringsværktøjer til bedre overblik, bedre uddelegering af arbejdsopgaver samt større fokus på detaljerne i projektet. Med andre ord kan du lære at styre og udvikle projekter gennem et væld af projektanalyser og projektstyringsværktøjer, der hver især har fokus på delelementer af projekter, og som samlet set er med til at udvikle projekter mere systematisk og innovativt. Projektanalyserne rammesættes ift. projektets forløb, ligesom det vil være muligt at arbejde med sit eget projekt gennem kurset. Det vil derfor være en god idé at "medbringe" et projekt eller en projektidé, som der aktuelt kan arbejdes med på kurset.

*Få en hel dag med ny viden.  
Forelæsningsen varer fra kl. 9.00 til kl. 15.30.  
Morgenkaffe og frokost er inkluderet i prisen.*



# Psykologi, sundhed og pædagogik

Et godt liv er mange ting.  
Mange knytter det til et godt helbred fysisk  
såvel som psykisk. Men hvordan tager man  
bedst vare på sig selv og andre?  
Få viden om kropslig udfoldelse, læring og kost.

## Venner på recept?

**Holdnummer:** 1621-054  
**Dato:** 24/10, 7 mandage  
**Tid:** 17.15-19.00  
**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113,  
Ny Munkegade 118

Nære menneskelige relationer og socialt samvær spiller en afgørende rolle i et langt og lykkeligt liv. Det kan være hyggeligt at være sammen med gode venner eller familie, men det holder dig rent faktisk også i live. Mennesker med gode sociale relationer har 50% lavere dødelighed, end de der har få eller dårlige sociale netværk. Men hvorfor, og hvordan fungerer vores sociale hjerne egentlig? Forelæsningsrækken stiller skarpt på de positive effekter ved sociale relationer, og giver viden om, hvordan relationer skabes, udvikles og vedligeholdes i forskellige sammenhænge. I parforholdet, i troen eller på Facebook.

- 24/10: Sociale relationer forlænger livet.** Rikke Lund, lektor i social medicin, Københavns Universitet
- 31/10: Sådan lærer vi at skabe relationer.** Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet
- 07/11: Relationer i et religiøst perspektiv – om sundhed og sammenhængskraft.** Uffe Schjødt Paldam, lektor i religionspsykologi, Aarhus Universitet
- 14/11: Det gode kærlighedsforhold – hvordan fungerer det?** Asger Neumann, ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet
- 21/11: Menneskets sociale hjerne.** Andreas Roepstorff, professor i kognition, kommunikation og kultur, Aarhus Universitet
- 28/11: Relationer på de sociale medier.** Malene Charlotte Larsen, lektor i kommunikation, Aalborg Universitet
- 05/12: Konflikter og vores selvregulerende mekanismer.** Rune Kappel, cand.psyk.aut. og teamleder, Aarhus Universitet

## Kort og godt om selvtillid og selvværd

**Holdnummer:** 1621-046  
**Dato:** 24/10, 1 mandag  
**Tid:** 17.30-21.30  
**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Irene Henriette Oestrich, adjungeret professor, ph.d., Skolen for Evidensbaseret Psykoterapi, Region Hovedstadens Psykiatri

Hvad er god selvtillid og et stærkt selvværd? Hvorfor kan det svigte? Og hvordan retter man op på det? Selvtillid og et godt selvværd er helt centralt for menneskers trivsel. Både selvtillid og et stærkt selvværd kræver gode sociale færdigheder, evnen til at holde på egne rettigheder og at kunne kræve sin ret og bede om det, man har behov for. Det kræver en tro på, at man fortjener at blive behandlet ordentligt og fair, og det er alt sammen færdigheder, man kan lære og forbedre gennem hele livet. Få kort og klar viden om selvtillid og selvværd, gode råd og anvisninger til at styrke selvværd og selvtillid. Forelæsningsrækken henvender sig til psykologer, pædagoger, lærere og andre, der har interesse for arbejdet med selvværd og psykisk modstandskraft. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Kort & godt om SELVTILLID & SELVVÆRD' (Dansk Psykologisk Forlag).

## Pædagogik på kanten – især for drenge men også for piger

**Holdnummer:** 1621-061  
**Dato:** 24/10, 1 mandag  
**Tid:** 19.30-21.15  
**Pris:** 150 kr.  
**Pris inkl. bog:** 320 kr. (bog værdi 198 kr.)  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

Vi har udviklet specifikke drenge- og pige problemer i skolen og i uddannelsessystemet som helhed i Danmark. Kort og firkantet sagt kan man sige, at mange drenge tilhører restgruppen og mange piger stressgruppen. Dobbelt så mange drenge som piger modtager specialundervisning, og drengene får klart dårligere karakterer end pigerne, dropper hurtigere ud af skole og uddannelse og har en langt lavere gennemførelsesprocent i uddannelsessystemet end pigerne. Samtidig fylder de mere i arbejdsløshedskøerne, er mere kriminelle og mere syge end deres kvindelige modparter. Men pigerne har deres egne problemer med perfektionisme og en ny performancekultur, der giver stress. Men hvad er årsagen egentlig – og hvad kan vi gøre ved det? Med udgangspunkt i aktuel forskning, vises eksempler på en række projekter vedrørende "pædagogik på kanten" i ind- og udland, i fortid og nutid, som har vist vejen ud af problemerne. Eksempler på sådanne projekter er 'Drengeakademiet', 'Fremtidens Undervisningsfacilitet', 'Østerskov rollespilsefterskole' og 'ESSA Academy'.

## Få styr på din hukommelse

**Holdnummer:** 1621-052  
**Dato:** 25/10, 5 tirsdage  
**Tid:** 17.15-19.00  
**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G122,  
Ny Munkegade 118

Navne, fødselsdage og pinkoder. Barn-doms minder om sommerferie på landet eller lejrskole ved havet. Gennem hele livet skaber og bearbejder hjernen minder og erindringer, og hver dag hjælper hukommelsen dig med at huske fakta, færdigheder og oplevelser, som gør dig til lige præcis den, du er. Nogle gange dukker et gammelt minde spontant op – fx ved en særlig duft. Andre oplevelser glemmer vi. Men hvorfor, og hvad er forskellen? Få styr på hukommelsen, når fem forskere giver dig svar på, hvad hukommelsen består af, hvordan den udvikles og fungerer, og hvordan den kan påvirkes igennem hele livet.

- 25/10: Introduktion og selvbiografisk hukommelse.** Dorthe Kirkegaard Thomsen, professor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet
- 01/11: Hukommelsens udvikling og de første minder.** Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet
- 08/11: Følelser og hukommelse.** Alejandra Zaragoza Scherman, postdoc i psykologi, Aarhus Universitet
- 15/11: Kulturens påvirkning af hukommelsen.** Christina Lundsgaard Ottsen, postdoc i psykologi, Aarhus Universitet
- 22/11: Aldring og hukommelse (på letforståeligt engelsk).** Sinue Salgado, ph.d.-studerende i psykologi, Aarhus Universitet

## En god mavefølelse

**Holdnummer:** 1621-110

**Dato:** 25/10, 6 tirsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Vores tarmsystem er afgørende for vores liv og velvære, men dets funktioner er helst ikke noget, man taler om i de bedre selskaber. Det er dog ved at ændre sig bl.a. med Giulia Enders bestsellerbog "Tarme med charme", der sætter fokus på tarmsystemets livsvigtige funktioner på linje med hjernen og hjertets. Tarmen har en utrolig kompleks fysiologi. Den har bl.a. sit helt eget nervesystem, opsluger næringsstoffer og producerer hormoner, der er afgørende for vores daglige liv. Vi kan ikke lide at tænke på, at vi bærer rundt på en tarm fyldt med bakterier, men foruden ville vi være fortabte. Tarmens bakterieflora beskytter os mod alt mulig ondskab og kan muligvis påvirke, om vi bliver tykke eller udvikler kræft. Bliv klogere på tarmsystemets fabelagtige opbygning og funktioner på et forståeligt og samtidigt vidensbaseret niveau, og hør om sundhed og sygdomme med fokus på bl.a. fedme, sukkersyge, betændelse, smerte og fremtidens behandlingsformer.

**25/10:** Søren Laurberg, overlæge og professor i kirurgi og tarmsygdomme, Aarhus Universitetshospital

**01/11:** Søren Laurberg, overlæge og professor i kirurgi og tarmsygdomme, Aarhus Universitetshospital

**08/11:** Klaus Krogh, professor i mave- og tarmsygdomme, Aarhus Universitetshospital

**15/11:** Klaus Krogh, professor i mave- og tarmsygdomme, Aarhus Universitetshospital

**22/11:** Peter Christensen, professor i mave- og tarmkirurgi, Aarhus Universitetshospital

**29/11:** Peter Christensen, professor i mave- og tarmkirurgi, Aarhus Universitetshospital

## Tag en pause

**Holdnummer:** 1621-233

**Dato:** 26/10, 5 onsdage

**Tid:** 17.30-19.15

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

En lang frokostpause. En lørdag uden planer. 10 minutters stilhed. Hvorfor skal der egentlig pauser til, og hvordan holder man en pause, som ikke bare etablerer en anden form for planlægningspres? Forelæsningerne sætter fokus på et ubemærket element i hverdagen: Pausen. Den er nødvendig og et værdifuldt eksil i en online, larmende og kompleks hverdag med kalendere, som kan være presset til bristepunktet. Stilheden og pausen er redskaber til at opnå ro, fordybelse og eftertanke, som giver fornyet energi, koncentration og virkelyst, og som hjælper til at prioritere og træffe de rigtige valg. Så hvordan forholder vi os til pausen, og hvordan holder man en god pause?

**26/10:** **Pausen, mindfulness og meditation. Hvad er en pause?** Lone Overby Fjorback, overlæge, ph.d. i mindfulness, Aarhus Universitet

**02/11:** **Pausen i arbejdslivet.** Einar Baldvin Baldursson, lektor i arbejdspsykologi, Aalborg Universitet

**09/11:** **Pausens religiøse dimensioner.** Armin W. Geertz, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

**16/11:** **Pausen og læring.** Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet

**23/11:** **Pausen i naturen – natur og sundhed.** Dorte Varning Poulsen, fysioterapeut, ph.d og adjunkt ved landskabsarkitektur og planlægning, Københavns Universitet

*”Mindfulness skaber bevidsthed om det, som foregår i øjeblikket og dermed større valgfrihed i forhold til måden hvorpå vi responderer i forhold til det, som faktisk foregår i vores liv. Reagerer vi automatisk med vrede og fordømmelse, når det ikke går, som vi havde håbet eller forventet, eller magter vi fra tid til anden at stoppe op med en form for radikal accept af tilværelsens vilkår?”*

**Jacob Piet Jakobsen**

Ph.d. i mindfulness, Aarhus Universitet

## Selvkontrol og intelligens – dine vigtigste kompetencer

**Holdnummer:** 1621-047

**Dato:** 26/10, 6 onsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Rune Kappel, cand.psyk.aut. og teamleder, Aarhus Universitet

Hvis der lå et stykke chokolade foran dig, ville du så spise det med det samme? Eller kunne du vente 20 minutter, hvis du fik endnu et stykke? Det kræver selvkontrol ikke at spise chokoladen med det samme. Men hvad er selvkontrol egentlig, og hvordan spiller evnen sammen med et begreb som intelligens? Psykologien finder igen og igen frem til, at hvis vi forsøger at forudsige, hvordan et menneskes liv vil forme sig, er de to vigtigste kompetencer selvkontrol og intelligens. Forelæsningerne giver en introduktion til selvkontrol og intelligens som psykologiske konstruktioner, og sætter gennem den nyeste forskning fokus på, i hvor høj grad disse fænomener er arvelige, om de kan måles, og hvordan kompetencerne har indflydelse på udviklingen af menneskers liv. Samtidig præsenteres empirisk afprøvede øvelser og metoder, der giver mulighed for at arbejde med egen selvkontrol og intelligens.

## Mindfulness

**Holdnummer:** 1621-039

**Dato:** 27/10, 7 torsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Interessen for mindfulness er i de seneste år blomstret op, men konceptet og teknikkerne har været kendt i buddhismen gennem mere end to et halvt tusinde år. Så hvad kan mindfulness tilbyde nutidens mennesker? Hvad er mindfulness egentlig? Hvor og hvornår kan det bruges? Og hvad ved man reelt om mindfulness i teori og praksis? Få indsigt i forskernes viden om mindfulness. Mindfulness handler om evnen til bevidst nærvær. At arbejde med mindfulness betyder, at man observerer og oplever tanker, følelser og kropslige fornemmelser uden at vurdere dem. I en tid præget af stress, forandring og effektivitet samt konstant kontakt med mange mennesker gennem mail, mobil og Facebook, kan det være en stor udfordring at være nærværende. Men evnen kan trænes og være et middel til stresshåndtering, forebyggelse af depression og forbedring af livskvalitet, relationer og samarbejde.

**27/10:** **Introduktion til mindfulness.** Karsten Bidstrup Skipper, cand.mag. i idéhistorie

**03/11:** **Mindfulness i mødet med moderniteten.** Martijn van Beek, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

**10/11:** **Mindfulness og det stressede genom.** Jesper Dahlgaard, seniorforsker i psykologi, Aarhus Universitet

**17/11:** **Mindfulness og arbejdsliv.** Lone Overby Fjorback, overlæge, ph.d. i mindfulness, Aarhus Universitet

**24/11:** **Mindfulness-baseret terapi til angst og depression.** Anne Maj van der Velden, ph.d.-studerende i psykologi, Aarhus Universitet

**01/12:** **Mindfulness i hjernen.** Karen Johanne Pallesen, Hjerneforsker

**08/12:** **Perspektiver på praktisk anvendelse.** Karsten Bidstrup Skipper, cand.mag. i idéhistorie



**Selvkontrol kan trænes op hos børn og kan hjælpe dem til at blive bedre både socialt og fagligt.**

## Jagten på den perfekte øl

**Holdnummer:** 1621-227

**Dato:** 27/10, 3 torsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 375 kr., studerende 235 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Christian Dannesboe, lektor i bioprocessteknologi, Aarhus Universitet

Malt, humle, vand og gær. Hovedingredienserne er simple. Alligevel er øl ikke bare øl. Forelæsningerne dykker ned i den industrielle produktion af øl. En produktion der igennem årtier har fulgt med den teknologiske udvikling, og i dag stadig skubber til grænserne for fødevareproduktion i jagten på den perfekte øl. Få slukket din videns-tørst om øl, når øl-forsker Christian Dannesboe dykker ned i ølets smags-givere og til sidst svarer på spørgsmålet: Kan en alkohol-fri øl overhovedet smage godt? Undervisningen vil blive suppleret med udvalgte smagsprøver på øl.

**27/10:** **Byggestenene i øl – malt og humle**

**03/11:** **Byggestenene i øl – vand og gær**

**10/11:** **Moderne ølproduktion – jagten på den perfekte øl**

## Lykke

**Holdnummer:** 1621-251

**Dato:** 27/10, 6 torsdage

**Tid:** 19.45-21.30

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Hvad er det gode liv, og hvordan bliver vi lykkelige? Det er to centrale spørgsmål, som optager os mennesker. Men kan vi blive enige om, hvad der gør os lykkelige, og hvad lykke er? Danskerne bliver omtalt som verdens lykkeligste folk, men er vi det? Og hvordan kan det måles? Under overskriften Lykke nuancerer forelæsningsrækken forståelsen af begrebet lykke og spørgsmålet om, hvordan vi bliver lykkelige.

**27/10:** **Lykke og etik.** Morten Dige, lektor i anvendt etik, Aarhus Universitet

**03/11:** **Det lykkelige folk – danskerne.** Christian Bjørnskov, professor i lykke og økonomi, Aarhus Universitet

**10/11:** **Lykke i hjernen.** Jørgen Scheel-Krüger, professor i farmakologi, Aarhus Universitet

**17/11:** **Lykkens diktatur og retten til at være lykkelig.** Per Jepsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

**24/11:** **Bruttonational lykke og nationalbranding i Bhutan.** Sune Gjerding, cand.scient.soc.

**01/12:** **Stemmingsudsving og lykke. Det normale og det sygelige.** Krista Margrethe Nielsen Straarup, klinisk psykolog

## Skizofreni

**Holdnummer:** 1621-235

**Dato:** 31/10, 1 mandag

**Tid:** 17.30-21.30

**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Ole Mors, professor, overlæge i psykiatri, Aarhus Universitet

Skizofreni er en psykisk lidelse omgærdet af mange myter, fejlopfattelser og stigmatisering, og der er derfor et stort behov for information om alle aspekter af sygdommen. Skizofreni er en af de alderdyreste sygdomme for samfundet, og den kan være utrolig lidelsesfuld for både den syge og de pårørende. Denne aften får du indblik i den nyeste viden om symptomer, forekomst i befolkningen, genetiske og miljømæssige årsagsfaktorer samt behandling af skizofreni. Underviseren er professor og overlæge ved afdeling for psykoser ved Aarhus Universitetshospital og internationalt anerkendt for sin forskning i skizofreni, herunder de genetiske årsagsforhold.

## Adfærdsdesign – hack dine omgivelser og flyt adfærd

**Holdnummer:** 1621-321

**Dato:** 31/10, 6 mandage

**Tid:** 19.45-21.30

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Pris inkl. bog:** 880 kr., studerende 660 kr. (bog værdi 300 kr.)

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

**Tilrettelægger:** Niels Holm Jensen, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet og Andreas Lieberoth Wadum, Aarhus Universitet

Grønne fodspor til offentlige skraldespande, automatiske tilmeldinger til nyhedsbreve, fluer i urinaler, små tallerkener ved buffeten, flugt fra zombies på løbeturen og sms-påmindelser om tandlægebesøget. Vi guides, puffes og prikkes i stigende grad af veltilrettelagte nudges, interfaces og servicedesigns i vores hverdag. Mantraet bag denne tilgang til adfærdsændringer er, at det oftere er lettere at ændre menneskers adfærd ved at ændre på deres omgivelser snarere end at søge at ændre deres holdninger. Dette vel at mærke uden at bruge traditionelle påvirkningsstrategier som informationskampagner eller økonomiske afgifter. I denne forelæsningsrække præsenteres en række perspektiver på, hvordan adfærdsdesign anvendes til at ændre menneskers adfærd online såvel som i den virkelige verden. Forelæsningsrækken henvender sig til alle med interesse for områder som psykologi, antropologi, kommunikation, marketing, arkitektur UX og design. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Adfærdsdesign' (Plurafutura Publishing), som kan inkluderes i prisen.

**31/10: Introduktion. Hvad er adfærdsdesign?** Niels Holm Jensen, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet. Andreas Lieberoth, adjunkt i spil og pædagogisk psykologi, Aarhus Universitet

**07/11: Manipuleret af markedsføring?** Jacob Lund Orquin, lektor i virksomhedsledelse, Aarhus Universitet

**14/11: Nudging og det sunde fødevarevalg.** Bent Egberg Mikkelsen, professor i ernæring og offentlig mad, Klinisk Institut, København, Aalborg Universitet

**21/11: Gamification og spilpsykologi som adfærdsdesign.** Andreas Lieberoth, adjunkt i spil og pædagogisk psykologi, Aarhus Universitet

**28/11: User Experience Design som adfærdsdesign.** Lone Koefoed Hansen, lektor i kommunikation og kultur, Aarhus Universitet. Helle Jensen, Senior UX consultant, Creuna

**05/12: Psykens biologiske design.** Niels Holm Jensen, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet

## Flow, meditation og robusthed

**Holdnummer:** 1621-322

**Dato:** 7/11, 3 mandage

**Tid:** 17.15-21.15

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Fordybelse, indre ro og personlig styrke er tilstande, som flere og flere efterspørger i en verden med store krav, højt tempo og stress. Men hvordan skaber man disse tilstande både i privatlivet og arbejdslivet? Inden for positiv psykologi anses flow, meditation og mental robusthed for tre af de mest effektive værktøjer til at skabe sådanne varige positive tilstande. Forskning dokumenterer i stigende grad disse effekter. Præcist hvordan, kan du høre mere om i denne forelæsningsrække, hvor vi dykker ned i den nyeste forskning i flow, meditation og mental robusthed. Undervisningen vil være en vekselvirkning mellem teori og øvelser med fokus på praktisk anvendelse og mulighed for at afprøve de forskellige værktøjer undervejs. På tre aftener vil du lære, hvordan du konkret kan opbygge mental robusthed, skabe flow samt integrere meditation som en fast del af din hverdag – og derigennem skabe mere fordybelse, indre ro og personlig styrke i hverdagen.

**07/11: Mental robusthed og personlig styrke.** Malene Mygind, cand. mag. i psykologi og sundhed, ledelseskonsulent og positiv coach

**14/11: Meditation og indre ro.** Malene Mygind, cand.mag. i psykologi og sundhed, ledelseskonsulent og positiv coach

**21/11: Flow og fordybelse.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

## Angst hos børn

**Holdnummer:** 1621-238

**Dato:** 12/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Undervisere:** Bianca Munkebo Christiansen, cand.psych. og videnskabelig assistent, Center for Angst, Københavns Universitet og Nicoline Normann, cand.psych., ph.d.-studerende, Center for Angst, Københavns Universitet

Angstlidelser er den hyppigst forekommende psykiske lidelse i barndommen. Det anslås at ca. én ud af syv børn og unge på et tidspunkt opfylder kriterierne for en psykiatrisk angstdiagnose. Ubehandlet angst har massive negative kort- og langsigtede konsekvenser. Angst i barndommen er sammenfaldende med mobning, skolevægning, skolefaglige problemer og social isolation. På længere sigt øger ubehandlet angst risikoen for depression og misbrug i voksenlivet. Men hvad er angst, og hvornår er det normalt at være bange, og bekymre sig, og hvornår bliver det et problem? I forløbet vil deltagerne blive introduceret til de hyppigst diagnosticerede angstdiagnoser, ligesom forløbet vil tage deltagerne omkring rationaler og grundprincipper for kognitiv adfærdsterapi og metakognitiv terapi til børn.

## Flere gode vaner

**Holdnummer:** 1621-107

**Dato:** 12/11, 1 lørdag

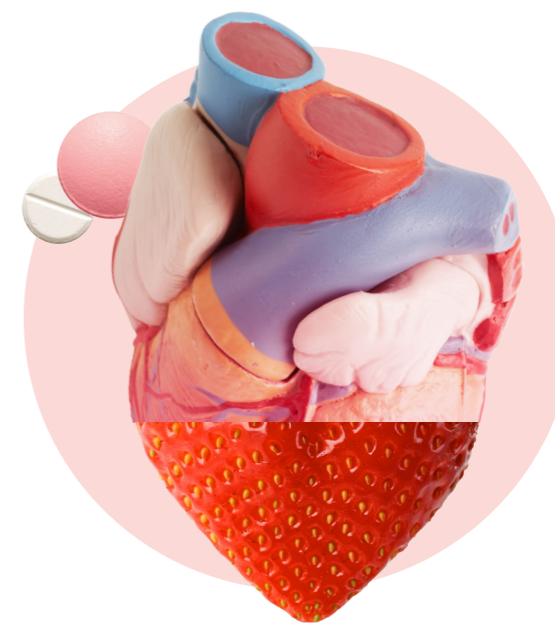
**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Malene Mygind, cand.mag. i psykologi og sundhed, ledelseskonsulent og positiv coach

Vaner former vores liv. Hvis vi ønsker at ændre noget i vores liv, skal vi derfor ændre de små ting, vi gør dagligt – vi skal ændre vores vaner. De fleste mennesker har svært ved at ændre deres vaner, fordi de ganske enkelt ikke ved, hvad der skal til. Få forskningens råd til, hvad du helt konkret skal gøre, hvis du vil øge sandsynligheden for at lykkes med at skabe varige nye, gode vaner. Dagen byder på forelæsning og forskellige praktiske øvelser. Du vil blive guidet skridt for skridt i at designe og implementere nye gode vaner i din hverdag. Når dagen er færdig, vil du have designet en personlig vaneplan, som du kan gå hjem og implementere.



## Mindfulness, stress og depression

**Holdnummer:** 1621-058

**Dato:** 12/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Pris inkl. bog:** 550 kr., studerende 410 kr. (bog værdi 250 kr.)

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Lone Overby Fjorback, overlæge, ph.d. i mindfulness, Aarhus Universitet

Alle mennesker kan på et tidspunkt i livet komme til at sidde fast på den ene eller den anden måde, hvad enten det er i stress, krise eller depression. Men mindfulness, medfølelse og medicin kan hjælpe dig. Der er forskningsmæssig belæg for, at du kan styrke dit mentale helbred helt i lighed med dit fysiske helbred. Måske har du tænkt over, hvad du selv kan gøre for at få det bedre – men ikke orket at tænke tanken til ende. Alle de velmenende råd om mad, motion, søvn og tankemønstre preller af, for hvordan skulle man dyrke motion, når man knapt kan rejse sig fra sofaen? Oplev, hvordan du med mindfulness i teori og praksis kan rejse dig igen. Undervisningen tager bl.a. afsæt i bogen 'Må jeg hjælpe dig? – fri af depression' (Gads Forlag), som kan inkluderes i prisen. På dagen vil der desuden introduceres til øvelser, som du selv efterfølgende kan købe på app (79kr).

## Knivskarp – fra normal til genial

**Holdnummer:** 1621-242

**Dato:** 13/11, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Troels Wesenberg Kjær, overlæge, Københavns Universitet og Roskilde Universitetshospital

Få bedre hukommelse, stærkere koncentrationsevne og større overblik. Hvad gør du, hvis du ønsker mere fysisk styrke eller en slankere krop? Du lægger kosten om og motionerer. Men hvad gør du, hvis du ønsker dig en skarpere hjerne? Ny forskning viser, at hjernen kan ændres. Vores tankegange og adfærd er ikke statiske karaktertræk, men vaner der kan forandres. Med de rette øvelser kan hjernen optimeres. Permanent. Denne dag giver overlæge Troels W. Kjær en introduktion til, hvordan hjernen er bygget op, og hvordan den dirigerer vores tanke- og handlemønstre. Få samtidig en række øvelser, der kan styrke din evne til at holde fokus, bevare overblikket under pres samt huske det vigtigste og sortere unødvendige informationer fra. Forelæsningen tager afsæt i bogen 'Knivskarp. Fra normal til genial – træn din hjerne på 6 uger' (Politikens Forlag).

Tilmeld dig på hjemmesiden [www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

## Stoisk ro i hverdagen

**Holdnummer:** 1621-049

**Dato:** 13/11, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Anders Dræby Sørensen, cand.mag. i idéhistorie, master i humanistisk sundhedsvidenskab og ph.d. i psykologi

Livet kører for mange danskere i et højt tempo. Fuld fart på karrieren, alle potentialer skal udledes og alle verdenshjørner skal ses. Det moderne samfund stiller store krav til det enkelt menneskes udvikling, og for mange af os bliver hverdagen et kapløb med tiden, når vi på én gang skal være den perfekte forælder, den udviklingsorienterede medarbejder og det selvbevidste menneske, der holder krop og sind i topform. Ingen ønsker at gå i stå eller gå glip af noget. Men tempoet kan blive så højt, at vi helt mister fokus og overblik – og til tider også os selv. Udtrykket 'at have en stoisk ro' bruges om personer, der har et fuldstændigt overblik og en uændret væremåde, uanset hvad der sker. Det er ikke uden grund, at stoicismen de seneste årtier har vundet fornyet fokus inden for såvel filosofi, psykologi og psykoterapi. Stoikerne forstår filosofien som en praktisk livsform, der skal hjælpe mennesket til at opnå sindsro og livsudfoldelse i vanskelige tider. Bliv grundigt introduceret til stoicismens livsfilosofi, og hør hvad den stoiske tilgang har at tilbyde det moderne menneske, som lever i en foranderlig verden.

## Demens og Alzheimers sygdom

**Holdnummer:** 1621-055

**Dato:** 13/11, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Lærke Egefjord, læge, forfatter og ph.d.-studerende i biomedicin, Aarhus Universitet og Rita Knudsen, pårørende til patient med Alzheimers sygdom

Flere og flere mennesker lider af demens. Alzheimers sygdom er den hyppigste årsag til tilstanden, som kan ramme folk helt ned til 40-års alderen. Og selvom cirka 85.000 danskere er ramt af demens, hersker der stadig fordomme om, at demente er dumme og besværlige. Men hvad er demens og Alzheimers sygdom egentlig? Hvordan giver sygdommen sig til kende? Og hvad kan vi gøre ved sygdommen i dag? I Asien og Rusland tilbyder de behandling med stamceller mod Alzheimers sygdom. En behandling, som koster flere hundrede tusinde kroner. Men virker det? Og hvor langt er forskerne verden over i jagten på at finde en medicin mod en sygdom, som i dag viser sig ved hjernens uundgåelige og ubarmhjertige forfald? Og kan man selv gøre noget for at undgå at blive ramt af demens? Undervisningen stiller skarpt på den nyeste viden om demens og Alzheimers sygdom og sætter fokus på hverdagslivet for både den demente og de pårørende – i forhold til synet på sig selv, ægteskab og familie.

## Mig og mit immunsystem

**Holdnummer:** 1621-221

**Dato:** 13/11, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Ib Søndergaard, cand.scient., Biolearning

Immunsystemet er afgørende for vores overlevelse. Det kan være for at bekæmpe nye influenzatyper, malaria, borrelia fra skovflåten eller cancer. Men hvorfor er det sommetider vanskeligt for immunsystemet at fungere, som vi gerne vil have det? Forelæsningserne giver en basal introduktion til immunsystemet. Bliv bl.a. klogere på, hvorfor nogle mennesker får allergier eller autoimmune sygdomme, og hør om nye tiltag inden for cancerbehandling, malariavacciner samt opdagelser af sammenhænge mellem kroppens tarmflora og sygdomme som allergi og diabetes. Få indblik i kroppens forsvarsmekanismer og de angreb, kroppen udsættes for. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Immunforsvaret' (Forlaget Praxis).

## Sov godt

**Holdnummer:** 1621-232

**Dato:** 26/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Poul Jørgen Jennum, klinisk professor i neurofysiologi og overlæge, Glostrup Hospital og Københavns Universitet

Vi bruger ca. en tredjedel af livet på at sove, og bare en enkelt nat uden søvn minder de fleste om, at søvnen er vigtig – faktisk livsvigtig. Men hvad er det, der sker, når vi sover? Og hvorfor har vi behagelige drømme og uhyggelige mareridt? Forskning viser, at kroppen arbejder videre, mens vi sover og sørger bl.a. for at styrke immunforsvaret, forbedre hukommelsen, regulere appetitten og holde humøret i top. For mange er søvn en selvfølge, men ca. 20 % af den danske befolkning lider af dårlig søvnkvalitet eller alvorligere søvnsygdomme, som kræver behandling. Men hvilken grad af søvnmangel skal der til, for at vi skal være bekymrede? Og hvilke muligheder er der for behandling? Få et indblik i søvnens og drømmenes funktioner, og hør hvordan det påvirker vores trivsel og velvære. Program for dagen:

- Den sunde søvn – betydningen for vores sundhed og helbred
- Når søvnen bliver et problem – søvnsygdomme og behandling
- Hvorfor drømmer vi? Drømme som mental oprydning



**Vidste du, at for lidt søvn især går ud over hjernens funktioner, som fx koncentrationsevnen?**

## Autisme hos børn

**Holdnummer:** 1621-043

**Dato:** 26/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Cecilia Brynskov, ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet og ekstern lektor i audiologopædi, Københavns Universitet

Omkring 1 % af alle børn har autisme. At have autisme betyder, at man har vanskeligt ved kommunikation og ved at indgå i sociale sammenhænge. Man har også en begrænset og ensformig adfærd. Men autisme kan se ud på mange forskellige måder, og det er også meget forskelligt, hvordan autismen påvirker den enkelte og familien. Forelæsningserne giver en introduktion til, hvad autisme er, og hvad autisme skyldes. De mest udbredte behandlingsformer bliver præsenteret og diskuteret, og vi ser nærmere på, hvor god dokumentation der er for de enkelte behandlingsformers effekt. Desuden rettes fokus mod, hvordan autismen påvirker familien, især søskende, bedsteforældre og forældre, herunder forældrenes parforhold.

## Forståelsens psykologi – mentalisering i teori og praksis

**Holdnummer:** 1621-050

**Dato:** 26/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Antje Schöps, audiologopæd, cand.mag. i sprogpsykologi, Københavns Universitet

Mentalisering beskriver evnen til at forstå de mentale tilstande, der ligger bag det, vi selv og andre mennesker siger og gør. Kort sagt, evnen til at forstå andres og eget sind. Mentalisering er en væsentlig kompetence, fordi evnen er et basalt element i al menneskelig interaktion og kommunikation. Undervisningen giver en indføring i teorien bag mentaliseringsbegrebet med fokus på bl.a. tilknytningspsykologiske, neurobiologiske og psykoanalytiske tankesæt. Hør hvordan evnen udvikles, hvad evnen omfatter og hvilke betingelser, den fungerer under. Bliv desuden præsenteret for mentaliseringsbegrebet i forskellige praksisser; bl.a. kommunikation i pædagogiske, ledelses- og sundhedsmæssige sammenhænge, hvor mentalisering kan forbedre forståelsen og relationen mellem mennesker. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Forståelsens psykologi – mentalisering i teori og praksis' (Samfundslitteratur).

## Optimer din hjerne

**Holdnummer:** 1711-002

**Dato:** 16/1, 6 mandage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Hver eneste dag har vi brug for at huske, lære og navigere i en verden fyldt med informationer. Det er kroppens suveræne kommandocenter, hjernen, der løser disse opgaver. Men hvordan fungerer hjernen egentlig? Hvilke dele af hjernen bruger vi hvornår, og hvorfor går det nogle gange galt? Hvorfor glemmer vi gang på gang, de samme ting? Den gode nyhed er, at din hjerne kan komme i topform, og at det aldrig er for sent at gå i gang. Med den rigtige træning, søvn, kost og motion kan du forbedre din hukommelse og koncentrationsevne og blive endnu bedre til at prioritere og tage beslutninger i hverdagen. Få forskernes råd til, hvordan du optimerer din hjerne.

- 16/01: Introduktion til hjernen og hukommelsen.** Albert Gjedde, professor i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet
- 23/01: Hjernen og søvn.** Poul Jørgen Jennum, klinisk professor i neurofysiologi og overlæge, Glostrup Hospital og Københavns Universitet
- 30/01: Hvad den raske hjerne kan lære af den syge.** Jens Bo Nielsen, professor i neurovidenskab, Københavns Universitet
- 06/02: Hjernen og psykiske sygdomme.** Mahmoud Ashkanian, overlæge og lektor i neuropsykiatri, Aarhus Universitet
- 13/02: Hjernen og motion.** Jesper Lundbye-Jensen, lektor idræt, Københavns Universitet
- 20/02: Hjernen og aldring – få mest muligt ud af hjernen uanset alder.** Ellen Garde, læge, Hvidovre Hospital og Københavns Universitet.

## Børns udvikling

**Holdnummer:** 1711-004

**Dato:** 18/1, 6 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

NB: Ingen undervisning d. 15/2

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

Hvornår begynder børn at kunne huske? Hvordan forstår de den fysiske verden? Og hvornår får de en forståelse for andre mennesker? Forskning i børns udvikling har gennemgået en rivende udvikling igennem de seneste 30 år. Tidligere var udviklingspsykologien primært præget af enkelte altomfavnende teorier som eksempelvis Freuds og Piagets. I dag tegnes faget snarere af en lang række 'mini-teorier', der ikke hævder at kunne give en samlet beskrivelse af børns udvikling, men som til gengæld hver især giver et mere dækkende billede af dele af børns udvikling. Det skyldes bl.a., at forskere i dag er blevet langt bedre til at designe og gennemføre empiriske undersøgelser. Få indblik i børns perceptuelle og intellektuelle udvikling, deres følelser og temperament, sproguvikling, forståelse af andre mennesker, og hvordan de husker konkrete begivenheder. Undervisningen har især fokus på spæd-, små- og førskolebørn.

## Alt hvad du bør vide om psykologi

**Holdnummer:** 1711-095

**Dato:** 24/1, 6 tirsdage

**Tid:** 17.30-19.15

NB: Ingen undervisning d. 14/2

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Hvordan fungerer menneskets hukommelse, hvad påvirker vores sociale adfærd, og hvordan udvikles vores personlighed? Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, føler, tænker, handler og udvikler os, som vi gør. Få indblik i de vigtigste milepæle inden for psykologi, og bliv introduceret til den nyeste viden på området. Forelæsningerne giver desuden redskaber til refleksion og analyse af psykologiske problemstillinger. Bliv klogere på dig selv, og få en bedre forståelse og respekt for menneskers forskelligheder.

**24/01: Socialpsykologi.** Per Schultz Jørgensen, professor i socialpsykologi, Aarhus Universitet

**31/01: Læringspsykologi.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

**07/02: Personlighedspsykologi.** Lasse Meinert Jensen, postdoc i personlighedspsykologi, Københavns Universitet

**21/02: Anvendt psykologi.** Thomas Koester, cand.psych., FORCE Technology, Afdelingen for Anvendt Psykologi

**28/02: Kognitionspsykologi.** Dorthe Kirkegaard Thomsen, professor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet

**07/03: Udviklingspsykologi.** Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

## Smag for livet – nye perspektiver på smag

**Holdnummer:** 1711-100

**Dato:** 26/1, 6 torsdage

**Tid:** 19.30-21.15

NB: Ingen undervisning d. 16/2

**Pris:** 670 kr., studerende 450 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Hvorfor er smagen af en blød chips uappetitlig? Kan lyd påvirke vores smagsoplevelse? Er kød en 'mande-smag'? Og hvordan husker vi gennem smag? Forelæsningsrækken præsenterer en række nytænkende perspektiver på smag af Danmarks fremmeste smagsforskere, der alle er en del af det store forskningsprojekt 'Smag for Livet'. Har du appetit på ny viden, så dyk med ned i smagen ud fra perspektiver som fysik, sensorik og antropologi, og bliv klogere gennem dine smagsløg, når der serveres udvalgte smagsprøver.

**26/01: Fornemmelse for smag.** Ole G. Mouritsen, professor i biofysik og gastrofysiker, Syddansk Universitet

**02/02: Smag og nostalgi.** Karen Klitgaard Povlsen, lektor i medievivendenskab, Aarhus Universitet

**09/02: Oplevelse af måltider – samsningen af maden og alt det der udenom.** Michael Bom Frøst, lektor og sensoriker, Nordic Food Lab

**23/02: Smagens sociale side.** Susanne Højlund Pedersen, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

**02/03: Kød: den ma(d)skuline smag?** Jonatan Leer, postdoc i madkultur, Aarhus Universitet

**09/03: Børn, smag og læring.** Karen Wistoft, professor i smagspædagogik, Aarhus Universitet

## Det gode studieliv

**Holdnummer:** 1711-160

**Dato:** 2/2, 1 torsdag

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 150 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

**Undervisere:** Helle Abel, afdelingsleder og psykolog, Studenterrådgivningen og Lisbeth Grønberg, cand.psych., ph.d. og rådgiver, Studenterrådgivningen

Rigtig mange studerende synes, at studielivet til tider kan være svært, og flere føler sig stressede, ensomme, eller lider af præstationsangst og selvværdsproblemer. Studenterrådgivningen har mange års erfaring med at hjælpe disse studerende, og de er med til at forhindre unødigt frafald eller forsinkelse på studiet. Få et indblik i studenterrådgivernes arbejde, når vi sætter fokus på de udfordringer, som de studerende møder, og hvordan deres problemer bliver håndteret mest hensigtsmæssigt. Vi tager blandt andet fat i temaer som studieteknik, eksamensmestring, stressforebyggelse, social trivsel og opgaveskrivning. Forelæsningen henvender sig både til studerende, undervisere og pårørende.

## Haveterapi – sund i naturen

**Holdnummer:** 1711-159

**Dato:** 18/3, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Dorthe Varning Poulsen, fysioterapeut, ph.d og adjunkt ved landskabsarkitektur og planlægning, Københavns Universitet

En tur i haven, skoven eller parken kan være en dejlig oplevelse. Grønne områder kan få os til at restituere og slappe af og bruges i dag målerettet som middel mod stress. I de seneste årtier har der været stor international opmærksomhed på naturen som ressource i sundhedsfremme og behandling. Også i Danmark oprettes sansehaver og terapihaver, og de grønne områder tænkes ind, når byområder planlægges. Hvad er teorierne bag den måde, naturen viser sig at påvirke vores sundhed på? Hvordan kan naturen bruges i behandlingen af en række sygdomstilstande? Og hvad er egentlig en terapihave? Hvordan er den indrettet, og hvorfor er nogle elementer i det grønne miljø vigtigere end andre? Få indsigt i, hvordan forskere arbejder med naturbaseret behandling både i design af særlige miljøer, og hvordan behandling med naturbaseret terapi kan foregå.

## Kort og godt om gigt. Slid- og leddegigt

**Holdnummer:** 1711-158

**Dato:** 18/4, 1 tirsdag

**Tid:** 17.15-21.15

**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Mogens Pfeiffer Jensen, overlæge og klinisk lektor i reumatologi, Aarhus Universitet

Smerter, ømme og stive led og nedsat bevægelighed. Slidgigt er en folkesygdom, og det er langt den mest udbredte af alle gigtsygdomme. Over 300.000 danskere har fået diagnosen, og nogle lever fint med sygdommen, mens andre lider af voldsomme smerter, nedsat bevægelighed og forringet livskvalitet. Leddegigt er en inflammatorisk gigtsygdom, og ca. 1.700 personer får hvert år stillet diagnosen kronisk leddegigt i Danmark. Sygdommen rammer kvinder tre gange så hyppigt som mænd. Men hvad er gigt egentlig? Hvad er forskellen på slid- og leddegigt, og hvad kan man selv gøre for at bevare et godt og aktivt liv? Hør om sygdommens årsager, symptomer og behandlingsmuligheder, og få indblik i den nyeste forskning på området.

## Indblik i ernæring

**Holdnummer:** 1711-166

**Dato:** 19/4, 5 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Esben Skipper Sørensen, lektor i molekylær ernæring, Aarhus Universitet

Low-carb high-fat, multivitaminer, fiskeolier og biotilgængelige mineraler. Nyhedsstrømmen er fyldt med råd og anbefalinger om, hvad man bør spise, og hvad man aldeles ikke bør sætte tænderne i, hvis man vil være sund og rask. Det kan være svært at overskue og gennemskue vigtigheden af sådanne budskaber. Men uanset om man spiser for at leve eller lever for at spise, har vores krop nogle grundlæggende ernæringsbehov. Vi skal have kulhydrater, fedt, proteiner, fedtsyrer, vitaminer og mineraler. Men hvilken rolle spiller de enkelte komponenter, og hvad kan man få for meget eller for lidt af? Og hvordan er fordøjelsessystemet indrettet, og hvad betyder det, at vi har 100 billioner bakterier i tarmen? Forelæsningsrækken giver en grundlæggende introduktion til menneskets ernæring, og gør dig bedre rustet til at forstå kroppens basale ernæringsbehov.

**19/04: Introduktion, fordøjelsessystemets opbygning og tarmens bakterieflora**

**26/04: Energiomsætning og makronæringsstofferne kulhydrat, fedt og protein 1**

**03/05: Energiomsætning og makronæringsstofferne kulhydrat, fedt og protein 2**

**10/05: De livsnødvendige vitaminer**

**17/05: Mineraler og sporstoffer**



**Vidste du, at en pause i naturen kan være med til at afhjælpe stress, finde harmoni og balance?**

**Følg med på Facebook**  
**facebook.com/fuaarhus**





# Naturvidenskab og teknologi

Naturvidenskaben søger svar i verdens byggesten.

Den rejser ud til fjerne galakser og ned i de mindste partikler. Det er en fascinerende verden, der kan gøre os klogere på både universets oprindelse og fremtid.

## Kan vi genskabe kroppen kunstigt?

**Holdnummer:** 1621-257  
**Dato:** 26/10, 3 onsdage  
**Tid:** 19.30-21.15  
**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Kroniske sår, manglende lemmer og nedslidt brusk i knæet på en håndboldspiller. Tre lidelser som kan være svære eller direkte umulige for lægerne at behandle. Men den nyeste teknologiske forskning og viden om vores krop kan måske løse dette problem. Inden for tre forskningsfelter er man efterhånden ret langt fremme i udviklingen af "kunstigt" væv. Stamceller fra fedtvæv kan genopbygge knogler og hele sår. De første danskere er blevet udstyret med robotproteser. Og 3D-printerne skyder nye kropsdele ud, som kan kickstarte en naturlig genopbygning af brusk og led i kroppen. Tre skarpe forskere guider dig igennem de nyeste forskningsresultater på området og introducerer dig til virkelighedens science fiction.

- 26/10: Virkelighedens cyborg.** Ernest Nlandu Kamavuako, lektor i sundhedsteknologi, Aalborg Universitet
- 02/11: Stamceller – fra fedt- til knoglevæv.** Trine Fink, lektor i medicin, Aalborg Universitet
- 09/11: 3D-print af knogler, brusk og led.** Jens Vinge Nygaard, sektionsleder ved Ingeniørvidenskab, Aarhus Universitet

## Mod det uendelige Univers

**Holdnummer:** 1621-119  
**Dato:** 1/11, 4 tirsdage  
**Tid:** 17.15-19.00  
**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Universet er på samme tid både fascinerende og skræmmende. Forskerne bliver hele tiden klogere på de uendelige vidder omkring os, men alligevel er meget stadig et stort mysterium for os. Rumrejser med både bemandede og ubemandede fartøjer er efterhånden blevet lige så selvfølgelig som at flyve en tur om på den anden side af kloden. Der bliver fundet vand og mulighed for liv på Mars og forskerne har måske fundet tyngdebølgerne, som Albert Einstein troede, vi aldrig ville finde. Fire skarpe forskere og eksperter står klar til at give dig en grundlæggende viden om jagten på liv i rummet, stjernernes livscyklus, kvantemekanik, Universets oprindelse og nogle af Universets mange mysterier, som de altopslugende sorte huller. Her er der plads til fascination og forundring.

- 01/11: Universets mysterier.** Ole Eggers Bjælde, specialkonsulent, Science and Technology Learning Lab, Aarhus Universitet
- 08/11: Stjerners liv og død.** Peter Bjørnholt, cand.scient. i astronomi
- 15/11: Jagten på planeter og liv i Universet.** Hans Kjeldsen, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet
- 22/11: Kvantemekanik og kvanteteknologi.** Jacob Sherson, lektor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

## Forunderlige former – en rejse i ukendt landskab

**Holdnummer:** 1621-256  
**Dato:** 1/11, 4 tirsdage  
**Tid:** 17.15-19.00  
**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Carsten Cramon, cand.scient. i matematik

Tag med på en spændende rejse i fire forelæsninger, hvor vi skal opleve naturens, kunstens og matematikkens smeltning i en fascinerende cocktail, som vil være fyldt med overraskende og forunderlige sammenhænge. Alle forelæsningerne kan følges med stort udbytte uden specielle matematiske forudsætninger.

- 01/11: Det gyldne snits mangfoldighed 1**
- 08/11: Det gyldne snits mangfoldighed 2**
- 15/11: Den uendelige femkant**
- 22/11: Fraktalernes forunderlige verden**

## Vinterhimlen for fodgængere

**Holdnummer:** 1621-255  
**Dato:** 1/11, 3 tirsdage  
**Tid:** 19.30-21.15  
**Pris:** 390 kr., studerende 250 kr.  
**Sted:** Ole Rømer-Observatoriet, Observatorievejen 1, ved væddeløbsbanen  
**Underviser:** Ole J. Knudsen, bachelor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

Stjernerne flytter sig året igennem. På dette forløb koncentrerer vi os om stjerner og planeter på vinterhimlen. Planeterne flytter sig hen over stjernehimlen, og i løbet af natten drejer det hele rundt. Det kan være meget forvirrende. Men der er hjælp at hente på dette forløb, hvor vi tager fat på stjernehimlen helt fra bunden. Vi tager alle midler i brug: Det drejelige stjernekort (som kan købes i løbet af forløbet), teleskoperne på Ole Rømer-Observatoriet og sågar tavle og kridt! Stjernehimlen fortæller også en masse kulturhistorie. De gamle grækere, babylonerne, araberne og mange andre folk og kulturer har sat hver deres præg på himlen. Der er myter og anekdoter i massevis over hovedet på os, og vi får en forsmag på det alt sammen.

*”Jeg er ved at skabe et virtuelt universitet, hvor almindelige mennesker inviteres ind til at hjælpe med alt fra udviklingen af kvantecomputere til forståelse af hjernen. I Folkeuniversitetets videbegærlige tilhørerskare føler jeg, at jeg møder mine fremtidige kolleger.”*

**Jacob Sherson**  
 Lektor i fysik og astronomi,  
 Aarhus Universitet

## Videnskaben bag maden

**Holdnummer:** 1621-111  
**Dato:** 3/11, 4 torsdage  
**Tid:** 17.30-19.15, 24/11 dog 17.30-20.30  
**Pris:** 900 kr., studerende 760 kr. (inkl. middag)  
**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118  
 24/11 dog Kemisk Institut, Auditorium I, Langelandsgade 140

Vi bliver ofte tudet ørerne fulde med, at vores omgivelser, mad, tøj og kosmetiske produkter er fulde af "skadelig kemi". Men der er så at sige kemi i alt, og langt fra alle kemiske stoffer er skadelige for os. Faktisk er stofferne selve livets byggesten, og intet kunne eksistere uden dem. Har du fx nogensinde tænkt over, at kemiens verden har stor indflydelse på konsistens, smag og farve, når du svinger kødgryderne derhjemme? Få et enestående indblik i videnskabens, og især kemiens, betydning for den mad, vi spiser. Hør om fremtidens fødevarer, når landbruget må give fortabt på at producere nok mad til en stadig stigende verdensbefolkning. Fornem klimaet og geologiens påvirkning på vinens aromaer. Lær dine smagsløg og forskellige fødevarers smag bedre at kende. Og sæt til sidst tænderne i en sansemættet, molekylærgastronomisk middag inspireret af forelæsningserne.

- 03/11: Fremtidens fødevarer.** Birthe Linddal Jeppesen, master i sociologi, fremtidsforsker og indehaver af FoodFuture.dk
- 10/11: Hvad er smag?** Ole G. Mouritsen, professor i biofysik, Syddansk Universitet
- 17/11: Vinens videnskab.** Rene Langdahl Jørgensen, vinekspert
- 24/11: Molekylær gastronomi (forelæsning + middag).** Karl Anker Jørgensen, professor i kemi, Aarhus Universitet

## Verdens ender

**Holdnummer:** 1621-223  
**Dato:** 17/11, 1 torsdag  
**Tid:** 17.30-20.15  
**Pris:** 200 kr., studerende 150 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118  
**Undervisere:** Linda Greve, ph.d. i virksomhedskommunikation og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet og Ole Eggers Bjælde, specialkonsulent, Center for Scienceuddannelse, Aarhus Universitet

En astrofysiker og en teolog tager verdens ender under kærlig, videnskabelig behandling. Mennesker har til alle tider forsøgt at forklare verdens skabelse og undergang. Vi ser på myterne i religionerne og fysikken. Vi ser på sprogets betydning for forståelsen af tid. Og vi ser på, hvordan enderne ser ud fra to helt forskellige standpunkter. Kom med på en rejse ud i universet og ind i forestillingerne.

## Arktiske hvaler

**Holdnummer:** 1621-108  
**Dato:** 26/11, 1 lørdag  
**Tid:** 10.00-16.00  
**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118  
**Undervisere:** Eva Garde, arktisk biolog, ph.d.

Tre af verdens hvalarter lever året rundt i Arktis, hvor de er en central del af livet i vand såvel som på land. Gennem årtusinder har disse hvaler tilpasset sig livet under de ekstreme forhold, der kendetegner det allerhøjeste nord. Dyk ned under det kolde havs overflade i selskab med nogle af havets giganter: grønlandshvalen, narhvalen og hvidhvalen, og tag med på en enestående rejse til de arktiske egne. Her ser vi nærmere på, hvordan kultur- og naturhistorie, myter, biologiens forunderlighed, samfundets behov og det foranderlige klima er kædet sammen til én fælles historie. Med udgangspunkt i forskning, fortællinger, billeder og forelæserens egne oplevelser vil vi gennem de tre forelæsninger se nærmere på hvalernes unikke biologi og økologi, samfundets udnyttelse af hvalerne gennem tiden og de klimaforandringer, som i høj grad præger hvalernes leveområder i dag.

## Fra stjernestøv til stjernedød

**Holdnummer:** 1711-115  
**Dato:** 4/1, 6 onsdage  
**Tid:** 19.30-21.15  
**Pris:** 670 kr., studerende 450 kr.  
**Sted:** Ole Rømer-Observatoriet, Observatorievejen 1, ved væddeløbsbanen  
**Undervisere:** Peter Bjørnholt, cand.scient. i astronomi

Kom med på dette spændende forløb, hvor vi følger forvandlingen af støv og gas til stjerner, stjernernes livscyklus og deres 'liv efter døden'. Lær om Solen og andres stjerners fødsel og deres lange og korte liv, til de ender som små døde objekter, som fx Pulsarer og Hvide Dværge. Solen brænder heldigvis stadigvæk, men hvor længe bliver den ved med det? Hvad sker der når dens brændstof er opbrugt? Sprænger den i luften? Vi vil gennemgå emner som kernefusion, stjernehohe, stjerners alder, stjernesvingninger, supernovaer, neutronstjerner, hvide dværge og pulsarer. Vi kigger også i detalje på vores nærmeste stjerne, Solen. Du får også et indblik i emner som molekyleskyer, protostjerner, brune dværge og de første store stjerner. Vi skal desuden, hvis vejret tillader det, naturligvis observere vinterens interessante himmelobjekter gennem Ole Rømer Observatoriets spejltteleskoper.



## Forbløffende naturfænomener

**Holdnummer:** 1771-234  
**Dato:** 16/1, 5 mandage  
**Tid:** 17.15-19.00  
**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Hvordan finder fugle vej fra Danmark til Sahara? På hvilke fysiologiske punkter er dyrene os mennesker overlegne? Og hvad kan vi lære af de små flittige myrer, hvis samlede vægt er langt større end alle menneskers vægt tilsammen? Naturen er fyldt med fantastiske fænomener, der giver anledning til forbløffelse, forundring og fascination. Og naturen er også en ufattelig stor og værdifuld kilde til inspiration og rummer mange eksempler på 'ekstrem performance'. Lad fem forskere give dig store øjne og måbende mund, når de belyser nogle af naturens genialiteter, og hør eksempler på, hvordan vi bruger naturen som inspirationskilde.

- 16/01: Myrens forunderlige verden.** Hans Joachim Offenberg, seniorforsker i plante- og insektøkologi, Aarhus Universitet
- 23/01: Trækfuglenes gåder.** Preben Clausen, seniorforsker i vildtbiologi, Aarhus Universitet
- 30/01: Biomimetik – teknologi med naturen som forbillede.** Anders Sahl Hansen, senior lab agent, Innovationlab
- 06/02: Dyrenes fantastiske fysiologi.** Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet
- 13/02: Matematikken i naturen.** Vagn Lundsgaard Hansen, professor i matematik, Danmarks Tekniske Universitet

## Er jeg syg? Om diagnostiske metoder

**Holdnummer:** 1711-233  
**Dato:** 17/1, 4 tirsdage  
**Tid:** 19.30-21.15  
**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Med bare få milliliter blod fra din arm, kan lægerne i dag lave genanalyser, der afslører disponering for fx arvelige kræftformer eller hjertesygdomme. Samtidig har SPECT, CT-, PET- og MR-skanning – og nye kombinationer af de forskellige teknikker – ført til et paradigmeskifte i forståelsen af sygdomsprocesser og åbnet helt nye muligheder for tidligere og mere præcis diagnosticering samt skræddersyet behandling af bl.a. kræft. Få et indblik i de nyeste diagnostiske metoder – og et kig ind i vores fascinerende krop – når en række eksperter fra Aarhus Universitetshospital stiller skarpt på diagnostik via bl.a. analyse af blodet, genanalyser og forskellige former for skanning. Og ikke mindst hvad kroppen fortæller efter døden.

- 17/01: Molekylær diagnostik med Next Generation Sekventering.** Torben Falck Ørntoft, professor, overlæge, molekylær Medicinsk Afdeling, Aarhus Universitetshospital
- 24/01: Hvad fortæller en blodprøve?** Ebba Nexø, professor, Klinisk Biokemisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital
- 31/01: En diagnose efter døden.** Ole Ingemann Hansen, vicesstatsobducent, ph.d.
- 07/02: Medicinsk billeddiagnostik med fokus på forskellige skanningsmetoder.** Jørgen Frøkiær, professor, overlæge Nuklearmedicinsk Afdeling & PET-Centret, Aarhus Universitetshospital

## Istid, megafauna og menneske

**Holdnummer:** 1711-235  
**Dato:** 19/1, 5 torsdage  
**Tid:** 17.15-19.00  
**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Gennem Jordens historie har der været adskillige kolde perioder – også kaldet istider. Perioderne har haft verdensomspændende betydning for bl.a. havniveauet, landskabets former og mulige levesteder for planter og dyr. Den seneste istid – Weichsel-istiden – har i særlig grad haft betydning for det landskab, vi kender i dag. Men tog vi med en tidsmaskine tilbage til istiden, ville det være svært for os at genkende den verden, vi ville møde. Iskappen og en enorm steppe spredte sig over Europa. Skovelefanter, uldhårede næsehorn og mammutter græssede, mens hulehyæner og sabelkatte gik på jagt i det åbne landskab. Og de første mennesker – rensdyrjægerne – betrådte dansk jord i slutningen af istiden. Fem forskere tager dig på en fantastisk tidsrejse tilbage til istiden. Vi ser på istidens dyre- og planteliv og mennesker og på de påvirkninger isens bevægelser har haft på landskabet. Endelig ser vi fremad og stiller spørgsmålet: er vi, på trods af den globale opvarmning, på vej mod en ny istid? Besøg også udstillingen 'Tilbage til istiden' på Naturhistorisk Museum

- 19/01: Danmark under sidste istid.** Tine Nord Raahauge, ph.d. i kvartærzoologi, leder af Slagelse Naturskole
- 26/01: Hvorfor forsvandt megafaunaen?** Jens-Christian Svenning, professor i biodiversitet, Aarhus Universitet
- 02/02: Istidens indflydelse på landskabet.** Nicolaj Krog Larsen, lektor i geologi, Aarhus Universitet
- 09/02: Fra istiden til nutiden: Europæernes historie skrevet i fossilt DNA.** Morten Erik Allentoft, adjunkt ved Center for GeoGenetik, Statens Naturhistoriske Museum
- 16/02: Er vi på vej mod en ny istid?** Marit-Solveig Seidenkrantz, professor i geologi, Aarhus Universitet

## Dyreforsøg – hvorfor og hvordan?

**Holdnummer:** 1711-077

**Dato:** 5/2, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Hos mange mennesker har ordet 'dyreforsøg' ikke en særlig positiv klang. Men sandheden er, at det på mange måder anses for et nødvendigt onde i arbejdet for at sikre såvel menneskers sundhed som vores forståelse af de dyr, vi omgiver os med. Vi har samlet tre forskere, som sætter dyreforsøg på programmet og ser på mulighederne i fortiden og nutiden. Hvad kan vi lære af genetisk designede forsøgsdyr, og hvordan laver man dem egentlig? Hvilke sygdomme hos mennesker kan vi blive særligt kloge på ved at arbejde med forsøgsdyrene? Og hvad ved vi egentlig om smerte og lidelse hos dyr, hvordan fremkommer denne viden, og hvad kan den bruges til – til gavn for såvel dyr som mennesker? Brug en dag på Folkeuniversitetet til at forstå et af forskningsverdenens lettere tabubelagte områder lidt bedre.

### 10.00: Dyreforsøg fra oldtiden til i dag – et historisk perspektiv.

Aage Kristian Olsen Alstrup, adjungeret lektor, dyrlæge, ph.d., PET-centret ved Aarhus Universitetshospital

### 11.45: Frokostpause.

**12.15: Genmodificerede forsøgsdyr.** Ernst-Martin Führtbauer, lektor i molekylærbiologi og genetik, Aarhus Universitet

**14.15: Smerte og lidelse hos dyr.** Mette S. Herskin, seniorforsker i husdyrvidenskab, Aarhus Universitet

## Bjergarter – Jordens byggesten

**Holdnummer:** 1711-236

**Dato:** 11/2

**Tid:** 10.00-16.30

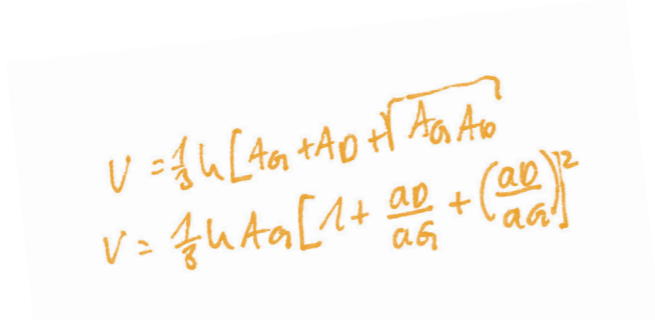
**Pris:** 770 kr., studerende 550 kr. (inkl. kompendium)

Maks 20 deltagere

**Sted:** AU, Institut for Geoscience, bygning 1675, lokale 117, Høegh-Guldbergsgade 2

**Underviser:** Hans Dieter Zimmermann, lektor emeritus i geologi, Aarhus Universitet

Bjergarterne er Jordens byggesten og er uundværlige som mineralråstoffer. Nogle bjergarter dannes i stor dybde, andre på jordoverfladen, nogle er milliarder år gamle, andre dannes i dette øjeblik. Hvordan har bjergarterne udviklet sig? Hvad gør dem så forskellige? Og hvilke metoder gør geologer brug af for at finde ud af, hvordan bjergarter "ser ud indeni"? Kurset giver indblik i jordskorpens kemiske og mineralogiske sammensætning og i de væsentlige geologiske settings. De vigtigste bjergarter vil blive beskrevet mineralogisk og teksturelt og sat i relation til deres udgangssammensætninger og dannelsesprocesser. I forløbets praktiske del kommer du til at arbejde med 20-30 forskellige håndstykker. De vil blive karakteriseret systematisk og bestemt på grundlag af deres makroskopiske kendetegn. Til det nærmere studie af bjergarter benytter geologerne som regel et specialmikroskop, og for at få indtryk af denne undersøgelsesmetode, vil du få mulighed for at kigge på bjergarter i tyndslib under mikroskopet og i polariseret lys.



## Den genetiske revolution

**Holdnummer:** 1711-237

**Dato:** 18/4, 4 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Det er blot 63 år siden, de to videnskabsmænd Watson og Crick løste gåden om DNA-strukturen, koden for vores arvemasse. Et banebrydende punkt for den genetiske forskning. Herefter eksploderede studiet af genernes sammenhæng med vores sundhed og sygdom, og forskningen har åbnet op for en helt ny medicinsk anvendelse af genetikken. I takt med de seneste års teknologiske udvikling, befinder vi os i dag i 'den genetiske revolution', hvor genteknologien er blevet hvermandseje, og vi kan alle få lavet en personlig analyse, der afslører vores helt særlige genetiske træk. Vi kan fx undersøge risikoen for at blive syge i fremtiden eller ved hjælp af fosterdiagnostik få mulighed for at fratvænge børn med alvorlige sygdomme. Hør om opdagelsen af genetikken, udviklingen i 1900-tallet, og om hvor vi er i dag. Den genetiske revolution er i gang, og perspektiverne er enorme.

**18/04: Opdagelsen af arvemassen.** Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

**25/04: Studiet af menneskets kromosomer.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

**02/05: Den genetiske kode.** Uffe Birk Jensen, lærestolsprofessor i klinisk genetik, Aarhus Universitet

**09/05: Genterapi og forbedring af mennesket.** Thomas Vorup-Jensen, professor i biomedicin, Aarhus Universitet

## Menneskets oprindelse og udvikling

**Holdnummer:** 1711-238

**Dato:** 19/4, 7 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

**Tilrettelægger:** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

Mennesket er i dag den absolut herskende art på jorden, men engang var vi blot et behåret og primitivt pattedyr. En lang udviklingshistorie ligger bag denne forvandling, og det er blot de sidste 30.000 år, vi har spillet en betydelig rolle på jorden. Forelæsningsrækken belyser, hvordan mennesket på kort tid udviklede sig fra at være et helt almindeligt pattedyr til at blive den mest dominerende art på Jorden. Rækken går i kødet på livets opståen, primaternes evolution og de fossile og genetiske fund, der kan belyse menneskeabernes og især menneskets udvikling. Hør også om hjernens og vores mentale udvikling, om vores udvandring fra Afrika og kolonisering af kloden og om vores udvikling fra et jæger-samler-samfund til det moderne storbysamfund, vi kender i dag.

**19/04: Abemennesker: Fra 7-2,5 millioner år før nu.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

**26/04: Oprindelsen af Homo og hjernens udvikling.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

**03/05: Den ældre og mellemste stenalder.** Trine Kellberg Nielsen, post.doc i forhistorisk arkæologi, Aarhus Universitet

**10/05: Arkaiske mennesketyper.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

**17/05: Det moderne menneske opstår.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

**24/05: Øvre palæolitikum og yngre stenalder.** Søren H. Andersen, seniorforsker, Moesgaard Museum

**31/05: De ældste danskere.** Pia Bennike, lektor i biologisk antropologi, Københavns Universitet

Tilmeld dig på hjemmesiden [www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

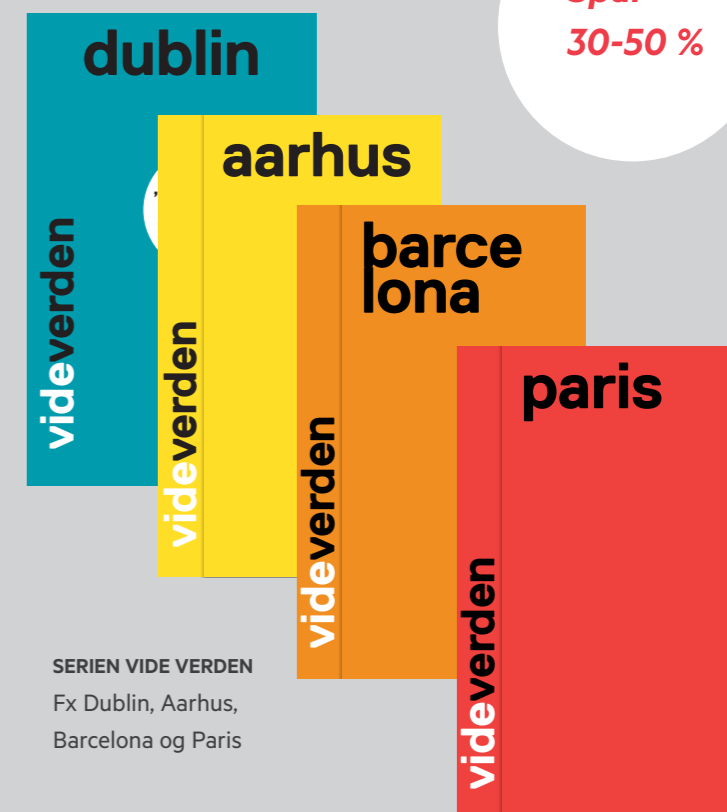
# Bogudsalg

## lørdag 29/10

Find julegaven til dine nærmeste, eller bliv selv inspireret til at besøge Europas storbyer, når Aarhus Universitetsforlag holder bogudsalg lørdag den 29/10.

Som deltager på Folkeuniversitetet har du mulighed for at købe alle nyheder, bestsellere og de store værker med 30-50 % rabat. Vælg mellem en række spændende nye og gamle titler.

## Få fx tilbud på bøgerne:



SERIEN VIDE VERDEN  
Fx Dublin, Aarhus,  
Barcelona og Paris

**Dato:** 29/10, lørdag

**Tid:** 10.30-16.00

**Sted:** Aarhus Universitet, Campus Emdrup, bygning D, i forbindelse med Folkeuniversitetets forelæsninger



# Religion og filosofi

Hvad vil det sige at være til?

Og hvad er meningen med det hele?

Verdens religioners svar er utallige og filosofiens teorier mangfoldige.

Dyk ned under overfladen, og bliv klogere på nogle helt fundamentale forhold ved tilværelsen.

## Verdens store religioner

**Holdnummer:** 1621-014

**Dato:** 24/10, 6 mandage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, aud F, Ny Munkegade 118

Religion giver os svar på spørgsmål om verdens skabelse, menneskets liv og død samt mening med livet. I religionerne finder vi også en fælles historie, og vi skaber fælles traditioner. Religion tilbyder mennesket et særligt livssyn samt leveregler. Men religionerne er ganske forskellige, og det kan nogle gange være vanskeligt at begribe andre religioner og deres praksisser. For langt størstedelen af verdens befolkning er religion et helt centralt omdrejningspunkt i livet. For eksempel bekender hele 2,2 mia. mennesker sig til kristendommen. Religion er afgørende for, hvordan verdens kulturer orienterer og organiserer sig, og hvordan de opnår deres særkender. Forelæsningsrækken vil invitere indenfor i religiøse kulturer, pege på ligheder og forskelle, men også forklare, hvordan man kan forstå Vestens syn på religion i dag og endvidere forstå de 1,3 mia., der hævder at være ikke-religiøse. Få et indblik i fem religioners basale overbevisninger og værdier fra et historisk forankret, men nutidigt perspektiv.

### 24/10: Indledning om religioner og deres betydning.

Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

### 31/10: Jødedom.

Marianne Schleicher, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

### 07/11: Kristendom.

Else Marie Wiberg Pedersen, lektor i systematisk teologi, Aarhus Universitet

### 14/11: Islam.

John Møller Larsen, ph.d. i religionsvidenskab

### 21/11: Hinduisme.

Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

### 28/11: Buddhisme.

Jesper Østergaard, ph.d. i religionsvidenskab

## Store fortællinger – Homer og den græske tragedie

**Holdnummer:** 1621-306

**Dato:** 25/10, 5 tirsdage

**Tid:** 10.15-12.45

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU, lokale oplyses senere

**Underviser:** Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Vi forstår vores tilværelse ved at fortælle historier. Det første højdepunkt i Europas litteratur får vi allerede ved dens begyndelse med Homers vældige episke digte 'Iliaden' og 'Odysseen'. I 'Iliaden' møder vi det heroiske menneske, mænd der kæmper mod mænd, æren er det afgørende. I 'Odysseen' møder vi det bevidst handlende menneske, en mand der ved sin snilde undslipper overvældende (oftest kvindelige) naturmagter. Det næste højdepunkt får vi allerede få generationer senere med den græske tragedie. Her ser vi et senere trin i udviklingen frem mod individuel jægbevidsthed.

### 25/10: Homers 'Iliade' – krigen, æren og døden. De gamle dyder

### 01/11: Homers 'Odyssee' – rejsen og dannelsen. En ny selvbevidsthed

### 08/11: Athens demokrati – det samtalende samfund

### 15/11: Aischylos 'Orestien' – fra slægt og skæbne til ret og frihed i bystaten

### 22/11: Sofokles 'Kong Ødipus' og 'Antigone' – Individets frihedsstræben og skæbnens overmagt

## Menneskets fremtider

**Holdnummer:** 1621-305

**Dato:** 25/10, 6 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

**Tilrettelægger:** Mads Rosendahl Thomsen, professor MSO i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Forestillingen om, at menneskets udvikling foregår langsomt og gennem naturlig evolution udfordres i disse år fra forskellige sider. Bioteknologi har røkket ved grænserne for, hvordan mennesket reproduceres. Medicinsk teknologi har gjort det muligt at reparere, forandre og måske forbedre den menneskelige organisme. Indtagelsen af præstationsfremmende midler florerer ikke kun som et middel til at styrke kroppen, men også bevidsthedens evner. Og i vores omverden må vi forvente snart at møde robotter, som vi knapt vil kunne skelne fra mennesker. Det er på den baggrund ikke underligt, at populærkulturen, kunsten og litteraturen er fyldt med eksempler på en forandret menneskehed i lige dele fascination og frygt for, hvad fremtiden bringer. Ikke mindst fordi intet tyder på, at forandringstempoet går ned, men snarere vil bringe flere og flere etiske dilemmaer. Tilmeld dig forelæsningsrækken, og bliv klogere på teknologiens åbning af en 'posthuman horisont'.

### 25/10: Menneskelig udvikling i evolutionært perspektiv.

Laura Søvsø Thomassen, postdoc i litteraturhistorie, Aarhus Universitet og Jacob Wamberg, professor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

### 01/11: Genetisk doping.

Thomas G. Jensen, institutleder og professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet

### 08/11: Medicin og stoffer.

Verner Møller, professor og forskningsleder ved Center for Idræt, Aarhus Universitet

### 15/11: At leve med robotter.

Marco Nørskov, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

### 22/11: Fantasier om det posthumane.

Johanne Poulsen, ph.d.-stipendiat i litteraturhistorie, Aarhus Universitet og Pernille Leth-Espensen, postdoc i kunsthistorie, Aarhus Universitet

### 29/11: Ethiske kernespørgsmål.

Karin Christiansen, lektor i medicinsk filosofi, Aarhus Universitet og Mads Rosendahl Thomsen, professor MSO i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Få nyhedsbrevet.

Tilmeld dig på

[www.fuau.dk](http://www.fuau.dk).

## Verdenshistorie. Stagnation og dynamik. 1500-1800

**Holdnummer:** 1621-304

**Dato:** 28/10, 6 fredage

**Tid:** 10.15-12.45

**Pris:** 930 kr., studerende 610 kr.

**Sted:** AU, lokale oplyses senere

**Underviser:** Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Omkring 1500 indleder Europa en ekspansion, der over de næste århundreder skal gøre den europæiske civilisation til verdensdominerende. Amerika opdages, udplyndres, koloniseres og bliver en del af den europæiske civilisation. Europa opbygger et handelsnetværk, der omslutter hele kloden og altså også omfatter de andre store civilisationer. Denne ekspansion er båret af dybtgående transformation af de europæiske samfund, og overgangen fra traditionelt til moderne samfund. Den indledes med renæssance og reformation og sætter sig igennem med fuld styrke med revolutionerne i slutningen af 1700-tallet, nemlig den politiske og den industrielle. Moderniseringen giver de europæiske stater en militær, teknologisk og økonomisk overlegenhed. De fleste kulturer overlever ikke mødet med den aggressive og ekspansive europæiske, men går til grunde. De andre store civilisationer, den kinesiske, den indiske, den islamiske befinder sig ved epokens begyndelse på mange måder på et højere udviklingstrin end Europa, men stagnerer. De bevarer deres kulturelle identitet og selvstændighed, men underkastes europæisk dominans.

## Store filosofiske spørgsmål

**Holdnummer:** 1621-158

**Dato:** 1/11, 4 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Forelæsningerne præsenterer nogle af de største og mest vedvarende filosofiske problemer, som foruden at volde filosofferne hovedbrud gennem århundreder også har sat præg på kunst, kultur, videnskab, politik og almindelige menneskers selvforståelse. Hvad er erkendelsens grundlag, og hvor langt rækker den? Er virkeligheden helt igennem materiel, eller findes der noget sjæleligt? Er mennesket frit? Er moralen absolut eller relativ? Der vil blive givet en introduktion til spørgsmålene med udgangspunkt i den måde, de traditionelt er blevet forstået på, men forelæserne vil også inddrage de nyeste teorier og præsentere deres egne synspunkter.

**01/11: Den menneskelige erkendelse.**

Nikolaj Nottelmann, lektor i filosofi, Syddansk Universitet

**08/11: Sjæl og legeme.** Søren Engelsen,

ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

**15/11: Friheden til godt og ondt.**

Peter Wolsing, lektor i filosofi, Syddansk Universitet

**22/11: Moralens – absolut eller relativ?**

Søren Engelsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet



## Heideggers filosofiske, politiske og religiøse tænkning

**Holdnummer:** 1621-334

**Dato:** 1/11, 6 tirsdage

**Tid:** 19.15-21.00

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Jens Linderth, ph.d. i teologi

Heidegger er uden tvivl en hovedskikkelse i det tyvende århundredes tænkning. Han spøger bag så forskellige strømninger som eksistentialisme, postmodernisme, teknologikritik og Løgstrups tænkning. Men hvem var han? Hvordan skal vi forstå hans tanker? Og kan vi stadig bruge dem til at forstå os selv og vores verden her og nu? Efter offentliggørelsen af hans filosofiske dagbøger, 'De Sorte Hæfter', og al virakken omkring den eksplicite antisemitisme og nationalsocialisme deri trænger både hans filosofi og biografi til en kritisk re-introduktion. Heidegger og hans filosofis betydning skal revurderes – men ikke nødvendigvis nedvurderes. Forelæsningsrækken introducerer Heidegger for alle interesserede, også dem der ikke kender til ham på forhånd. Undervejs inddrages nyt materiale, der tager højde for – og del i – den nye Heideggerdiskussion. Der gives ikke færdige svar, men forhåbentligt bliver deltagerne bedre udrustet til selv at forholde sig til den aktuelle Heidegger.

**01/11: Heideggers liv – religion, politik, karriere, kærlighed og venskab**

**08/11: Heideggers tankevej i fugleperspektiv**

**15/11: 'Væren og Tid' – det ufuldendte hovedværk**

**22/11: Værenshistorien, kunsten og teknologien**

**29/11: Den hemmelige lære og de endnu mere hemmelige dagbøger**

**06/12: Udføring. Og hvad så? Den personlige Heidegger**

Tilmeld dig på hjemmesiden [www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

## Det etiske ifølge Kierkegaard

**Holdnummer:** 1621-150

**Dato:** 12/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Jørgen Husted, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

Hvordan skal vi leve? I 'Enten-Eller' giver Søren Kierkegaards pseudonyme forfatter sit svar. Det drejer sig om at leve op til den eksistentielle fordring, den etiske fordring og den etiske udfordring. Forelæsningerne præsenterer og diskuterer svaret under inddragelse af Kierkegaards 'Frygt og bæven', eksistentialisterne Sartre og Camus, samt aktuelle filosofiske tilgange til det meningsgivende i et menneskeliv. Jørgen Husted er lektor i filosofi ved Aarhus Universitet og forfatter til bl.a. 'Wilhelms brev. Det etiske ifølge Kierkegaard' (Gyldendal).

## Store fortællinger. Bibelen og Homer

**Holdnummer:** 1621-303

**Dato:** 14/11, 4 mandage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G214, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Vi forstår vores tilværelse ved at fortælle historier. Tanker er også vigtige, men fortællingerne kommer først. De har en vidde og dybde, vi aldrig kan gribe med tænkningen. Forelæsningerne handler om de første og største fortællinger, den europæiske civilisations grundfortællinger, som har formet vores erfaring og forståelse af os selv og vores verden. Det er Bibelen og Homer.

**14/11: Homers Iliade. Krigen, æren og døden**

**21/11: Homers Odysse. Rejsen og dannelsen**

**28/11: Det gamle testamente. Fra skabelse og syndefald til...**

**05/12: Det nye testamente. Fra magtens gud til kærlighedens**

## At undres ved livets afslutning

**Holdnummer:** 1711-066

**Dato:** 16/1, 3 mandage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Finn Thorbjørn Hansen, professor i kommunikation, Aalborg Universitet

Hvordan forholder vi os til livet og dets store spørgsmål, når vi nærmer os livets afslutning? Professor Finn Thorbjørn Hansen har gennem tre år undersøgt dette på Anker Fjord Hospice (fra DR2's dokumentar 'Sømanden og Juristen'). I bogen 'At undres ved livets afslutning: Om brugen af filosofiske samtaler i palliativt arbejde' (Akademisk forlag) beskriver Finn Thorbjørn Hansen, hvordan eksistentielle og åndelige samtaler hjælper det palliative arbejde. Disse samtaler har vist sig at være vigtige, når patienter, pårørende, frivillige og personale skal tale om livets store spørgsmål. En samtale ud fra den filosofiske undring har vist sig at give et fælles sprog og samtaleform, der styrker den etiske dømmekraft samt de sygeplejefaglige og intuitive skøn i hverdagen. Kom med til en forelæsning, hvor vi undrer os over livet og finder svar på, hvordan livet ser ud ved dets afslutning.

**16/01: Hvad er eksistentiel og åndelig omsorg**

**23/01: Den filosofiske undringssamtale**

**30/01: Hvad lærte hospicepersonalet?**

*”Det gode ved Folkeuniversitetet er, at vi i en fortravlet tid giver os god tid – god tid til at behandle et emne i bredden og i dybden. Slow food for sjælen.”*

**Flemming Houe**

Mag.art. i idéhistorie

### Hvad enhver dansker bør vide

**Holdnummer:** 1711-065

**Dato:** 16/1, 6 mandage

**Tid:** 17.30-19.15

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Hvad bør man læse, høre, se, eller smage før man dør? Det giver tv, bøger og aviser os mange bud på. På Folkeuniversitetet har vi spurgt eksperterne. Vi inviterer nogle af landets dygtigste forskere til at give deres bud på, hvad der er grundlæggende at vide inden for deres fag. Få overblik over milepæle, begivenheder og personer, som revolutionerede menneskets tilværelse. Hvad betyder 1864 for danmarkshistorien? Hvorfor er Johannes V. Jensen fortsat på pensum? Hvilken betydning fik Thorvaldsen for dansk kunst og kultur? Hvad forstå man egentlig ved dansk design? Og hvad er de væsentligste nybrud inden for naturvidenskaben gennem de sidste 200 år? Få perspektiv på nogle af de begivenheder, som ændrede verden. Hvad ændrede historien og hvorfor?

**16/01: Danmarks historie.** Steffen Heiberg, forfatter og fhv. forskningschef ved Frederiksborgmuseet

**23/01: Litteratur.** Jan Rosiek, professor i dansk, Københavns Universitet

**30/01: Kunst.** Anne Sofie Ejersbo, mag. art. i kunsthistorie

**06/02: Musik.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

**13/02: Naturvidenskab og teknologi.** Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

**20/02: Dansk design.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

### Store tanker om hverdagslivet

**Holdnummer:** 1711-064

**Dato:** 17/1, 8 tirsdage

**Tid:** 19.45-21.30

**Pris:** 830 kr., studerende 560 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Hvordan forholdt Kierkegaard sig til angst? Hvad siger Bibelen om tilgivelse? Og hvordan har man i filosofien reflekteret over kærligheden til forskellige tider? I denne forelæsningsrække stiller en række af landets dygtigste forskere skarpt på otte emner, som ikke er spor hverdagsfjerne, men tæt inde på livet for ethvert menneske. Alle har følt længsel, og vrede, men hvilke tanker har kloge hoveder gjort sig om disse sjæletilstande gennem tiden? Og kan vi overhovedet bruge deres tanker til at tænke noget om vores dagligdag? Dét og meget mere vil blive belyst i denne spændende og vedkommende forelæsningsrække, hvor hver enkelt forsker forholder sig til sit emne ud fra en filosofisk, teologisk, sociologisk eller idéhistorisk vinkel.

**17/01: Længsel.** Mogens Pahuus, professor i filosofi, Aalborg Universitet

**24/01: Mod.** Poul Poder, lektor i sociologi, Københavns Universitet

**31/01: Vrede.** Lars-Henrik Schmidt, professor i filosofi og pædagogik, Aarhus Universitet

**07/02: Angst.** Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

**14/02: Tilgivelse.** Anders-Christian Lund Jacobsen, professor MSO i teologi, Aarhus universitet

**21/02: Kærlighed.** Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og prodekan, Aarhus Universitet

**28/02: Skam.** Inger Glavind Bo, lektor i socialpsykologi, Aalborg Universitet

**07/03: Tillid.** Jan Brødslev Olsen, lektor i socialpsykologi, Aalborg Universitet



### Ved du, hvad du ved?

**Holdnummer:** 1711-117

**Dato:** 4/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Rasmus Thybo Jensen, ph.d. i filosofi

Normalt antager vi, at vi ved en masse om os selv, om andre og om verden i det hele taget. Jeg ved, jeg har hovedpine, når jeg har det. Jeg ved, du vil have mere mælk, når du rækker ud efter den. Jeg ved, der er mere mælk i køleskabet, når jeg ser den. Men vi ved også, vi kan tage fejl. Vores sanser kan vildlede os. Hvordan kan vi da overhovedet stole på vores sanser? Måske videnskaben kan hjælpe os. I den moderne filosofi har de grundlæggende spørgsmål om vores adgang til verden og til andres mentale liv fået en radikal udformning: Hvordan kan vi vide, vi ikke blot er hjerner i kar uden en krop? Hvordan kan vi vide, at andre ikke blot er zombier uden et indre bevidsthedsliv? Vi vil kigge nærmere på, hvordan disse radikale skeptiske spørgsmål paradoksalt nok er affødt af en stærk og måske overdreven tiltro til den moderne naturvidenskabs evne til at fortælle os hele sandheden om den verden, vi lever i. Undervejs vil vi undersøge nyere teorier om empati og sansning og sætte fokus på muligheden for filosofisk at forsvare vores almindelige tillid til vores sanser og hinanden.

### Buddhisme

**Holdnummer:** 1711-063

**Dato:** 23/2, 7 torsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Tilrettelægger:** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Buddhismen er en af de ældste religioner i verden. Den har haft stor betydning i religionshistorien og er i samtiden blevet en moderne tradition med indflydelse også udenfor den organiserede religion. Forelæsningsrækken fortæller religionens historie i de forskellige kulturer, den har vandret til: Indien, Sri Lanka, Tibet, Kina, Japan og Vesten. De enkelte forelæsninger går desuden dybere i forskellige, centrale buddhistiske temaer såsom meditation, socialt engagement, død, modernitet og spiritualitet. Forelæserne har hver bidraget til forskning i og formidling af buddhismens mangesidige univers.

**23/02: Buddha, dharma og sangha.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

**02/03: Religionsmøde og vandring mod øst.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

**09/03: Tibetansk buddhisme.** Jesper Østergaard, ph.d. i religionsvidenskab

**16/03: Meditation, mindfulness og moderniteten.** Martijn van Beek, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

**23/03: Socialt engagement og buddhisme.** Elizabeth Williams Ørberg, postdoc i religionsvidenskab, Københavns Universitet

**30/03: Buddhistisk økonomi.** Trine Brox, lektor i tværkulturelle og regionale studier, Københavns Universitet

**06/04: Buddhisme i Vesten.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

# MatchPoints Seminar



**REFORMATIONEN OG DET DANSKE SAMFUND:**  
EN WEEKEND MED FOLKEOPLYSNING, DEBAT OG KULTUR

MATCHPOINTS SEMINAR  
AARHUS UNIVERSITET  
20. - 21. MAJ 2017

*Hvorfor arbejder vi så meget – og så gerne? Hvordan opstod velfærdsstaten? Hvor kommer ideen om lighed mellem kønnene fra? Hvorfor mener vi, at børn skal gå i skole? Hvordan blev dansk vores fælles sprog?*

Søger man svar på disse og mange andre spørgsmål, må man medtænke 1500-tallets reformation og de forandringer, som fulgte i dens kølvand. Reformationen var et vendepunkt i Danmarks og Europas historie. Også for samfund og kultur.

Konferencen er den største folkeoplysende begivenhed i Danmark under reformationsjubilæet. Omkring 70 eksperter fra forskellige fag vil kaste lys over Reformationens betydning for det samfund, vi lever i. Men de er ikke enige. Kom og bliv klogere på debatten om Reformationen.

Vi præsenterer også tre store talere fra udlandet: kulturhistorikeren Lyndal Roper, kirkehistorikeren Thomas Kaufmann og politologen Francis Fukuyama.

Der bydes på festaften i Musikhuset med Søren Ulrik Thomsen, Kathrine Lilleør, Duo Askou/Andersen, Treenighedskirkens Drengkor og Aarhus Symfoniorkester. Middag kan tilkøbes. Konferencen åbnes af Hendes Majestæt Dronning Margrethe II.

Tilmelding og information på [www.matchpoints.au.dk](http://www.matchpoints.au.dk)

**Arrangører og værter:**

Aarhus Universitet i samarbejde med Aarhus Kommune og Folkeuniversitetet på vegne af Præsidiets for Reformationsjubilæet 2017

*”Kærlighed er et af de hverdagslige temaer, hvor jeg synes, filosofien kan tilføje storhed og perpektiv på noget dybt personligt og dog universelt menneskeligt.”*

**Anne Marie Pahuus**

Forskningsprodekan, Aarhus Universitet



# Arkæologi og historie

I vikingetiden tog vikingerne på togt, i middelalderen opfandt man trykkepressen, og inden for de seneste 100 års historie har verden oplevet to ødelæggende verdenskrige. Brug historien til at sætte dit liv i perspektiv.

## Alt hvad du bør vide om det 20. århundredes Danmark

**Holdnummer:** 1621-269

**Dato:** 25/10, 6 tirsdage.  
Ingen undervisning 1/11 og 8/11

**Tid:** 10.15-12.00

**Sted:** 25/10, 15/11, 22/11 og 29/11: Moesgaard Museum, auditoriet, Moesgård Alle 15. 6/12 og 13/12: AU, Søauditorierne, Eduard Biermann Auditoriet, auditorium 3, Bartholins Allé 3

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Underviser:** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie, MegaNørd

Der sker så meget på hundrede år, og ikke mindst det 20. århundrede har budt på en voldsom udvikling og mange dramatiske begivenheder. I denne forelæsningsrække får du under seks overskrifter nogle bud på, hvad der har været særligt vigtigt og hvorfor. Vi skal undersøge det danske samfunds udvikling set i lyset af de samtidige internationale forhold, og vi skal se på særligt vigtige fænomener i forskellige områder af samfundslivet: det politiske, det sociale, det økonomiske, det kulturelle osv. Hvordan blev eksempelvis den danske velfærdsstat etableret, og hvordan udviklede den sig? Hvilke kulturelle fællesnævner var der, og hvor skiltes vandene? Hvilke dynamikker var på spil? Hvordan så danskerne sig selv, og hvordan så de på deres omverden? Og hvad gør de i dag?

**25/10: Verdens gang i det 20. århundrede – og Danmarks**

**15/11: Velfærdsstaten**

**22/11: Underholdningssamfundet**

**29/11: Udenrigspolitik og national opretholdelse**

**06/12: Det uhomogene Danmark**

**13/12: Danskhed**

## Rejsedestination: Wien

**Holdnummer:** 1621-275

**Dato:** 27/10, 5 torsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Wiens gader er brolagt med kultur, gaderne i andre byer med asfalt, har den østrigske forfatter Karl Kraus sagt. Denne forelæsningsrække zoomer ind på Wiens status som kulturelt kraftcenter med en sprudlende udvikling inden for filosofi, videnskab, kunst, arkitektur og musik, der har været stilskabende for resten af Europa – bl.a. med Wienerklassikken i 1700-tallet og særligt med den kulturelle opblomstring i årene omkring år 1900, der har givet navn til begrebet Wiener Moderne, og hvor byen blev centrum for bl.a. ungdomstilen. En by på kanten af moderniteten, hvor kunstnere og videnskabsmænd flyttede grænser og skabte kulturelle og videnskabelige nybrud, der er kommet til at stå som symboler på en ny tid. Men samtidig en by, der var centrum i et habsburgsk kejserrige, der var dømt til kollaps. Tag med på en rejse gennem Wiens historie i hælene på Mozart, Beethoven, Wittgenstein, Freud, Klimt og arkitekten Adolf Loos – og få endnu mere ud af det du ser næste gang, du går rundt i Wiens gader og på byens museer.

**27/10: Historie.** Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

**03/11: Videnskab.** Kristian Hvidfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

**10/11: Filosofi.** Jørn Erslev Andersen, lektor i litteratur, Aarhus Universitet

**17/11: Kunst og arkitektur.** Anders Troelsen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

**24/11: Musik.** Leif V.S. Balthzersen, mag. art. i musikvidenskab

## 1916 – Første Verdenskrig i fortid og nutid

**Holdnummer:** 1621-090

**Dato:** 31/10, 5 mandage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Første Verdenskrig chokerede den europæiske offentlighed. Den fratog en hel generation af unge europæere muligheden for at leve det almindelige liv, deres forældre havde anset som en selvfølge. Den satte nye frygtfulde standarder for industrielt massedrab. Den ødelagde grundlæggende europæernes tiltro på fremtiden. Det skete i de enorme slag, hvor hundredtusindvis af soldater forsvandt. Det er særligt krigsåret 1916, der har brændt sig fast som definerende for konflikten status som den europæiske urkatastrof med begivenheder som: Slaget ved Verdun, Søslaget ved Jylland, Slaget ved Somme og den nu næsten glemte Brusilov Offensiven på østfronten. Forløbet belyser den militære baggrund for og selve forløbet under disse slag i 1916. Forelæsningsrækken undersøger ligeledes de større militære, økonomiske og sociale konsekvenser af slagene, og sætter dem ind i den større fortælling om Første Verdenskrig i nutidens historieskrivning.

**31/10: 1916 – den store krig i fortid og nutid**

**07/11: Slaget ved Jylland**

**14/11: Slaget ved Verdun**

**21/11: Slaget ved Somme**

**28/11: Brusilov-offensiven**



## Danmarks historie – set gennem kongerne

**Holdnummer:** 1621-261

**Dato:** 2/11, 5 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Med forskellig magtbeføjelse, lyst og evne har de danske konger hersket over de danske riger og lande, og på mange måder legemliggør de hver især det samfund, de stod i spidsen for. Historien om de danske konger er derfor en helt central brik i forståelsen af Danmarks historie. Vi spoler 1000 år tilbage og starter historien om Danmark i vikingetiden med Gorm den Gamle. Vi fortsætter til middelalderen, renæssancen, enevælden og følger udviklingen mod folkestyre med hovedvægten på de første konger efter indførelsen af det konstitutionelle monarki. Vi slutter med et kort blik ind i 1900-tallet og sætter punktum med Frederik 9. Tag med på en tour de force gennem Danmarks historie, og få indblik i, hvordan og hvorfor Danmark ser ud, som det gør, i selskab med Gorm, Valdemar, Christian og Frederik – og ikke mindst fem fortællelystne forskere.

**02/11: Vikingetid: Gorm den Gamle, Harald Blåtand og Sven Tveskæg.** Lasse Christian Arboe Sonne, lektor i historie, Københavns Universitet

**09/11: Middelalderen: Valdemar den Store, Knud 6. og Valdemar Sej.** Kasper Holdgaard Andersen, videnskabelig assistent, danmarkshistorien.dk og Dansk Center for Byhistorie

**16/11: Renæssancen: Christian 3., Frederik 2. og Christian 4.** Steffen Heiberg, forfatter og fhv. forskningschef ved Frederiksborgmuseet

**23/11: Enevælden: fra Fredrik 3. til Christian 8.** Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet

**30/11: Konger på vej mod folkestyre: fra Frederik 7. til den moderne regent.** Tim Knudsen, professor emeritus i statskundskab, Københavns Universitet

## Danmark fylder 70 – de store årgange

**Holdnummer:** 1621-332

**Dato:** 12/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Undervisere:** Klaus Lenskjold, arkitekt; Sisse Järner, fotograf; Kjeld Holm, tidligere biskop i Aarhus og Jytte Hilden, tidligere kulturminister

Den største årgang af alle blev født i 1946 med 96.111 efterkrigs-babyer. Der er sket meget siden da. Velfærd, mere uddannelse og digital teknologi. Men glemte vi noget, spørger tidligere biskop Kjeld Holm (f. 1945). Hvordan var det at være ung kvinde med sans for ligestilling? Det fortæller fotograf Sisse Järner (f. 1946), og arkitekt Klaus Lenskjold (f. 1946) – som kom fra stenbroen i København til Skanderborg som barn – reflekterer over forskellen på by og land. Tidligere kulturminister Jytte Hilden (f. 1942) sætter tiden med de store årgange i perspektiv. Dagen slutter med paneldiskussion og debat. Fik du du set det, du gerne ville? Bogen 'På sporet af årgang 1946' (Frydenlund) kan købes til nedsat pris på 79 kr. til arrangementet (normalpris 99 kr.).

## Alt hvad du bør vide om Europas og Danmarks middelalder

**Holdnummer:** 1621-274

**Dato:** 12/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Undervisere:** Brian Patrick McGuire, professor emeritus i middelalderhistorie, Roskilde Universitet

Middelalderen danner grundlag for vores kultur og den moderne verden. Den kan deles op i tre perioder: Den tidlige middelalder, som dækker perioden 500-1000, hvor europæisk kultur næsten blev udsluttet, men overlevede. Højmiddelalderen, 1000-1300, da der var vækst, optimisme og dannelsen af værdier og institutioner, som stadig er af betydning i dag. Senmiddelalderen, 1300-1500, da der var misvækst, pest, krig og kætterbevægelser, men også kulturbloomstring med forfattere som Dante og Chaucer. Weekendens forelæsning vil kredse om udviklingen i Danmark og stille skarpt på det europæiske perspektiv.

**10.00: Den tidlige middelalder 500-1000**

**12.30: Højmiddelalderen 1000-1300**

**14.30: Senmiddelalderen 1300-1500**

Følg med på Facebook [facebook.com/fuaarhus](https://www.facebook.com/fuaarhus)

## Landgangen i Normandiet – verdens største militære operation

**Holdnummer:** 1621-273

**Dato:** 12/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Undervisere:** Martin Cleemann Rasmussen, ekstern lektor i russisk og historie, Hærens Officersskole

D-dag – landgangen i Normandiet var afgørende for udfaldet af Anden Verdenskrig i Vesteuropa. Forud var gået flere år med nederlag og skuffelser for de allierede, men endelig blev forberedelserne til D-dag sat i værk. Store anstrengelser var blevet gjort for at skjule tidspunktet for angrebet over for tyskerne. Angrebet blev en succes, men det var på ingen måde givet på forhånd. Efter invasionen fulgte hårde kampe i Normandiet, inden tyskernes nederlag ved Falaise i Normandiet i august 1944. De allierede troede, at vejen til Tyskland nu lå åben, og at krigen kunne afsluttes i 1944. Men katastrofen ved Arnhem fulgte i september 1944, og der skulle udkæmpes hårde kampe, inden den endelige sejr over Nazityskland kunne fuldbyrdes. Forelæsningsdagen går både i dybden og i bredden og belyser verdens største militære operation i dens sammenhæng fra forberedelse henover kampene på strandene og frem til den endelige tyske overgivelse.

## Uopklaret – danmarkshistoriens største uopklarede kriminalsager

**Holdnummer:** 1621-272

**Dato:** 13/11, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Undervisere:** Frederik Strand, museumsleder, Politimuseet

Uopklarede kriminalsager har altid skabt fascination, myter og konspirationsteorier. Hvad skete der? Hvorfor skulle ofret dø? Hvem var gerningsmanden, og hvorfor er han ikke blevet fundet? Denne søndag går vi helt tæt på danmarkshistoriens mest gådefulde uopklarede kriminalsager. Vi starter langt tilbage i historien, hvor man kun finder beretninger om mord på prominente skikkelser som kongen Erik Klipping, der blev myrdet i Finderup Lade i 1286. Som vi bevæger os frem mod nutiden, begynder historien også at fokusere på det almindelige menneske. Og derfor bliver historier som mordet på den prostituerede 'Smukke Carola' i 1916, det mystiske dobbeltdrab på ægteparret Jakobsen i 1948 og mordet på den 18-årige gymnasieelev Anne Stine Geisler i 1990 en del af kriminalhistorien. Med udgangspunkt i sin nyeste bog 'Uopklaret' (Lindhardt og Ringhof) tager Frederik Strand, der er museumsleder på Politimuseet, dig med gennem danmarkshistoriens mest spændende, uopklarede kriminalsager.

## Kemal Atatürk

**Holdnummer:** 1621-089

**Dato:** 26/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Undervisere:** Ebbe Juul-Heider, lektor, cand. mag., oberstløjtnant

Denne lørdag går vi tæt på Kemal Atatürk – officer, statsmand, national opvækker, reformator og grundlægger af det moderne Tyrkiet. Under Første Verdenskrig spiller Atatürk en afgørende rolle i forsvaret af Gallipoli i 1915, hvilket skaffer ham et ry, der når langt hinsides krigen. Krigshelten gør i 1919 oprør mod sultanstyret, der fører til Osmannerrigets opløsning og dannelsen af den tyrkiske nationalstat i 1919. Kemal bliver Tyrkiets første præsident, og han indleder en omfattende moderniserings- og europæiseringsarbejde af landet. Ikke kun Kemals indsats, men hans kraft, hensynsløshed, nationalstolthed og vision var den afgørende drivkraft. Reformerne kommer i rivende fart: Kalifatet afskaffes, det latinske alfabet og den gregorianske kalender indføres, kvinderne får valgret, og det blev påbudt, at alle borgere skal have et efternavn. Også internationalt bliver Tyrkiet en respekteret aktør under hans ledelse. Og da Kemal i 1934 selv skal have et efternavn tildeler parlamentet ham navnet : Atatürk – tyrkernes far.



## 1917 – Sammenbrud og udholdenhed

**Holdnummer:** 1711-219

**Dato:** 17/1, 5 tirsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

**Undervisere:** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Første Verdenskrig gik i 1917 ind i sit mest dramatiske år. Den franske hær blev efter den blodige fiasko i Nivelles offensiven ramt af et moralsk sammenbrud og balancerede på kanten af mytteri, der udbrød revolution i det krigstrætte Rusland og USA gik modvilligt ind i krigen – foranlediget af klodset tysk diplomati og kejser Wilhelm II´s aggressive ubådskrig. På den italienske front ramte katastrofen de allierede i Slaget ved Caporetto, foreviget i Hemingways roman 'Farvel til våbnene' imens enorme slag udkæmpedes på den stillestående Vestfront. Krigen fik således tilføjet en ny intensitet til sin allerede dramatiske udvikling i året 1917. Her indså parterne at sammenbruddet kom som følge af det militære pres, og at udfordringen nu var at holde presset ud længere end modparten. Forelæsningsrækken belyser og analyser en række udvalgte slag i skæbneåret 1917, og sætter året ind i Første Verdenskrigs militærhistoriske kontekst.

**17/01: Den tyske ubådsoffensiv**

**24/01: Nivelles offensiven**

**31/01: Slaget ved Arras**

**07/02: Slaget ved Caporetto**

**14/02: Riga offensiven**



# Forårsweekend på Sandbjerg Gods

*Tyskland og grænselandet før og nu*

---

**Holdnummer:** 1711-109 (enkeltværelse), 1711-108 (dobbeltværelse)  
**Dato og tid:** 29-30/4 2017, fra lørdag kl. ca. 11.00 til søndag kl. ca. 15.30  
**Pris:** 2100 kr. (enkeltværelse), 4200 kr. (dobbeltværelse)  
**Sted:** Sandbjerg Gods, Sandbjergvej 102, 6400 Sønderborg

---

Vi har altid skuet mod Tyskland. Den danske konge vendte sig mod rige holstenske grever, da han fattedes penge til krig. Vi spejdede efter Bismarcks soldater i 1864. I 1940 var blikket stift rettet sydpå, da Hitlers kampvogne rullede ind over grænsen. Og i dag skuer vi mod Tyskland efter nye eksporteventyr. I weekenden 29-30/4 2017 rykker Folkeuniversitetet traditionen tro ind på Sandbjerg Gods, Aarhus Universitets kursusenhed ved Sønderborg, der ligger smukt med park ned til Allsund. Her vender vi over en weekend blikket mod syd og dykker ned i Tysklands historie og situationen i landet i dag samt ser på grænselandet, som vi netop befinder os midt i. I en blanding af gods- og højskolestemning byder weekenden på forelæsninger krydret med fællesspisning, sang og sønderjysk kaffebord.

#### Lørdag 29/4:

11:00: Ankomst og indkvartering  
12:00: Frokost  
13:00: Tysklands historie – fra Karl den Store til Det Tyske Kejserriges fald. Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant  
14:45: Sandbjerg ude og inde – en lille rundvisning (i to hold). Sofie Frøkjær Justesen, cand.mag. i historie og kunstnerisk leder af Århundredets Festival, Folkeuniversitetet  
15:45: Kaffe pause  
16:00: Tysklands historie – fra Weimarrepublik til kold krig. Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant  
18:00: Aftensmad  
19:15: Et delt Tyskland og genforening. Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant  
20:15: ”Æ skomaghe pot æ skrærre i æ sæk” – Sønderjysk sangtradition fra 1800-tallet til i dag. Elsemarie Dam-Jensen, overinspektør, Museum Sønderjylland – Kulturhistorie Tønder

#### Søndag 30/4:

08:00: Morgenmad og udtjekning  
09:00: Fra mod hinanden til med hinanden – grænselandet og det tyske mindretal. Siegfried Matlok, journalist og tidligere chefredaktør, Der Nordschleswiger  
10:30: Pause  
10:45: Mit Tyskland – Tyskland i dag set på afstand. Marc-Christoph Wagner, tysk nordeuropa-korrespondent i Danmark  
12:00: Frokost  
13:00: Tysk eller dansk? Agitation ved Folkeafstemningerne og Slesvigs deling i 1920. Og lidt om kaffebordstraditionen. Inge Adriansen, museumsinspektør emeritus, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot

## Ruslands historie

**Holdnummer:** 1711-112  
**Dato:** 18/1, 7 gange, tirsdag/onsdage  
**Tid:** Alle onsdage: 17.15-19.00. Tirsdag 7/2: 19.30-21.15  
**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Rusland er en uomgængelig aktør i Danmarks nærområde, i Europa og globalt. En aktør, der til stadighed giver europæiske regeringsledere grå hår i hovedet – de seneste år især pga. Ukraine-konflikten og Ruslands annektering af Krim-halvøen samt landets involvering i krigen i Syrien. Vær med, når syv ruslandskendere skuer mod Europas store nabo mod øst og gennemgår Ruslands historie frem til i dag. Forelæsningerne tager et historisk udgangspunkt, men knytter an til aktuelle debatter om Rusland i Vesten og i Rusland selv. Vi følger Rusland, siden det blev en europæisk stormagt under Peter den Store. Vi ser på den bolsjevikiske revolution for 100 år siden og de resultater, den skabte, fra Stalins reformer til Gorbatjovs mislykkede forsøg på at redde systemet. Vi gennemgår Den Store Fædrelandskrig (Anden Verdenskrig i Sovjetunionen), der gjorde Sovjetunionen til en verdensmagt og førte frem til den kolde krig. Endelig ser vi på Ruslands nu opgivne forsøg på at blive et europæisk land og på Ruslands interne udvikling under Putins ledelse.

**18/01: 1696-1855: Rusland under Peter den Store og hans efterfølgere.** Christian Gottlieb, adjungeret professor, Københavns Universitet  
**25/01: 1856-1917: Rusland på kanten til den moderne verden.** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag  
**01/02: 1917-1922: Revolution, borgerkrig og dannelsen af Sovjetunionen.** Erik Kulavig, lektor i historie, Syd-dansk Universitet  
**07/02: 1922-1953: Stalin og Den Store Fædrelandskrig.** Niels Bo Poulsen, militærhistoriker, Forsvarsakademiet (OBS: Tirsdag 19.30-21.15)  
**22/02: 1953-1991: Elementer og faser i Sovjetnionens sensommer og henvisnen.** Michael Hesselholt Clemmensen, pensioneret brigadegeneral, militærhistoriker, Forsvarsakademiet  
**01/03: 1991-2000: Rusland i Europa.** Karsten Jakob Møller, senioranalytiker, Dansk Institut for Internationale Studier  
**08/03: 2000-2016 Rusland i det 21. århundrede: Putins Rusland.** Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

## Verdens største fund

**Holdnummer:** 1711-103  
**Dato:** 19/1, 7 torsdage  
**Tid:** 17.30-19.15  
**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.  
**Pris inkl. bog:** 980 kr., studerende 760 kr. (bog værdi 349 kr.)  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Menneskets historie forandrer sig konstant, når spaden sættes i jorden, og arkæologien er det tætteste, vi kommer på en rejse tilbage i tiden. Fund af templer, grave og hele byer vidner om tidligere civilisationer og afslører betydningsfulde og fascinerende detaljer om den fortid og historie, der kom før os. Hør om de første mennesker og om historiens største fund og opdagelser. Fra nøglen til hieroglyfferne, Rosettastenen, til de ufattelige rigdomme i Tut Ank Amons grav, ca. 900 jødiske håndskrifter fra dødehavsområdet og køkkenmøddingerne i Ertebølle. Forløbet tager afsæt i ’50 fund. Højdepunkter i arkæologien’ (Aarhus Universitetsforlag 2016), som kan inkluderes i prisen.

**19/01: De første mennesker.** Peter C. Kjærgaard, direktør, Statens Naturhistoriske Museum  
**26/01: Rosettastenen, Tut Ank Amon og Kongegravene i Tanis.** Linda Biering-Sørensen, cand.mag. i ægyptologi og omviser, Ny Carlsberg Glyptotek  
**02/02: Himmelskiven fra Nebra og helleristningerne i Tanum.** Flemming Kaul, museumsinspektør, dr. phil., Nationalmuseet  
**09/02: Ertebølle køkkenmøddingen.** Søren H. Andersen, seniorforsker, Moesgaard Museum  
**16/02: Dødehavsrullerne.** Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet  
**23/02: Laokoon.** Rubina Raja, professor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet  
**02/03: Troja og Mykene.** Vinnie Nørskov, lektor ved antikmuseet, Aarhus Universitet

## Verdens historie – historien om verden

**Holdnummer:** 1711-081  
**Dato:** 23/1, 9 mandage  
**Tid:** 17.30-19.15  
**Pris:** 930 kr., studerende 610 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Verdenshistorien handler om kulturmøder. Gennem mødet med andre stammer, folkeslag, stater og imperier har vi udviklet os. Civilisationer er i en evig vekslen opstået, vokset og har domineret deres naboer eller endda hele verdensdele. Sejrherrerne skriver for det meste historien, og det er eftertidens opgave at udlægge den på bedste vis. Forelæsningsrækken vil tage dig med på en rejse til historiens civilisationer og fortælle deres beretning om storhed, undergang og fald.

**23/01: Det gamle Egypten.** Louise Alkjær, egyptolog  
**30/01: De ekspanderende civilisationer – Hellas, Persien og Romerri- get.** Peter Fibiger Bang, lektor i historie, Københavns Universitet  
**06/02: Muslimske imperier (på letforståeligt engelsk).** Mark Sedgwick, professor MSO i islamstudier, Aarhus Universitet  
**13/02: Kinesiske stormagter (på letforståeligt engelsk).** Andreas Steen, lektor i kinesiske studier, Aarhus Universitet  
**20/02: Europa i Middelalderen.** Kasper Holdgaard Andersen, videnskabelig assistent, danmarkshistorien.dk og Dansk Center for Byhistorie  
**27/02: De præcolumbianske civilisationer.** Jesper Nielsen, lektor i indianske sprog og kulturer, Københavns Universitet  
**06/03: Opdagelser og kolonisering.** Ole Høiris, docent i antropologi, Aarhus Universitet  
**13/03: Revolutionernes århundreder.** Bertel Nygaard, lektor i historie, Aarhus Universitet  
**20/03: Det korte 20. århundrede – verdenskrige, ideologier og kold krig.** Søren Hein Rasmussen, forfatter og ph.d. i historie

## De uforsvarlige

**Holdnummer:** 1711-014  
**Dato:** 26/1, 7 torsdage  
**Tid:** 17.15-19.00  
**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.  
**Pris inkl. bog:** 920 kr., studerende 700 kr. (bog værdi: 300 kr.)  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Vi går bag om det, der virker som ubegribelig ondskab og zoomer ind på en række af den moderne histories mest uforsvarlige politiske aktører og deres tænkning. Fra Robespierre til Breivik. Det er mennesker, der har foretaget sig ondsksfulde ting, men de er ikke tankeløse. De fleste, hvis ikke alle, foretog deres grusomheder som forsvaret af det, de satte højest. Og det er netop vigtigt at trække dem frem i lyset, fordi de har taget ideer, der er blevet delt af mange i deres samtid, som grundlag for deres grusomme handlinger. Desuden har de haft stor tiltrækningskraft på mange, der aldrig selv ville overveje at bruge vold, men som har været klar til at forstå massevolden som en nødvendig del af realiseringen af projektet. Hvorfor griber nogle til at dræbe og lemlæste andre i stort tal, og hvordan lader det sig gøre, at der bag dem står mange, der billiger disse grusomheder? Få nogle af brikkerne til at forstå. Forelæsningsrækken tager afsæt i bogen 'De uforsvarlige' (Aarhus Universitetsforlag), som kan inkluderes i prisen.

**26/01: Hvordan forsvares ondskab?** Mikkel Thorup, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet  
**02/02: Robespierre.** Nicolai Von Eggerts Mariegaard, ph.d.-studerende i idéhistorie, Aarhus Universitet  
**09/02: Cecil Rhodes.** Casper Andersen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet  
**16/02: Hitler.** Frank Beck Lassen, forfatter og underviser, Testrup Højskole  
**23/02: Mao.** Søren Hein Rasmussen, forfatter og ph.d. i historie  
**02/03: Khomeini.** Claus Valling Pedersen, lektor i iransk, Københavns Universitet  
**09/03: Breivik.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Tilmeld dig på hjemmesiden [www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

## Turen går til Rom

**Holdnummer:** 1711-080

**Dato:** 31/1, 4 tirsdage

**Tid:** 17.30-19.15

NB: Ingen undervisning d. 14/2

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Går den næste ferierejse til Rom? Bliv klædt på arkæologisk og historisk til din næste tur sydpå, og bliv inspireret af og klogere på den evige stads rige kunst og kulturarv! Forløbet byder på fire forelæsninger, der omfatter antikken, middelalderen, renæssancen og det moderne Rom og tager dig således med på en rejse, der afdækker Rom gennem tiderne. Vær med, når vi dykker ned i romernes monumentale kulturarv, der møder én, hver gang man runder et gadehjørne i den store europæiske metropol. Byen, der hvert år tiltrækker millioner af besøgende med sine maleriske ruiner, smukke kirker, skønne piazzer og palazzi, samt imponerende moderne bygningskomplekser. Her kan du blive klædt på til både kulturrejsens fordybelse og svip-turen til storbyen Rom.

**31/01: Antikkens Rom.** Jane Hjarl Petersen, adjunkt i klassisk arkæologi, Syddansk Universitet

**07/02: Middelalderens Rom.** Maria Fabricius Hansen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

**21/02: Renæssancens og barokkens Rom.** Hans Jørgen Frederiksen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

**28/02: Det moderne Rom.** Nils Arne Sørensen, professor i historie, Syddansk Universitet

## Hvad enhver dansker bør vide om Danmarks historie

**Holdnummer:** 1711-012

**Dato:** 4/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Ebbe Juul-Heider, lektor, cand. mag., oberstløjtnant

Få styr på milepælene og de lange linjer i Danmarks historie og indblik i, hvorfor landet ser ud, som det gør. Det kan synes risikabelt at opstille en kanon for Danmarks historie, men nogle udviklinger, begivenheder og personer står alligevel helt centrale for forståelsen af det Danmark, vi kender. Dagen starter, hvor Harald Blåtand bød, at de store sten skulle sættes og hugges i Jelling og opruller dernæst Kalmarunionen, reformationen, svenskekrigene, enevælden, oplysningstiden med Frederiksstadens tilblivelse, landbo-reformerne, Grundloven og 1800-tallets transformering af riget til nationalstat. Vi slutter i 2003, hvor der skete et paradigmeskifte i dansk udenrigspolitik – bare for at nævne nogle af stoppestederne på dagsturen gennem Danmarks 1000-årige historie.

## Den lange renæssance: Europa 1300-1700

**Holdnummer:** 1711-106

**Dato:** 4/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Steffen Heiberg, forfatter og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

Renæssancen står i et fortryllet skær – fantastisk kunst og arkitektur, vi alle beundrer. Men tiden var ikke kun kunst og æstetik. Bogtrykkerkunst revolutionerede kommunikation og spredning af viden, det er de store opdagelsers epoke. Kopernikus, Tycho Brahe og Galileo Galilei banede vejen for et nyt verdensbillede. Men samtidig var det en tid med mørke sider. Religiøs intolerance og heksefølgelser er også en del af renæssancen. Fra den sorte død i 1300-tallet til begyndelsen af 1700-tallet blev Europa med få årtiers mellemrum hjemsogt af pestepidemier, der ofte kostede en tredjedel af befolkningen livet. Og ikke kun pest var et problem. Den militære ødelæggelseskapacitet mangedobledes samtidig med, at krig blev en slags europæisk normaltilstand. Det kulminerede med den forfærdelige Trediveårskrig, der lagde store dele af Tyskland øde. Med udgangspunkt i sin nye bog om renæssancens kulturhistorie vil Steffen Heiberg give en indføring i en kompliceret og modsætningsfyldt periode, der lagde grunden til det moderne Europa.

## Aarhus og Europa i 1000 år

**Holdnummer:** 1711-110

**Dato:** 13/2, 8 mandage

**Tid:** 19.30-21.15, 3/4: 16.30-18.00

**Pris:** 830 kr., studerende 560 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118, 3/4: Mødested: På hjørnet Værkmestergade/Spanien

Aarhus er i 2017 Europæisk Kulturhovedstad. Men historisk har byen lige siden dens grundlæggelse på forskellig vis været en del af Europa. Aarhus har nemlig været Østjyllands kulturelle port til Europa, og Aarhus' store som små europæiske kulturelle strømninger har altid påvirket byens udvikling. Denne forelæsningsrække giver via nogle særligt udvalgte nedslag i Aarhus' historie indblik i, hvordan byen og dens indbyggere altid har været en europæisk kulturby.

**13/02: Det tidlige Aarhus i et europæisk lys.** Kasper Holdgaard Andersen, videnskabelig assistent, danmarkshistorien.dk og Dansk Center for Byhistorie

**20/02: Aarhusbispestol og Europa i senmiddelalderen.** Jeppe Büchert Netterstrøm, lektor, Aarhus Universitet

**27/02: Aarhus og Europa i 1000 år – arkæologiske fortællinger.** Jette Linaa, museumsinspektør, Moesgaard Museum

**06/03: Europæiske strømninger – da Aarhus blev moderne 1860-1920.** Kenn Tarbensen, seniorforsker, Rigsarkivet

**13/03: Aarhus havn – en port til Europa 1845-2017.** Kristian Buhl Thomsen, museumsinspektør, Middelfart Museum

**20/03: Aarhus og Europa under besættelsen.** Søren Tange Rasmussen, museumsinspektør, Den Gamle By

**27/03: Aarhus og de store planers tid 1938-1970.** Mikkel Høghøj, ph.d.-studerende i historie, Aarhus Universitet

**03/04: Byvandring: Europæiske spor i Aarhus.** Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarhushistorier (OBS: Se tid og sted ovenfor)

*”Allerede 9. april 1940 begyndte en diskussion om skyld, ansvar og ære i forhold til besættelsen af Danmark. Den foregår stadig.”*

**Niels Wium Olesen**

Lektor i historie, Aarhus Universitet

## Dage der ændrede Danmark – det 20. århundredes danmarkshistorie

**Holdnummer:** 1711-111

**Dato:** 22/2, 6 onsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

**Tilrettelægger:** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

Nogle politiske begivenheder har igennem historien fået en særligt stor betydning for eftertiden. Nogle gange har de involverede haft præcise ideer om, hvorhen de ville, andre gange er tingene sket under en højere grad af tilfældighed. Men i alle tilfældene udspillede begivenhederne sig i ganske bestemte samfundsmæssige sammenhænge og med komplicerede følger. For os, der lever i dag, kan det være nyttigt at kende til tilblivelsen af de forhold, vi opfatter som næsten naturbundne tilstande. I denne forelæsningsrække bliver seks historiske vendepunkter i det 20. århundredes danmarkshistorie gennemgået og udlagt af nogle af landets førende historikere på områderne. Hvad skete der, hvad var baggrunden, og hvilke konsekvenser havde beslutningerne?

**22/02: 5. juni 1915: Grundlovsrevisionen.** Claus Møller Jørgensen, lektor i historie, Aarhus Universitet

**01/03: 30. januar 1933: Kanslergadeforliget.** Christian Egan-der Skov, ph.d. i historie

**08/03: 9. april 1940: Danmark besat – krig, samarbejde og modstand.** Niels Wium Olesen, lektor i historie, Aarhus Universitet

**15/03: 4. april 1949: Atlantpagten undertegnes.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

**22/03: 4. december 1973: Jordskredsvalget.** Peter Yding Brunbech, videnscenterchef, Nationalt Videnscenter for Historie- og Kulturarvsformidling

**29/03: 31. august 1991: Danmark går aktivt ind i Golfkrigen.** Rosanna Farbøl, ph.d.-stipendiat i historie, Aarhus Universitet

## Osmannerriget og Tyrkiet

**Holdnummer:** 1711-203

**Dato:** 25/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

Vi kender Tyrkiet fra tv, aviser og fra vores ferier. Et land med store geografiske, økonomiske og kulturelle forskelle. Den tyrkiske Republik blev grundlagt i 1923, efter det Osmanniske Riges fald i efterdønningerne af Første Verdenskrig. Mustafa Kemal Atatürk var grundlægger og den første præsident for Republikken Tyrkiet, og er i dag afbildet over alt i landet. Men det moderne Tyrkiet afspejler også landets imponerende historie under det Osmanniske Rige, der eksisterede fra 1200-tallet og frem til 1922. I sin storhedstid fra 1500-tallet til 1700-tallet strakte det sig fra Budapest og til Bagdad, over tre kontinenter og mellem fire oceaner. Et multietnisk og multireligiøst rige. Konstantinopel blev som hovedstad i det østromerske rige, det religiøse, kulturelle og administrative centrum for hele området. En position som kendetegner Istanbul og Tyrkiet den dag i dag, der fortsat har indflydelse på de tidligere osmanniske områder. Få indblik i Tyrkiets og Osmannerrigets fascinerende historie fra 1200-tallet og frem til i dag.

**Historisk er Rom en af de vigtigste hovedstæder i Europa. Den er grundstenen til vores moderne civilisation.**



### Ørkenkrig og Italiensfelttoget 1939-1944

Holdnummer: 1711-210

Dato: 18/4, 5 tirsdage

Tid: 19.30-21.15

Pris: 530 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Krigen i den nordafrikanske ørken og det langtrukne felttog i Italien har siden Anden Verdenskrig fascineret. I ørkenen udkæmpede britiske og Commonwealth styrker en dramatisk kamp mod aksemagterne, personificeret med 'ørkenræven' Rommel – konflikten kulminerende i Slaget ved El Alamein i efteråret 1942, hvor den risikovillige Rommel blev besejret af den metodiske Montgomery. Nederlaget signalerede en ny fase i Ørkenkrigen, hvor aksemagternes tilstedeværelse i Nordafrika blev stadig mere presset af de allierede. I sommeren 1943 stod de allierede parate til invasionen af Mussolinis fascistiske Italien, men manglede en klar strategi for felttoget. For tyskerne var strategien i Italien derimod klar fra dag 1. Fasthold de allierede i Italien med mindst mulige styrker. Forelæsningsrækken belyser og analyser de vigtigste slag og udviklinger i Ørkenkrigen og Italiensfelttoget, og sætter konflikten ind i den større militærhistoriske fortælling om Europas Anden Verdenskrig.

**18/04: Ørkenkrigens første fase: Aksemagternes højvandsmærke, 1940-1942**

**25/04: Ørkenkrigens anden fase: De allieredes modoffensiv, 1942-1943**

**02/05: Italiensfelttoget: Kampen om Sicilien og invasionen af det italienske fastland, 1943**

**09/05: Italiens felttog: Skyttegravskrigen i Italien, Monte Cassino og krigsafslutningen, 1944-1945**

**16/05: Ørkenkrigen og Italiens Felttoget – i fortid og nutid**

### Byvandring: En syg historie! – hospitalerne i Aarhus og deres historie

Holdnummer: 1711-157

Dato: 19/4, 4 onsdage

Tid: Se nedenfor

Sted: Se nedenfor

Pris: 490 kr., studerende 350 kr.

Maks 30 personer

Underviser: Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarhushistorier

Måske ved du, hvad 'KH' står for? Måske ved du, hvor Tage-Hansens Gade ligger? Men hvornår blev Kommunehospitalet egentlig bygget, og hvem var i grunden Tage-Hansen? Med en forelæsning og tre ture – bl.a. til det nye supersygehus i Skejby – inviteres du med på en spændende, farefuld og fascinerende tur igennem mere end 100 års aarhusiansk hospitalshistorie. Vi bevæger os fra dengang, hvor Aarhus' eneste hospital rummede 20 sengepladser, til i dag, hvor en veritabel hospitalsby skyder op i Skejby. Undervejs hører vi om både koleraens hærgen og kostbar radium, om indespærrede prostituerede og dårlige hjerter, om hospitalernes afgørende betydning for Aarhus' udvikling, og vi skal høre om nogle af de mange medarbejdere og patienter. I efteråret 2016 udkommer en stor bog om hospitalerne i Aarhus. Bogens forfatter, historiker Doron Haahr, fortæller via foredrag og byvandring historien.

**19/04 kl. 17.15-19.00: Forelæsning: Sygehusets historie.**

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

**26/04 kl. 16.30-18.00: Byvandring:**

**Byens gamle sygehuse.**

Sted: Rosensgade 11

**03/05 kl. 16.30-18.00: Byvandring: Kommunehospitalet.**

Sted: Hospitalsgaden ved Nørre Boulevard

**10/05 kl. 16.30-18.00: Rundvisning: Det nye supersygehus.**

Sted: Besøgscentret i Skejby (detaljer følger ved kursusstart)

### Det Tysk-romerske Rige

Holdnummer: 1711-204

Dato: 22/4, 1 lørdag

Tid: 10.00-16.00

Pris: 350 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag., oberstløjtnant

Da Romerriget gik i opløsning, brast også drømmen om et samlet Europa, og barbarerne fik frit spil. Vikinger, hunner og magyarer hærgede de sørgelige rester af det mægtige imperium, som først i 962 fandt sin arvtager som Europas stærke centralmagt – Det Tysk-romerske Rige. Otto den Store fik den politiske magt som kejser af den nye supermagt, mens Paven stod som det åndelige overhoved. Gennem 1500-tallets reformationer og det efterfølgende århundredes trediveårskrig mistede den tysk-romerske kejser langsomt sin magt over rigets uregerlige regenter. Selvom kejserens politiske magt for længst var overgået til diverse bystyrer, fyrster og konger, opretholdtes kejserriket helt indtil 1806, hvor Napoleons nyrevolutionerede franskmænd gav Det Tysk-romerske Rige dødsstødet.

# Religion handler om handlinger

Kirstine Helboe Johansen

Lektor i teologi, Aarhus Universitet

**Min forskning er relevant for helt almindelige mennesker, fordi...** jeg arbejder med begivenheder og handlinger, som de fleste mennesker indgår i. Døb, konfirmation, vielse og begravelse er en del af fleste livsforløb, og de fleste har en holdning til den danske folkekirke, så det er almindelige menneskers helt almindelige religiøse liv, jeg forsøger at blive klogere på.

**Den vigtigste opdagelse inden for mit fagområde er...** humanvidenskabernes erkendelse af, at religion må undersøges nedefra – ud fra mennesket frem for ud fra Gud. Det har haft kolossal betydning for den måde, hvorpå der tænkes teologi – særligt i en nordeuropæisk kontekst.

**Mit mål som forsker er...** at udfordre den gængse religionsopfattelse, hvor religion først og fremmest drejer sig om, hvad man tror på. For mig er praksis – hvilke religiøse handlinger folk deltager i – meget vigtigere, end hvad de tror på.

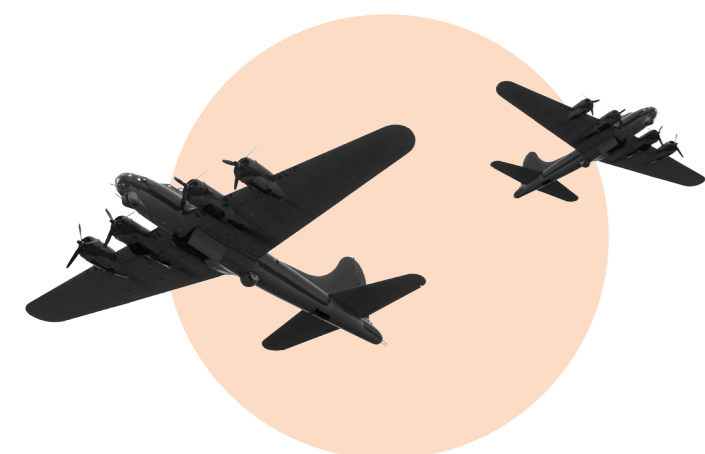


97

420

16

6





# Kunst, arkitektur og design

Få overblik over kunst- og arkitekturhistoriens stilretninger eller zoom ind på de kreative hjerner bag. Oplev mesterværker, som indeholder universelle budskaber, der berører beskuere på tværs af tid og sted.

## Kunstnerne og deres musen

**Holdnummer:** 1621-279  
**Dato:** 24/10, 6 mandage  
**Tid:** 19.30-21.15  
**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Hvad er en muse? Hvordan er denne personifikation af inspirationen opstået? Hvorfor er tanken om musens kraft accepteret i kunsten langt op i det 20. århundrede? Og hvordan hylder kunstneren sin muse? Efter en introduktion til musens mytologiske rødder og begrebets historiske udvikling præsenteres fire danske kunstnere, som hver især har viet en væsentlig del af deres værk til deres muse – deres ægtefælle: Vilhelm Hammershøi, der atter og atter malede Ida i de stille stuer, P.S. Krøyer, der i sine kærlighedsportrætter af Marie både indfangede sødme og melankoli, J.F. Willumsen, der lod Juliette, Edith og Michelle personificere den moderne kvinde, og Gerda Wegener, der i sin mand, Ejnar, fandt den ideelle, kvindelige model. Forløbet afsluttes med et udblik til europæisk kunst efter 1870, hvor de danske kunstneres storslåede portrætter af deres muse/hustru ses som del af et epokefænomen.

- 24/10: Hvad er en muse?** George Hinge, lektor i klassisk filologi, Aarhus Universitet
- 31/10: Vilhelm Hammershøi.** Kasper Monrad, overinspektør og seniorforsker, Statens Museum for Kunst
- 07/11: P.S. Krøyer.** Anne Lie Stokbro, mag.art. i kunsthistorie
- 14/11: J.F. Willumsen.** Anne Gregersen, postdoc, J.F. Willumsens Museum
- 21/11: Gerda Wegener.** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
- 28/11: Europæiske kærlighedsportrætter i det sene 1800-tal.** Anne Lie Stokbro, mag.art. i kunsthistorie

## Kunsten og livets store spørgsmål

**Holdnummer:** 1621-143  
**Dato:** 25/10, 6 tirsdage  
**Tid:** 19.45-21.30  
**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Rasmus Kjærboe, ph.d.-studerende i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Hvilke store emner handler kunsten om? Til tider handler billedkunsten om at besvare spørgsmål, til tider handler den om at formulere dem. Forelæsningsrækken stiller skarpt på en række temaer, der brændende har optaget mennesker til alle tider – og som er blevet behandlet meget forskelligt. Hvad er kærligheden, og hvordan skal den føles? Hvorfor mister vi? Hvad skal vi med drifterne? Hvorfor er livet fyldt med sammenstød, kamp og strid? Hvad er glædens væsen? Og hvad er det lige skønhed er, og hvad skal den bruges til? Bliv klogere på seks århundreders vestlig billedkunst gennem seks eviggyldige temaer, og lær om store forskelle og forbavsende ligheder mellem det, der optager mennesket i dag, og det, som optog mennesket for århundreder siden.

- 25/10: Kærlighed**  
**01/11: Tab**  
**08/11: Erotik**  
**15/11: Konflikt**  
**22/11: Glæde**  
**29/11: Skønhed**

## På Dokk1: Kunsten og videnskaben

**Holdnummer:** 1621-254  
**Dato:** 26/10, 6 onsdage  
**Tid:** 12.30-14.15  
**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.  
**Sted:** DOKK1, Lille Sal, Hack Kampmanns Plads 2  
**Underviser:** Christian Salling, cand.mag. i kunsthistorie og kunstanmelder, Århus Stiftstidende

Kunst og videnskab kan ved første øjekast forekomme at være to helt uforenelige størrelser. Men måske har de to verdener mere til fælles end man skulle tro? For et renæssancemenneske som Leonardo da Vinci var grænsen imellem ingeniørtegninger, anatomistudier og kunstværker eksempelvis flydende. Også i dag trækker kunsten inspiration fra videnskaben, ligesom videnskaben også gør brug af kunsten og æstetikken, når ny viden skal formidles. Tag med på en spændende rejse igennem kunsthistorien, og oplev, hvordan kunsten og den videnskabelige udvikling spejler sig i hinanden – ofte på uventede og overraskende måder. Undervejs kommer vi bl.a. omkring kunst og videnskab i antikken, gotikkens hellige matematik, renæssancemenneskets verden.

## Kunsten NU!

**Holdnummer:** 1621-374  
**Dato:** 27/10, 5 torsdage  
**Tid:** 19.45-21.30  
**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Vær med, når vi zoomer ind på seks markante kunstnere, som vises på store soloudstillinger i efteråret og vinteren. Tag med på en kunstnerisk tour de force i tid fra billedhuggeren Auguste Rodins dramatiske og ekspressive menneskekroppe til de bevidst uskønne kroppe – ofte vendt på hovedet – hos maleren og billedhuggeren Georg Baselitz, der med sin radikal-ekspressive stil og konstante udfordring af æstetiske konventioner er en af nutidens mest anerkendte og indflydelsesrige kunstnere. Og fra J.F. Willumsens særprægede, monumentale stil med intense farver og blændende lys til Martin Bigum, i hvis figurtegning og stærke farveholdning man netop kan finde et slægtskab med Willumsens sene malerier. Undervejs gør vi også stop ved Skagens og kunstnerparret Ancher og giver et fascinerende indblik i kunstnerens arbejdsproces fra idé til endeligt værk. Forelæsningerne giver viden og inspiration, både til dem, der planlægger selv at skulle på museumsbesøg i efteråret og vinteren, og også til dem, der bare ønsker at få et indblik i en række enere i dansk og international kunst. Bliv klogere på kunstnerne, deres liv og værker, og gå oplyst på udstilling – hvis du har lyst.

- 27/10: Statens Museum for Kunst: Flygtige øjeblikke. Tegninger af Auguste Rodin.** Thomas Lederballe Pedersen, museumsinspektør, Statens Museum for Kunst
- 03/11: Museum Jorn: Georg Baselitz.** Lucas Haberkorn, museumsinspektør, Museum Jorn
- 10/11: Skagens Kunstmuseer: Arven fra Anchers – skjulte skatte fra Anchers Hus.** Tine Schmidt Haislund, museumsinspektør, Skagens Kunstmuseer
- 17/11: ARKEN Museum for Moderne Kunst: Martin Bigum.** Dorthe Juul Rugaard, museumsinspektør, Arken
- 01/12: ARoS Aarhus Kunstmuseum: J.F. Willumsen.** Lise Pennington, overinspektør, ARoS

## Dansk kunst gennem 1000 år med Peter Kær

**Holdnummer:** 1621-141

**Dato:** 13/11, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 400 kr., studerende 260 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling og redaktør, DR

Denne søndag sætter vi fokus på den danske kunst gennem de seneste 1000 år. Med Peter Kær ved roret gennemgår vi de væsentligste værker i den danske kunsthistorie. Vi starter ved Jellingstenen og rejser så frem i tiden, hvor vi blandt meget andet skal forbi skagensmalerne i slutningen af 1800-tallet og derefter videre til Elmgren & Dragset i dag. Vi kigger dog også ud i verden. Der inddrages væsentlige værker fra den internationale kunstscene for at undersøge de danske kunstneres inspirationskilder. Denne forelæsning er en separat efterfølger til 'Kærs kunsthistorie', og man kan sagtens følge holdet uden at have fulgt Kærs tidligere hold.

## Havekunst

**Holdnummer:** 1621-140

**Dato:** 17/11, 2 torsdage

**Tid:** 17.15-21.15

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Ole Fourmais, cand.mag. i historie, nordisk sprog og litteratur

Få overblik over de betydningsfulde perioder i havekunstens historie og samspillet mellem kulturhistorien og havernes forandringer. Forelæsningerne fører os gennem havestilarter som den mauriske have i Spanien, den italienske renesancehave, barokhaven i Frankrig og de forskellige former for engelsk landskabelig og romantisk havestil. Hertil kommer enkelte ideer fra de klassiske kinesiske og japanske haveformer. Der vises eksempler fra store og verdenskendte anlæg som Alhambra, Villa Lante, Vaux-le-Vicomte og Stourhead og fra private haveanlæg, som udtrykker de kendte stilarter. Desuden præsenteres aktuelle tendenser fra de anerkendte tyske udstillingsparker 'Bundesgartenausstellung' (BUGA) og de ofte trendskabende og populære engelske haveshows som 'Chelsea Flower Show' og 'Hampton Court Palace Flower Show'.

## Dansk Vestindien – koloni, kunst og arkitektur

**Holdnummer:** 1621-278

**Dato:** 23/11, 2 onsdage

**Tid:** 18.15-21.15

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Lars Sand Kirk, arkitekt MAA

Det kendte børnerim ”Hvem er det der banker? Det er Peter Anker. Hvem er det der lukker op? Det er Peter Sukkertop” afspejler et stykke dansk kolonihistorie – og en velstandsperiode, der fik stor betydning for dansk kulturliv. Historien om Dansk Vestindien er en spændende fortælling om de tre tropeøer – Skt. Thomas, Skt. Jan og Skt. Croix – som var under dansk flag fra 1672 til 1917. Bliv klogere på Dansk Vestindien, den danske kolonitid og de internationale forhold på øerne. Hør om slaveri, plantagernes indretning og om det kostbare sukker, der bragte velstand og rigdom til Danmark i 1700-tallet. Forløbet ser også nærmere på øernes arkitektur, kirker og kirkegårde, plantageejendomme og byerne; Christianssted, Frederikssted og Charlotte Amalie. Og på det florisante liv der opstod som følge af slave- og sukkerhandel. Endvidere ser vi på tiden, hvor Dansk Vestindien blev til US Virgin Islands.

- 23/11: Forhistorien og slaveri set i kunst- og arkitekturhistorien – byer, arkitektur, kunst og plantager**
- 30/11: Dansk Vestindien og Danmark – kirker, kolonikunst, Hernnhuter, kultur og rigdom**

## Verdens største arkitekter

**Holdnummer:** 1711-082

**Dato:** 16/1, 4 mandage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Anders Troelsen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

De har sat deres præg på verden med arkitektoniske mesterværker. Alligevel er det de færreste, der ved, hvad det er, der gør deres arkitektur til noget særligt. Men det har du nu mulighed for at finde ud af. Tag med på en rejse rundt i arkitekturens imponerende verden, og bliv klogere på verdensarkitekturens sværvægtere. Du vil bl.a. komme til at høre om Frank Gehry og hans berømte Guggenheimmuseum i Bilbao og om Mies van der Rohe, der er kendt for at arbejde ud fra princippet ”less is more”. Der vil også være sideblik til andre store arkitekter som Louis Sullivan, Walter Gropius og Richard Meier.

**16/01: Frank Lloyd Wright (1867-1959)**

**23/01: Ludwig Mies van der Rohe (1886-1969)**

**30/01: Le Corbusier (1887-1965)**

**06/02: Frank Gehry (1929 – ff.)**

## Kunsten omkring Aarhus

**Holdnummer:** 1711-018

**Dato:** 17/1, 5 tirsdage

**Tid:** 19.45-21.30

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Pris inkl. bog:** 770 kr., studerende 600 kr. (bog værdi 399,95 kr.)

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Lars Morell, idehistoriker og forfatter

Aarhus har altid haft en central plads i den danske kunsthistorie – og den kunsthistorie dykker vi ned i gennem fem forelæsninger med fokus på de spændende kunstnere og kulturpersonligheder, der har levet i Aarhus gennem de seneste 200 år. Vi skal bl.a. høre om guldalderens borgerskab, som gjorde byen til et sted med egne kunstnere og kulturinstitutioner. Vi kommer også omkring de to verdenskriges indflydelse på kunsten i Aarhus, og derudover undersøger vi, hvad det betød for kunsten, at der i 1960'erne blev oprettet to kunstakademier. Vi slutter af med at se på den moderne kunst i byen – er der noget specielt århusiansk over den, eller ligner den bare, hvad der laves alle andre steder? Vi kaster et fokuseret blik på kunsten i Aarhus 1814 til 2014. Forløbet tager afsæt i Lars Morells bog 'Kunsten omkring Aarhus' (Aarhus Universitetsforlag), som kan inkluderes i prisen.

- 17/01: Guldalderborgerskabets betydning for Aarhus**
- 24/01: Kunsten i kølvandet på første verdenskrig**
- 31/01: Besættelsen og modstandskampen – set i kunsten**
- 07/02: Akademiernes aftryk på kunsten i Aarhus fra 1960'erne til i dag**
- 14/02: Er den moderne kunst særligt århusiansk?**

Tilmeld dig på hjemmesiden [www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

## Hvad der er værd at vide om kunst

**Holdnummer:** 1711-119

**Dato:** 31/1, 8 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 830 kr., studerende 560 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

”Kunst er ikke et spørgsmål om, hvad man selv kan se, men hvad man kan få andre til at se”, skulle den franske kunstner Edgar Degas have sagt. Men hvad er det egentlig, vi ser, når vi står foran et kunstværk? Hvad vil kunsten os? Med en introduktion til kunstanalyse og en gennemgang af kunsthistoriens centrale perioder og strømninger giver forelæsningsrækken nyttige redskaber til at tolke kunsten og sætte ord på sine indtryk. Det bliver en hæsblesende rejse, der strækker sig fra middelalderen til det 21. århundrede og slutter af med at blik ud i fremtiden og et bud på, hvilke kunstnere, vi skal holde øje med. Fokus vil være internationalt, men med afstikkere til udviklingen i Danmark. Vær med, når otte kunsteksperter lukker kunsten op og fortæller om den kunst, de synes er vigtigst.

- 31/01: Hvad er kunst, og hvad skal vi med den?** Mads Damsbo, direktør, Brandts
- 07/02: Kunstforståelse – rent praktisk.** Rasmus Kjærboe, ph.d.-stipendiat i kunsthistorie, Aarhus Universitet og Ordrupgaard
- 14/02: Kunstens historie – fra middelalder til det tidligt moderne (ca. 800-1600).** Jens Fleischer, lektor emeritus i kunsthistorie, Københavns Universitet
- 21/02: Kunstens historie – fra 1600-tallets enevælde til 1800-tallets romantik (ca. 1600-1850).** Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie
- 28/02: Kunstens historie – impressionister, modernister og andre revolutionære (ca. 1850-1940).** Gertrud Oelsner, ph.d.-stipendiat i kunsthistorie, Aarhus Universitet og Fuglsang Museum
- 07/03: Fotografi, populærkunst og nye medier i det 20. århundrede (ca. 1836-1975).** Kristine Kern, mag.art. i kunsthistorie og leder af Fotografisk Center
- 14/03: Abstraktion, popkunst og ikke-kunst (ca. 1916-2000).** Jens Tang Kristensen, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet
- 21/03: Hold øje med dem – nye kunstnere på vej (ca. 2000-2050).** Kristian Handberg, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet

## Dansk kunst – historien, værkerne og kunstnerne

**Holdnummer:** 1711-079

**Dato:** 4/2 og 5/2, 1 weekend

**Tid:** 10.00-16.00, begge dage

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Tilde Mønsted, mag.art. i kunsthistorie

Weekenden sætter fokus på den danske kunsthistorie og dens udvikling gennem tiden. Hvem er de største kunstnere, og hvilke værker kan vi ikke komme udenom? Få et historisk overblik, når vi tager turen igennem dansk kunst fra midten af 1700-tallet, hvor Danmark fik sit første kunstakademi, frem til vores egen tids kunst. Vi skal bl.a. omkring guldalderkunstnerens idyliske skildringer af fædrelandet, det moderne gennembruds kritiske blik, kunstnerkolonien i Skagen, modernismens brud med traditionerne, kunstneriske reaktioner efter krigen og samtidskunstens nye måde at tænke kunstbegrebet på. På turen fra fortiden til nutiden er omdrejningspunktet de væsentligste kunstnere, hovedværker og historier, der sammen har bidraget til den danske kunsthistories mangfoldighed og udvikling.



### Dansk design – fra Kay Bojesen til Bjørn Wiinblad

**Holdnummer:** 1711-083

**Dato:** 4/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-14.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Lars Hedebo Olsen, designskribent og forfatter

Dansk design er kendt for sine rene linjer og enkle formsprog. Men dansk design er meget mere end Myrestole af Arne Jacobsen og lamper af Poul Henningsen. Dansk design er også legetøj af Kay Bojesen og keramiske figurer af Bjørn Wiinblad. Politikens designskribent Lars Hedebo Olsen fortæller om de store klassiske mestre inden for dansk design og viser, at dansk design ikke kun er underspillet og fornuftigt, men også fyldt med glæde, energi og vildskab.

### Britisk kunst – fra Turner til Hockney

**Holdnummer:** 1711-076

**Dato:** 4/2, 1 lørdag

**Tid:** 11.00-15.00

**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

Turner, Whistler, Freud og Hockney er tro mod sig selv og mod naturen. De gengiver, hvad de ser. Men temperamenterne og tiden er forskellig. Turner (1789-1862) malede hav og lys, så det gik op i en højere strålende enhed, hvor den synlige verden opløstes i lutter lys og maling. Whistler (1834-1903) foretrak at gengive verden i monokrome symfonier af især gråt og sort, hvor lyset blev holdt i skak som en dæmon i en æske. Denne dæmon som kunne kaste sit utilsørede lys over verden ville Lucian Freud (1922-2011) se lige i øjnene. I menneskekroppens kød sad psyken og døden og bare ventede på at blive malet frem i lyset af Freuds usentimentale hånd og blik. Samme glæde ved malekunsten finder vi hos David Hockney (f. 1938), der med poetisk distance først vender blikket mod den forførende amerikanske vestkyst og siden vender tilbage til det engelske landskab for at male det med samme kraft, som Turner engang opløste det.

### Verdenskunst i Paris og London

**Holdnummer:** 1711-007

**Dato:** 5/2, 1 søndag

**Tid:** 10.00-14.00

**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Hans Jørgen Frederiksen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Den franske og den engelske hovedstad rummer som bekendt nogle af verdens største, bedste og mest spændende museer. Selv når interessen begrænses til de deciderede kunstmuseer, er mulighederne nærmest uudtømmelige. Fra store statslige museer til mindre og mere intime samlinger. Tag med på en virtuel rejse til Paris og London, og få præsenteret et udvalg af de to byers fineste kunst på bl.a. Louvre, Musée d'Orsay, Musée National du Moyen Age, The National Gallery, Courtauld Institute Gallery, Tate Gallery og The Wallace Collection. En række værker, der klart hører under kategorien 'verdenskunst', beskrives og analyseres. Vi kommer forbi mange velkendte kunsværker af bl.a. Mantegna, Raphael, Leonardo da Vinci, Caravaggio, Rembrandt, Delacroix, Manet, Monet, van Gogh, Gauguin og Marc Rothko, men der åbnes også op for mere oversete værker, der rummer en helt særlig kvalitet og historie. Dagen giver viden og inspiration både til dem, der ønsker at blive guidet igennem et udvalg af verdens bedste kunst, og til dem, der vil have endnu mere ud af deres næste museumsbesøg i de to metropoler. Hans Jørgen Frederiksen er rejseleder på en kunstrejse til Paris og London i juni-juli med Ejrbj Historiske Rejsemål.

### I et andet lys – dansk kunst 1800-1930

**Holdnummer:** 1711-078

**Dato:** 5/2, 1 søndag

**Tid:** 11.00-15.00

**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

Uden lys intet billede. Vi kan ikke se noget uden lys, og dog var dette lys næsten fraværende i malerkunsten frem til den danske guldalder. Der var selvfølgelig lys, men blot som en nødvendighed. I 1800-tallet får lyset sit eget liv. Det bliver iagttaget, gengivet og tildelt en prominente plads i maleriets fortælling. Ikke bare i Danmark – dog var lyset her noget helt særligt. Forelæsningen vender og drejer perioden 1800-1930 og fryder sig over mangfoldigheden og lysets kraft fra Martinus Rørbye (1803-48) til Kristian Zahrtmann (1843-1917) og Edvard Weie (1879-1943).

### Peterskirken og Det Sixtinske Kapel – Romerkirkens hjertekamre

**Holdnummer:** 1711-197

**Dato:** 9/2, 3 torsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Mogens Nykjær, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Spring over køerne til de to betydeligste kunsværker i Rom. Over tre aftner skal vi fordybe os i de næsten ufattelige mængder af arkitektur, skulptur og maleri, der er samlet i Peterskirken og i Det Sixtinske Kapel. Begge steder er alt tænkt sammen til én stor fortælling om det kristne trosfundament og om institutionen 'Kirkens' plads i Guds skaberværk og i verdens gang. Selvom skønhedsindtrykkene er overvældende, er intet blot skabt for at fryde øjet. Selv det mindste kunsværk er del af den store fortælling. Vi følger vejen over Engelsbroen til Peterspladsen, bestragter obeliskens og dens budskaber og fortsætter ind i kirken frem mod Peters grav og den barokke iscenesættelse af den første pave stol, Peters træ stol. Overalt fortælles der historie, kirkehistorie og kunsthistorie. I Det Sixtinske Kapel står Michelangelos værker selvsagt i centrum – loftet og Dommedag. Men også de tidligere billedrækker på kapellets vægge er kunsværker af højeste karat. Michelangelo er samtidig en hovedsagelig i Peterskirken lange historie. Efter ham følger Bernini, barokkens universalgeni, som den store fuldender af såvel kirke som Petersplads.

### Udvalgte kunstværker

**Få nyhedsbrevet**  
Tilmeld dig på [www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)



### Spørgsmål til kunsværket

**Holdnummer:** 1711-214

**Dato:** 20/2, 8 mandage

**Tid:** 13.15-15.00

NB: Ingen undervisning d. 10/4 og 17/4

**Pris:** 830 kr.

**Sted:** AU, lokale oplyses senere

**Underviser:** Liana Erbs, mag.art. i kunsthistorie

Forløbet vil åbne for en forståelse af kunstens forskellige udtryk. Vi ser på kunsværker fra kunstens historie og nærmer os med nysgerrighed værkernes eget sprog – komposition, farver, linier – og forsøger at fange værkernes budskab. Hvad ligger der af verdensopfattelser, tanker, følelser og livshistorier? Hvad fortæller værkerne om deres egen tid og de mennesker, der har skabt dem? Vi ser på værker fra forskellige epoker – fra symboler i romanske og gotiske katedraler til renæssancens mesterværker fra Firenze og moderne og postmoderne kunstudtryk. Paul Klee, Kandinsky, Picasso, Asger Jorn, Nina Sten Knudsen, Julie Nord, Peter Brandes, Gerhard Richter, Anselm Kiefer er nogle af de kunstnere, vi nærmer os. Undervejs følger vi det kunstneriske samspil mellem Danmark og Europa.

### Kunsthistoriske highlights. Ind i et af modernismens mesterværker

**Holdnummer:** 1711-213

**Dato:** 22/2, 4 onsdage

**Tid:** 15.15-18.00

NB: Ingen undervisning d. 8/3

**Pris:** 630 kr.

**Sted:** AU, lokale oplyses senere

**Underviser:** Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Få fire forelæsninger om fire kendte kunsværker, og kom tæt på de store kunstnere, der med stærke æstetiske midler behandler livets store spørgsmål. Hvilke samspil har de med deres samtid? Hvordan er billedet groet frem af traditionens ikonografier? Hvor stod kunstneren selv i sin menneskelige og kunstneriske udvikling, da han skabte værket? Mesterværkerne hører til den klassiske modernisme. Og de rammer det moderne menneskes tilstand på hver sin måde. Vi har måske set værkerne tit, men hvad er det egentlig, der er på spil i dem? Hvad er det for et indhold, der udsiges gennem formen? Og hvor kommer vi hen, når et kunsværk undersøges med forskellige perspektiver?

**22/02: Henri Matisse: Kunst som en appelsin eller en god lænestol. 'Livets glæder', 1905-1906**

**01/03: Pablo Picasso: Kunsten at skabe uacceptable billeder fra virkelighedens essens. 'Guernica', 1937**

**15/03: Emil Nolde: Intens malerkraft for at blive til og bryde igennem stivnede strukturer. 'I citronhaven', 1933**

**22/03: Salvador Dali: Virkeligheden skal frem for at blive slået ihjel. Og med forvandling i sigte. 'Narcissus' metamorfose', 1937**

### Latinamerika – kunst, arkitektur og design

**Holdnummer:** 1711-212

**Dato:** 8/3, 2 onsdage

**Tid:** 18.15-21.15

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Lars Sand Kirk, arkitekt MAA

Hør om Latinamerikas spændende kunst- og arkitekturhistorie. Med en stor variation inden for arkitektur, kunst og grafik har aztekere, mayaerne og revolutionskunstnere i såvel Mexico som på Cuba arbejdet med ikke mindst 'muren' som tema. Ligeledes har de internationale amerikanske arkitekter flittigt brugt denne tradition. Hør om arkitekter, kunstnere, grafikere og emner i Latinamerika som fx tidlig funktionalisme og den internationale stil. Bliv klogere på Luis Barragan og Juan O' Gorman, Pedro Ramírez Vázquez, brasilianeren Oscar Niemeyer og cubaneren Ricardo Porro. Forløbet ser også nærmere på kunstnere som Jose Guadalupe Possada, Frida Kahlo, Diego Rivera og de øvrige mexicanske 'muralister', som har haft stor indflydelse på kunstscenen, og på cubansk kunst, Vifredo Lam og Asger Jorns Cuba. Hør endvidere om Latinamerikas kulturhistorie, aztekere, mayaer og inkaer og den præ-colombianske periode herunder erobringer, kolonitid og revolutioner, set i kunst, grafik, arkitektur og formgivning.

**08/03: De tidlige præ-colombianske kulturer, forvandling og inspiration til revolutionens kunst og grafik**

**15/03: Modernismens formsprog til nutidens kunst og verdensarkitektur**

## Amerikansk kunst – fra 1776 til i dag

**Holdnummer:** 1711-199

**Dato:** 9/3, 6 torsdage

**Tid:** 17.30-19.15

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Anne Lie Stokbro, mag.art. i kunsthistorie

Billedkunsten er i dag, globalt set, under enorm påvirkning af, hvad der sker på den amerikanske kunstscene. Sådan har det ikke altid været. Forelæsningsrækken fortæller historien om amerikansk kunst, som den har udviklet sig siden 1770'erne, hvor en ny nation brugte europæiske strømninger og udtryk til at etablere en national identitet, også på kunstens område. Frem til Første Verdenskrig var amerikansk kunst tæt knyttet sammen med den europæiske, og lange besøg i Europa var et must for de fleste amerikanske kunstnere. Men både umiddelbart før Første Verdenskrig og i mellemkrigsårene flygtede en lang række avantgarde-kunstnere fra Europa til USA, og den amerikanske kunstscene blev eksperimenterende i en grad, der ikke tidligere var set. Ovenpå Anden Verdenskrig flyttede kunstens centrum fra Paris til New York, og siden har den kunstneriske påvirkning udgået fra USA til resten af verden. Undervejs går vi tæt på kunstnere som Georgia O'Keeffe, Edward Hopper, Jackson Pollock, Barnett Newman og Andy Warhol.

**09/03: Colonial Art, amerikansk rokokko**

**16/03: Hudson River School, amerikansk landskabsmaleri**

**23/03: Amerikansk naturalisme og impressionisme**

**30/03: The Great American Painting**

**06/04: Abstract Expressionism**

**20/04: Pop, koncept, minimalisme og arven efter modernismen**

## Seks store samtidskunstnere

**Holdnummer:** 1711-200

**Dato:** 9/3, 6 torsdage

**Tid:** 19.45-21.30

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Anne Lie Stokbro, mag.art. i kunsthistorie

Samtidskunsten er fyldt med store temaer som identitet, etnicitet, samfundskritik, ulighed, magt og afmagt. Temaerne undersøges gennem kunstneriske processer, som hele tiden udvider kunstbegrebet og udfordrer den traditionelle opfattelse af, hvad kunst er, og hvordan den 'performes'. I foredragsrækken skal vi møde seks europæiske samtidskunstnere, Kirsten Justesen, Rosemarie Trockel, Sophie Calle, Tracey Enim, Angela de la Cruz og Nathalie Djurberg, som på hver deres måde forholder sig til tidens store spørgsmål og dilemmaer, samtidig med, at de vedvarende ekspanderer kunstbegrebet, lader kunsten indgå i nye kontekster, og bringer den ind i nye rum.

**09/03: Danmark: Kirsten Justesen, f. 1943**

**16/03: Tyskland: Rosemarie Trockel, f. 1952**

**23/03: Frankrig: Sophie Calle, f. 1953**

**30/03: England: Tracey Enim, f. 1963**

**06/04: Spanien: Angela de la Cruz, f. 1965**

**20/04: Sverige: Nathalie Djurberg, f. 1978**

## Knæk kunstens kode

**Holdnummer:** 1711-198

**Dato:** 21/3, 4 tirsdage: 21/3, 4/4, 18/4 og 2/5

**Tid:** 17.30-19.15

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Inger Houbak, cand.phil. i kunsthistorie

Kunst kan opleves, men hvordan? Hvordan sætter vi ord på vores indtryk? Er kunsten åben for enhver fortolkning? Eller har kunsten en morale, funktion eller et budskab? Vi undersøger, hvad kunsten vil. Omdrejningspunktet er de forskellige kunsthistoriske perioder og kunstneres udtryksformer og stilarter. Vi blander gamle værker med nye og undersøger farve, former, materialer og ser nærmere på de tankestrømninger, der har været med til at skabe hver periodes opfattelse af egen samtid og verden i øvrigt. Vi kommer bl.a. forbi værker af Hieronymus Bosch, Pieter Bruegel den ældre, Kandinsky, Dali, Louise Bourgeois, Gerhard Richter, Richard Mortensen og Katrine Ærtebjerg. Kom og få værktøjer til at åbne kunstens univers.

## Byvandring: Aarhus – formsprog, bygninger og arkitekter

**Holdnummer:** 1711-211

**Dato:** 29/3, 4 onsdage

**Tid:** Se nedenfor

**Pris:** 490 kr., studerende 350 kr.

Maks 30 deltagere

**Sted:** Se nedenfor

**Underviser:** Lars Sand Kirk, arkitekt MAA

At gå en tur rundt i Aarhus bliver aldrig det samme igen. Med en forelæsning og tre byvandring kommer du til at se Aarhus og byens arkitektur med nye øjne. Få indblik i byens arkitektoniske udvikling fra 1890 og frem til i dag – både de store linjer og de små, bemærkelsesværdige detaljer og sjove historier. Samtidig giver forløbet et overblik over dansk arkitekturhistorie med eksempler fra ca. 1850 og frem til i dag med retninger som nyklassicisme, historicisme, jugend, skønvirke, funktionalisme og modernisme. Omdrejningspunktet vil være en række af de mest kendte danske arkitekter, som har tegnet markante bygninger i Aarhus – arkitekter som Hack Kampmann, Anton Rosen, Høeg-Hansen, Arne Jacobsen, C.F. Møller, Friis & Moltke og Kjær & Richter.

**29/03: 19.30-21.15: Aarhus – fra 1850 til verdens mindste storby.** Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**05/04: 17.00-18.30: Byvandring: Fra tidlig middelalder til historicismen og jugend.** Mødested: Vor Frue Kirke, indgangen / anlægget ved Nygade

**19/04: 17.00-18.30: Byvandring: Fra nyklassicisme til tidlig funktionalisme.** Mødested: Aarhus Banegård i forhallen

**26/04: 17.00-18.30: Byvandring: Havebyer og funktionalisme.** Mødested: Østbanen, Skovvejen 2

# Litteratur handler om *at forstå mennesker*

**Stefan Kjerkegaard**

Lektor i nordisk sprog og litteratur,  
Aarhus Universitet

**Min forskning er relevant for helt almindelige mennesker, fordi...** det at læse litteratur i bund og grund handler om empati. Folk tænker ofte kun på læsning som en færdighed. Dvs. enten kan man læse, eller også kan man ikke. Sådan er det jo ikke. Folk læser på mange måder og ved at øve sig på og med (god) litteratur, lærer man at læse alt muligt andet – andre mennesker ikke mindst.

**Den nyeste forskning inden for mit felt viser, at...** man skal tage følelser alvorligt. Når man fx læser en god bog, bliver man først og fremmest rørt, men der har været en tendens til, at den reaktion ikke er en "gyldig" måde at læse på. Det er den så blevet sidenhen.

**Når jeg forelæser på Folkeuniversitetet, oplever jeg...** at blive mødt af folk. Interesserede folk. Det er det ubestemte og sammensatte ved den flok af engagerede folk, som jeg møder, der er det mest givende. Dem man forelæser for, kan være alt fra dagplejemoderen i Grindsted til tidligere direktør for Danske Bank.

*Mød Stefan Kjerkegaard til  
Nordiske Nætter. Se s. 11 i  
programmet for Nordiske Nætter.*

Følg med på Facebook  
[facebook.com/fuaarhus](https://www.facebook.com/fuaarhus)



Vi læser bøger, ser film, går i teateret, ser operaer eller balletforestillinger. Her får vi fortællinger, og netop gennem fortællingerne bliver vi klogere på os selv og verden omkring os.

### Store filminstruktører

**Holdnummer:** 1621-225  
**Dato:** 25/10, 5 tirsdage  
**Tid:** 19.45-21.30  
**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Vi foreleser os i film og fascineres af instruktørerne bag. Filmen og dens skabere overrasker konstant, og de seneste 20 år har en ny gruppe instruktører fundet vej til filmens kerner. Fra de originale filmskabere Joel og Ethan Coen til Alejandro Iñárritu, der står bag mesterværker som 'Birdman' (2014) og 'The Revenant' (2015). Bliv også klogere på Wes Anderson, David Fincher og Michael Haneke, hvis filmperler nydes verden over. Velkommen til aftener i selskab med filmiske mesterværker fra de seneste årtier. Hver forelæsning præsenterer en ny instruktør, der har sat sit præg på moderne filmhistorie. Forløbets oplægsholdere indgår alle i redaktionen på filmtidsskriftet 16:9.

- 25/10: Coen-brødrene.** Andreas Halskov, ekstern lektor i film og medier, Københavns Universitet
- 01/11: Alejandro González Iñárritu.** Jan Oxholm, cand.mag. i engelsk og film, Langkaer STX / HF / IB World School
- 08/11: David Fincher.** Søren Rørdam Bastholm, cand.mag. i engelsk og mediefag, Viby Gymnasium
- 15/11: Wes Anderson.** Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 22/11: Michael Haneke.** Mathias Korsgaard, postdoc i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

### Rossini – operaens muntre mester

**Holdnummer:** 1621-231  
**Dato:** 26/10, 1 onsdag  
**Tid:** 17.45-21.30  
**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.  
**Pris inkl. billet til operaforestilling:** 730 kr., studerende 630 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale G122, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Arne Kjær, cand.mag. i musikvidenskab

I 1816 komponerede Gioachino Rossini sin mest berømte opera 'Barberen i Sevilla', og året efter fulgte han succesen op med 'Askepot'. Denne temaaften har fokus på de to værker og dermed på genren "komisk opera". Samtidig lægges der op til Den Jyske Operas aktuelle opførelse af 'Askepot'. 'Barberen i Sevilla' rummer forhistorien til hændelserne i Mozarts opera Figaros bryllup. I Askepot (italiensk titel: La Cenerentola) giver Rossini den kendte historie et særligt twist, der giver plads til et herligt spil med forkledning og forveksling. Rossini tager som musikdramatiker tråden op fra Mozart og præger genren med sin sprudlende musikalske humor. Undervejs gives der et portræt af Rossini som den produktive operakomponist, han var, også inden for den seriøse genre, opera seria. Sangtekniske begreber som koloratur og bel canto er med til at placere hans musik i en operahistorisk kontekst.

Få nyhedsbrevet  
 Tilmeld dig på  
[www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

### Skrivedrømme – om at skrive

**Holdnummer:** 1621-224  
**Dato:** 26/10, 3 onsdage  
**Tid:** 19.30-21.15  
**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D215, Ny Munkegade 118

Mange går med en drøm om selv at skrive. Efter at have grædt og grinet, tabt og vundet, levet og oplevet med hundredevis af litterære skæbner, drømmer mange om at blive afsender på deres egen fortælling. Men hvordan kommer man i gang? Dette er ikke et skrivekursus, men en indføring i, hvad der allerede er tænkt og trykt om skriveprocessen og herunder refleksioner, tips og tricks til selv at give sig i kast med at skrive. Tilmeld dig forelæsningsrækken, og få mod, lyst og inspiration til at prøve kræfter med dét at skrive.

- 26/10: Hvordan litteraturen bliver til.** Dan Ringgaard, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 02/11: Skrivning for begyndere.** Pablo Llambias, forfatter og forhenværende rektor på forfatterskolen
- 09/11: Skrivelyst: Eksempler og eksperimenter – om at læse og skrive.** Martin Glaz Serup, forfatter og ph.d. i litteraturvidenskab

### Ludvig Holberg

**Holdnummer:** 1621-328  
**Dato:** 2/11, 3 onsdage  
**Tid:** 19.30-21.15  
**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.  
**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118  
**Underviser:** Ole Thomsen, docent i klassisk filologi, Aarhus Universitet

Nogle hævder, at Ludvig Holberg (1684-1754) er en af verdenslitteraturens morsomste forfattere. Lad os se, om de har ret! Hans menneskekundskab stikker i alt fald dybt. I sin selvbiografi blotlægger han sit koleriske temperament og sin nervøse depression. Og i komedierne udforsker han stressvrag, narcissister og fantaster, der har mistet kontakten med virkeligheden, med andre mennesker og med sig selv. Holberg var en stor oplysningstænkner, på én gang reaktionær og frihedselsker. Hans kamp for kvinders ligger er enestående, også på europæisk plan. Han bekæmpede censur og sagde "Jo højere et folk står i kultur, desto længere snor giver det sine forfattere." De 20.000 sider, Holberg skrev, er alle tilgængelige på [www.holbergsskrifter.dk](http://www.holbergsskrifter.dk)

- 02/11: Humanisten**  
**09/11: Humoristen**  
**16/11: Vismanden**



## Tilmeld dig på hjemmesiden [www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

### De brølende 20ere og den amerikanske drøm

**Holdnummer:** 1621-391

**Dato:** 8/11, 2 tirsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie

'The Great Gatsby'. I denne ultimative klassiske amerikanske roman skildres en verden, hvor individerne alle er fri til at vælge deres egen moralske skæbne. Det er en verden af brudte sociale forhold, og vi følger det letlevende umoralske under- og overklasseliv med druk og affærer. Omdrejningspunktet, den rige mr. Gatsby er mystisk, han er idealistisk og en drømmer, men er samtidig en kynisk svindler. Han er aldrig til at indfange. Han er en mytisk midas-figur, og kan siges at udgøre et billede på USA selv, som den bevæger sig ind i jazz-tiden. Forelæsningerne dykker således ned i en bog og i den tid, bogen udspringer af.

### Lær at lytte til klassisk musik

**Holdnummer:** 1621-156

**Dato:** 12/11 og 13/11, 1 weekend

**Tid:** 10.00-15.00

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

Har du lyst til at få taget hul på at lytte til klassisk musik? For mange mennesker er der noget, der skal overvindes, og det er ikke musikken, det drejer sig om, men de mange ritualer og særlige koder, der synes at høre til den klassiske musikverden – masser af italienske begreber, tilsyneladende uigennemskuelige værktitler, særlig påklædning for musikere, komplekse lyd billeder osv. Men det er ikke så vanskeligt! Kom og få fjernet de uvæsentlige forhindringer og få nogle bud på, hvor du kan starte, tips til hvad du kan lytte efter, og forklaringer på hvad dirigenten og musikerne laver. Så er du klædt på til at lytte til klassisk musik og få store oplevelser derhjemme eller i koncertsalen!

### Nyere dansk litteraturhistorie på ét semester

**Holdnummer:** 1711-068

**Dato:** 16/1, 9 mandage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 930 kr., studerende 610 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Hvilken betydning havde Georg Brandes' forelæsninger for dansk litteratur? Hvem repræsenterer avantgarden i Danmark? Hvad kendetegner Klaus Rifbjergs generation? Og hvad med Helle Helles? Den danske litteraturhistorie er mangfoldig. Men hvordan er det nu lige, det hele hænger sammen? Hvad kom først? Hvad gjorde forfatterne op med? Og i hvilken retning skubbede de litteraturen? Tag med på rejse op gennem litteraturhistorien – fra det moderne gennembruds samfundsenkede realisme til 00'ernes selvfremsstillings-tendenser.

**16/01: Det moderne gennembrud.** Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

**23/01: Århundredskiftets dekadence og vitalisme.** Stefan Iversen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

**30/01: Mellemligstidens avantgarde.** Per Stounbjerg, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

**06/02: 60'ernes modernisme og postmodernisme.** Per Stounbjerg, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

**13/02: 70'ernes erfarings- og bekendelseslitteratur.** Erik Svendsen, lektor i dansk, Roskilde Universitet

**20/02: 80'ernes ny lyrik.** Peter Stein Larsen, professor i dansk, Aalborg Universitet

**27/02: 90'ernes minimalisme og det andet kvinde-gennembrud.** Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk, Københavns Universitet

**06/03: 00'ernes selvfremsstilling.** Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

**13/03: Den nyeste litteratur.** Stefan Kjerkegaard, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

### Operaens historie – en rejse gennem 400 år

**Holdnummer:** 1711-069

**Dato:** 17/1, 6 tirsdage (Ingen undervisning 14/2)

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Søren Schelling, klassisk sanger og cand.mag. i retorik

Tag med på en 400 år lang rejse op gennem operahistorien. Vi følger sporet fra operaen opstår i Italien i begyndelsen af 1600-tallet og op gennem de forskellige perioder – klassikken, bel-cantoen, verismen. Sporet fører os også til Frankrigs grand opera, over tyskernes romantikere til Rusland, Skandinavien og Storbritanien. På dette forløb undersøger vi, hvordan musikken og musikteatret udvikler sig. Det er overblikket, der er i centrum, når vi gennemgår centrale værker, komponister og tendenser.



### Hvad enhver dansker bør vide om litteratur

**Holdnummer:** 1711-070

**Dato:** 1/2, 5 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

60 % af danskerne læser skønlitterære bøger, og mulighederne er uendelige. Nogle kaster sig med stor appetit over gamle danske klassikere, mens det for andre er den nyeste nichelitteratur, der trækker. Andre igen rejser med litteraturen til fjerne himmelstrøg, kulturer og lande. Fælles for alle læsere er glæden ved at opleve verden, som den tager sig ud i et fremmed univers. Gennem litteraturen gør vi os menneskelige erfaringer og udlever andre liv, og på den måde bliver vores verden større. Litteratur er et menneskeligt laboratorium, som skaber rum for refleksion. Få lejlighed til at komme endnu tættere på litteraturskattene verden over.

**01/02: Litteraturhistorie – fra antikken til 1800.** Jakob Ladegaard, lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

**08/02: Litteraturhistorie – fra 1800 til i dag.** Jakob Ladegaard, lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

**15/02: Litterære analysemetoder.** Lis Møller, lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

**22/02: Litterære oplevelser i dag – det skal du læse.** Mads Anders Baggesgaard, adjunkt i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

**01/03: Litteraturpsykologi – derfor skal vi læse bøger.** Mette Steenberg, postdoc. i litteratur, Aarhus Universitet

### Noveller og kortprosa

**Holdnummer:** 1711-020

**Dato:** 5/2, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Anne-Marie Vestergaard, cand.mag. i litteraturvidenskab

Noveller og kortprosa står ofte i skyggen af romanen. Det er synd. For i de korte, komprimerede tekster kan du finde store litterære begivenheder og læseoplevelser. Det er heldigvis let at komme i gang med tekster i den længde. Få inspiration til, hvor du skal starte. Til denne forelæsning kan du kigge tilbage på novellegenrens og kortprosaens historie, og udforske hvad der sker med genren netop nu. Forelæsningerne vil også tage fat i mere filosofiske emner som menneskesyn og virkelighedsopfattelse samt forholdet mellem liv og litteratur, mellem stof og sprog. Se frem til ny appetit på litteraturens korte former, som tilbyder et rigtigt repertoire af forskelligartede læseerfaringer.

### Lær at elske opera: Italienske mesterværker – fra Rossini til Puccini

**Holdnummer:** 1711-071

**Dato:** 5/2, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i jazz og opera

1800-tallet var en fantastisk kreativ tid for italiensk opera. På sin egen tid blev Gioacchino Rossini kaldt for den største operakomponist nogensinde. Vincenzo Bellini og Gaetano Donizetti var romantikkens mestre. Siden blev Giuseppe Verdi en national samlingsfigur på grund af sit politiske engagement i kampen for Italiens samling. Giacomo Puccini blev den sidste af de store italienske operakomponister, der både tænkte nyt og havde rødder i operatraditionen. Til weekendens forelæsning får vi historien om 1800-tallets fem største italienske komponister og deres mesterværker fra Napoleons fald i 1815 og til 1924, da Puccini skrev sin sidste opera. Med hans 'Turandot' (1924) endte en fascinerende italiensk operatradition, da tonefilmen kom frem i 1927, og publikum valgte biografen i stedet for teatret.

**10.00: Gioacchino Rossini (1791-1868), Vincenzo Bellini (1801-1835) og Gaetano Donizetti (1797-1848) – mod romantik og revolution**

**12.00: Frokostpause**

**12.45: Giuseppe Verdi (1813-1901) – operakomponisten, der blev folkehelt**

**14.15: Giacomo Puccini (1858-1924) – operadramatiker i en brydningstid.**

## Den romantiske ballet – fra Sylfiden til Svanesøen

**Holdnummer:** 1711-072

**Dato:** 5/2, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Ole Nørlyng, cand.mag. i musik og kunsthistorie, dramaturg og forfatter, Den Kongelige Ballets Læseskole

Op gennem 1800-tallet kom balletten som kunstart til at markere sig med stor styrke. Scenedansen kunne i enestående grad gestalte såvel romantikkens længsler som dens interesse for folklore og det eksotiske. Dansteknisk og dramaturgisk var perioden rig på vigtige udviklinger. Hertil kom det scenografiske og hele ballettens musikalske dimension. På temadagen vil vi bl.a. belyse balletterne 'Sylfiden', 'Giselle', 'Et Folkesagn', 'La Bayadere' og 'Svanesøen'.

Få nyhedsbrevet  
Tilmeld dig på  
[www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

## Niels W. Gade – et dansk verdensnavn

**Holdnummer:** 1711-073

**Dato:** 20/2, 3 mandage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

"25 år" stod der på en seddel, som Niels W. Gade havde slået op over sin seng for at minde sig selv om, at det var hans erklærede mål, at blive berømt, inden han nåede den alder. Det blev han, da han med sin 'Efterklang af Ossian' vandt Musikforeningens konkurrence om en ouverture som 23-årig; men han havde næppe forestillet sig, at hans ry i egen levetid skulle sprede sig over hele Europa og så langt som til USA og New Zealand. Hør hvordan. Forelæsningerne, der bliver levendegjort af mange musikseksempler, vil dels handle om Gades liv, hans berømmelse og om udbredelsen og modtagelsen af hans værker, og dels om værkerne selv, der udfolder sig inden for flere forskellige musikalske udtryksverdener, for eksempel et, der har rod i den danske folkevisetradition og et med rod i den tyske Leipzig-tradition med Mendelssohn og Schumann som vigtige forbilleder.

**20/02: Gades liv og karriere.** Inger Sørensen, seniorforsker, Det Kongelige Bibliotek

**27/02: Gades nationalromantiske værker.** Finn Egeland Hansen, professor emeritus i musikvidenskab, Aalborg Universitet

**06/03: Den musikalske stil i Gades musik efter opholdet i Leipzig.** Finn Egeland Hansen, professor emeritus i musikvidenskab, Aalborg Universitet

## Musikalske mesterværker

**Holdnummer:** 1711-156

**Dato:** 20/2, 6 mandage (ingen undervisning 13/3)

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

Kom tæt på musikken! Forelæsningsrækken stiller skarpt på nogle store musikværker – deres tilblivelseshistorie, udtryk og karakteristika. Her er opera, orkestermusik, kirkemusik og klavermusik – du kan fordybe dig i ét værk ad gangen og samtidig få en introduktion til almene musikbegreber, musikgenrer, stiltræk og musikhistorie. På den måde bliver du rustet til at få endnu mere ud af din næste musikoplevelse, uanset om det er et nyt værk, du kaster dig over, eller om du genhører netop et af disse udvalgte værker, der spænder over flere hundrede år. Alle deltagere får adgang til musikken via internettet og skal til hver mødegang lytte til værket på forhånd.

**20/02: Mendelssohn: Hebriderne & Symfoni nr. 3, "Den skotske"**

**27/02: Rossini: Barberen i Sevilla**

**06/03: Tjajkovskij: Symfoni nr. 4**

**20/03: Schumann: Kinderszenen & Waldszenen**

**27/03: Ravel: Bolero**

**03/04: Haydn: Paukemesse**

## Galskab og kreativitet – i psykiatrien, litteraturen og kunsten

**Holdnummer:** 1711-176

**Dato:** 26/2, 1 søndag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

De fleste kender fortællingen om den gale kunstner. Denne karakter, som hele tiden befinder sig på grænsen mellem gal og genial. Men er der noget om snakken? Er de gale ofte kreative, fordi de i højere grad erfarer verden uden filter – fordi de er særligt sensitive og ikke døsigede spidsborgere? Nærmer galskaben kreativiteten, eller er det hele blot en myte? Fra Holberg til Ditlevsen – og fra Krøyer til Ovaraci. Både litteraturen og kunsten er fyldt med eksempler på galskab. Dem skal vi se nærmere på denne søndag efter først at have fået videnskabens syn på, om der er en sammenhæng mellem galskab og kreativitet. Tag med på en spændende rejse ind i menneskesindets mørke kroge, og bliv klogere på det gale geni.

**10.00: Galskab og kreativitet.** Krista Margrethe Nielsen Straarup, specialpsykiolog i psykiatri, Aarhus Universitetshospital, Risskov

**11.45: Frokostpause**

**12.30: Galskab i litteraturen.** Lasse Gammelgaard, adjunkt i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

**14.15: Galskab i kunsten.** Mia Lejsted Bonde, museumsleder, Museum Ovaraci

## Johannespassionen

**Holdnummer:** 1711-118

**Dato:** 21/3, 3 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

**Underviser:** Martin Guldberg Jensen, cand.phil. i musikvidenskab

J. S. Bachs Johannespassion fra 1724 for orkester, kor og solister er et af de oftest opførte kirkemusikalske værker. Johannespassionen belyser Kristi lidelseshistorie fra Getsemane Have og til Golgata. Tekster fra Johannes-evangeliet er sammen med koraler og digte fra Bachs samtid sat i musik, som tolker og inderliggør betydningen af Bibelteksterne og Jesu liv og budskab. Måden, Bach har udformet værket på, kan ses som en invitation til meditativ fordybelse i lidelseshistorien og essensen af Jesu budskab. Få gennemgået Johannespassionen og værkets særlige opbygning. Bachs musik inviterer til et følelsesmæssigt og eksistentielt engagement hos lytteren, og hans musikalske tolkning af Jesu lidelse og død synes at følge en struktur, der kan genfindes i samtidige bøn- og fordybelses-praktikker. Vi vil undersøge denne struktur og den måde, hvorpå Bach understreger særlige pointer i teksten gennem udformningen af melodi og harmonik. Forelæsningsen vil veksle mellem gennemgang af værket og lytning med plads til meditativ fordybelse.

# Tag med til BogForum i København

11. og 12. november

Tag med på endagstur til BogForum, og få rygsækken fyldt op med viden, litteratur, tips til de bedste arrangementer og bøger, du ikke vidste, du ville elske. Du skal bare sætte dig til rette i bussen – så sørger vi for kaffe og kvalitetstid på turen mod Bella Center. Bliv klogere på de nyeste litterære tendenser og deres litteraturhistoriske rødder, imens bussen krydser de danske øer. Du kan møde Folkeuniversitetet og Aarhus Universitetsforlag på BogForum, stand C2-003, hvor du kan opleve et væld af arrangementer med mange af de forskere, du kender fra Folkeuniversitetet.

**Fredag den 11/11** med Lars Handesten, lektor i dansk litteratur, Syddansk Universitet (holdnummer: 1621-327)

**Lørdag den 12/11** med Henrik Skov Nielsen, professor i nordisk litteratur, Aarhus Universitet (holdnummer: 1621-330)

**Pris:** 680 kr.

**06:20:** Afg. Aarhus, Thomas Jensens Allé (ved p-pladsen foran Radisson)

**09:50:** Ank. BogForum, Bella Center

**17:00:** Afg. BogForum, Bella Center

**20:30:** Ank. Aarhus



## Hvad er BogForum?

BogForum er det **STØRSTE ÅRLIGE BOG-EVENT**, som bliver afholdt i Bella Center i København. Det er en weekend i bøgernes tegn, og du bliver budt ind til et overflødigshorn af forfatterinterviews, bogsigneringer, debatter og meget mere. Folkeuniversitetet fragter dig til og fra arrangementet.

Se mere på [fuau.dk](http://fuau.dk).



# AARHUS 2017

EUROPÆISK  
KULTURHOVEDSTAD

OFFICIEL ÅBNING  
21. JANUAR 2017  
aarhus2017.dk

## Aarhus tæller ned til *Europæisk Kulturhovedstad* 2017

*Kongelige skuespillere, magisk ballet og unikke kunstprojekter. Under temaet gentænk vil Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 hele næste år folde en bred vifte af kunst og kultur i verdensklasse ud i Aarhus og hele Region Midtjylland.*

Kulturhovedstadsåret byder blandt andet på et unikt samarbejde mellem Det Kongelige Teater, Moesgaard Museum og Aarhus 2017. Det sker med den storslåede, udendørs forestilling om vikingen Røde Orm, der kommer til at foregå i en fantastisk kulisse på og rundt om Moesgaards græsteg. Forestillingen er en bearbejdning af den svenske forfatter Frans G. Bengtssons klassiske roman af samme navn, og Det Kongelige Teaters opsætning af Røde Orm bliver en af de største udendørs forestillinger i Danmark nogensinde. Forestillingen bliver opført 29 gange fra 24. maj til 1. juli 2017 med plads til 3500 siddende publikummer hver aften.

Allerede i marts 2017 indgår Folkeuniversitetet og Århundredets Festival i Aarhus 2017-programmet som en af de 12 store fuldmåne-events i årets løb. Århundredets Festival skruer næste år tiden tilbage til det forrige århundrede og tager et kritisk, kyndigt og kærligt kig på Europa, som det så ud i årene 1950-2000. Fra 3. marts 2017 og ti dage frem præsenterer festivalen mere end 200 events med fokus på de fem turbulente og fascinerende årtier.

Måneden efter, i april 2017, præsenterer Den Gamle By den underjordiske udstilling 'Aarhus fortæller', der for første gang giver en samlet fortælling om Aarhus og tager publikum med på en tidsrejse fra byen opstod i vikingetiden og til i dag. Her vil både aarhusianerne og byens gæster få den spændende fortælling om udviklingen, der har gjort Aarhus til den by, den er i dag.

I slutningen af april 2017 præsenterer Musikhuset Aarhus og Aarhus 2017 den anmelderroste, moderne ballet 'Tree of Codes', som gentænker den amerikanske forfatter Jonathan Sa-

fran Foers bog af samme navn. Solodansere og dansere fra Parisoperaens Ballet vil sammen med Company Wayne McGregor opføre balletten i en scenografi skabt af den dansk-islandske, visuelle kunstner Olafur Eliasson til musik komponeret af Jamie xx.

*”Vi vil være kulturhovedstad for hele Europa i 2017, og vi ønsker at tage publikum med på en rejse gennem Danmarks uforlignelige, kulturelle rigdom. Samtidig giver Aarhus 2017 muligheden for at involvere kunstnere og kreative ildsjæle fra hele verden. Det bliver spektakulært.”*

**Rebecca Matthews**

Administrerende direktør for Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017

I sommeren 2017 vil et stort, internationalt kunstprojekt, THE GARDEN, udfolde sig i en zone på mere end fire kilometer fra Aarhus centrum til Aarhus Bugten. THE GARDEN er kunstmuseet ARoS' bidrag til Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017. Projektet fokuserer på de dramatiske forandringer i forholdet mellem menneske og natur de seneste 400 år.

Det store program for Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 er resultatet af mere end otte års forberedelser i Aarhus og Region Midtjylland. Tusindvis af engagerede mennesker på tværs af hele regionen har bidraget til Aarhus 2017-projektet og nu venter et år med fantastiske oplevelser og møder med anerkendte, danske og internationale kunstnere.

Yderligere oplysninger:  
[www.aarhus2017.dk](http://www.aarhus2017.dk)

# Herning



## Samfund og verden

### Store samfundstænkere

**Holdnummer:** 1623-085  
**Dato:** 26/10, 7 onsdage  
**Tid:** 17.15-19.00  
**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.  
**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet Birk Centerpark 15

En idé kan ændre verden markant. Vores samfund i dag bygger på idéerne fra de største samfundstænkere gennem historien. De teoretiserede over samfundets opbygning og analyserede rammerne for tilværelsen. Deres perspektiver og analyser har haft afgørende betydning for fremtidens samfundsudvikling og samfundssyn, og de har præget politikere og embedsmænd op gennem 1900-tallet og frem til i dag. Få indblik i de store samfundstænkere personlighed, deres banebrydende idéer, og hvorfor netop deres tanker har sat et tydeligt præg på deres eftertid.

**26/10: Platon og Aristoteles.** Jakob Leth Fink, postdoc i idéhistorie, Göteborg Universitet

**02/11: Niccolò Machiavelli.** Gert Sørensen, lektor i italiensk historie og kultur, Københavns Universitet

**09/11: Thomas Hobbes.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**16/11: John Locke.** Morten Brænder, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**23/11: Karl Marx.** Jørn Loftager, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**30/11: Max Weber.** Gorm Harste, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

**07/12: Carl Schmitt.** Søren Hviid Pedersen, lektor i statskundskab, Syddansk Universitet

### Iran

**Holdnummer:** 1623-290  
**Dato:** 12/11, 1 lørdag  
**Tid:** 10.00-16.00  
**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.  
**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Bliv klogere på et af verdens brændpunkter. Iran er et land med meget at byde på. Opdag landets mange minoriteter, få indblik i kvinders vilkår og få indsigt i den islamiske republiks aktuelle politiske situation. Har landets mange minoriteter noget til fælles med flertallet af persere og præstestyret i Teheran? Hvilke muligheder og begrænsninger møder kvinder i deres dagligdag? Og hvad er der sket, siden den grønne bevægelse blomstrede i 2009? Efter forelæsningserne kan I høre mere om rejser til Iran med forelæserne og rejsebureauet Viktors Farmor. Læs mere på side 13.

**10.00: Minoriteter – Iran bag sløret.** Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

**11.45: Frokostpause**

**12.30: Sharia og kvinders vilkår** Jesper Petersen, ekstern lektor i islam, Danish Institute for Studies Abroad

**14.30: Oprør og reformer – nye vinde i den islamiske republik.** Jesper Petersen, ekstern lektor i islam, Danish Institute for Studies Abroad

### Forstå din verden

**Holdnummer:** 1713-010  
**Dato:** 18/1, 7 onsdage  
**Tid:** 17.15-19.00  
**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.  
**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Verden er i konstant bevægelse: Konflikter bliver til krige, traktater underskrives og politiske håndtryk udveksles hen over bonede gulve. Men hvad er historien bag det, der sker? Hvad adskiller de forskellige regioner, og hvilken viden bringer os tættere en forståelse af Europa, Mellemøsten, USA, Afrika, Latinamerika og Asien? Få stillet skarpt på de konflikter, bevægelser og politiske problemstillinger, forskerne mener, er vigtigst for at forstå verden i dag.

**18/01: USA.** Kasper Grotle Rasmussen, adjunkt i amerikansk historie, Syddansk Universitet

**25/01: Afrika.** Holger Bernt Hansen, professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet

**01/02: Østeuropa og Rusland.** Karsten Jakob Møller, senioranalytiker, Dansk Institut for Internationale Studier

**08/02: Asien.** Carsten Boyer Thøgersen, tidl. kontorchef i Udenrigsministeriet

**15/02: Mellemøsten og Nordafrika.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

**22/02: Latinamerika.** Steen Fryba Christensen, lektor i Latinamerika og globalisering, Aalborg Universitet

**01/03: Europa og EU.** Morten Rasmussen, lektor i historie, Københavns Universitet

Tilmeld dig  
 på hjemmesiden  
[www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

## Sharia, Islam og demokrati i Europa

**Holdnummer:** 1713-088

**Dato:** 4/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Niels Valdemar Vinding, adjunkt i islamiske studier, Københavns Universitet

Islamisk ret, sharia og dets forhold til demokrati står som noget af det mest kontroversielle i debatten om islam i Europa og Danmark. For muslimer er sharia en ufravigelig del af religionen, men for mange politikere og debattører er sharia uforeneligt med demokrati. Samtidig foregår der en stor kamp inden for islam om, hvordan sharia skal forstås og foreskrives. Så hvad er islamisk ret egentlig? Hvad er forholdet mellem islam, islamisme og sharia? Hvordan forstås islamisk ret i samfundsdebatten i Danmark og Europa? Og hvordan kommer muslimers retsforståelse til udtryk i vestlige samfund? Få nogle af svarene her.

## Sproget får det glatte lagen! Faste vendinger i forandring

**Holdnummer:** 1713-148

**Dato:** 18/3, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-14.00

**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Michael Ejstrup, forskningschef i sprog, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Amalie fra Paradise Hotel gør det meget. Journalister og politikere gør det en del, og selv den ikke helt unge generation gør det indimellem. Vi ændrer konstant en lille smule på de faste vendinger. Nogle mere bevidst end andre. Vi skal se på danskeres kultur i forandring og på, hvordan vi hele tiden sikrer, at ordsprog og talemåder passer til den tid, vi skal bruge dem i. Vi skal se på tekst- og billedeksempler med både talesprogets og skriftsprogets spidsfindigheder. Alle kan finde eksempler, der enten styrker smilenes størrelse eller får mavesyren til at skumme. "Verden er af lava". Eller hvad siger du?

# Organisation, ledelse og kommunikation

## Aktieinvestering i praksis

**Holdnummer:** 1623-302

**Dato:** 26/10, 1 onsdag

**Tid:** 17.15-21.15

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Rikke Gaardboe, ph.d.-studerende i kommunikation og psykologi, Aalborg Universitet

Den hyppigste årsag til, at investorer taber penge på investeringer i værdipapirer er, at de ikke har en strategi, der virker. På dette helaftensforløb præsenteres tre evidensbaserede investeringsstrategier, der er teoretisk funderet, men kan bruges i praksis. De væsentligste principper i teorierne gennemgås og relateres bagefter til praksis ved at bruge opdaterede kursdata. Få et teoretisk fundament for investeringer, der er let at omsætte i praksis, når du kommer hjem. De tre strategier er moderne porteføljeteori, konjunkturbaseret strategi samt Dollar-cost princippet.

## Forhandling for vindere

**Holdnummer:** 1623-301

**Dato:** 1/11, 5 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Niels Hansen, studielektor i forhandlingsteknik, Aarhus Universitet og LIS Consult

Vi forhandler alle hver dag og har gjort det siden, vi var små. Dengang forhandlede vi med vores forældre for at opnå noget. Som voksne forhandler vi med vores chef, kolleger og øvrige samarbejdspartnere foruden vores børn, kæreste eller ægtefælle. Der er forskel på, om der skal forhandles om optagelse af et nyt EU-medlemsland, eller om emnet er rejsemålet for familiens kommende ferie, men når alt kommer til alt, er den centrale proces to forhandlere, der skal forhandle sig frem til en løsning, de begge synes er god, eller i det mindste begge kan leve med. Hvor god man er til denne proces afgør, hvor let man kommer gennem hverdagen, og hvor gode resultater man skaber. Få ny viden og inspiration til at vinde dine forhandlinger.

**01/11: Forhandlingsstrategi og taktik**

**08/11: Adfærdsteori og forhandlingspsykologi**

**15/11: Kommunikationen som redskab**

**22/11: Forhandlingsetik**

**29/11: Forberedelse til forhandling**

## Konfliktforebyggelse og mediation

**Holdnummer:** 1623-153

**Dato:** 12/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 450 kr., studerende 310 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Finn Sten Jakobsen, lektor i strategi og økonomi, Aarhus Universitet

Konflikter er et livsvilkår – både i vores arbejdsliv og i vores privatliv. Hvor diskussioner og uenigheder kan skabe udvikling og dynamik, ender konflikter ofte med at blive destruktive og ressourcelugende. Så hvordan løser vi konflikten, så vi både bevarer relationen og giver plads til dynamikken? Forløbet ser nærmere på konflikters anatomi og udviklingsforløb samt forskellen mellem begreberne konflikt og uenighed. Få viden om og værktøjer til at bruge mediation som et konstruktivt mindset og metode i de konflikter, som du møder både på din arbejdsplads og hjemme.



**Få nyhedsbrevet**  
Tilmeld dig på  
[www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

## Positiv psykologi i ledelse – robuste arbejdskulturer

**Holdnummer:** 1713-113

**Dato:** 17/1, 7 tirsdage (ingen undervisning 14/2)

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 850 kr., studerende 580 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Positiv psykologi i ledelse giver dig inspiration til at arbejde med robustheden blandt dig og dine medarbejdere. Forandring, kompleksitet og stigende krav udfordrer hver eneste dag vores evne som individer og vores muligheder som grupper. Men hvem har egentlig ansvaret for at skabe robuste medarbejdere – medarbejderne selv eller ledelsen? Forskningen viser, at robustheden i en organisation kan øges igennem en kultur, der fremmer en række robusthedsfaktorer. Forløbet vil inspirere og provokere deltagerne til at tænke over ledelse i nye perspektiver. Igennem forskning, eksempler og dilemmaer stiller forløbet skarpt på, hvordan du kan nuancere dit blik på det at skabe en stærk kultur i din virksomhed.

**17/01: Positiv psykologi og mental robusthed.** Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, specialkonsulent, Center for Mental Robusthed

**24/01: Kollektiv stress og kollektiv coping.** Tanja Kirkegaard, ph.d. i psykologi, Arbejdsmedicinsk Klinik, Herning

**31/01: Samskabelse og medskabelse i robuste organisationer.** Karen Marie Fiirgaard, cand.psych.aut og organisationskonsulent, Vejle Kommunes concern HR

**07/02: Styrkebaseret og robusthedsskabende ledelse.** Mads Bab, ekstern lektor, master i positiv psykologi, Aarhus Universitet

**21/02: Vaner og adfærdsændring – hvordan udvikler og forankrer man robusthed i en organisation?** Nikolaj Juul Jakobsen, master i positiv psykologi og virksomhedsrådgiver, Newmind

**28/02: Udvikling af en robust kultur på arbejdspladsen.** Vibeke Mehlsen, cand.psych. og udviklingskonsulent, Let It Grow

**07/03: Mindfulness og stresshåndtering.** Esther Sorgenfrei Blom, psykolog, yogalærer og MBSR-lærer, Forskningsenheden ved Bispebjerg Hospital

## Social intelligens – i livet og på arbejdet

**Holdnummer:** 1713-090

**Dato:** 4/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 490 kr., studerende 350 kr.

Maks 24 deltagere

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Lone Belling, cand.phil og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

Nyere hjerneforskning viser, at vi er skabt til at være sociale. Vores hjerner går i med- og samspil, og følelser og fornemmelser spredes mellem mennesker. I mødet med andre mennesker genskaber hjernen det, der sker i den anden. Det betyder, at vi kan påvirke hjernen, følelser, hormoner og dermed kroppen hos hinanden. Hør, hvordan denne viden kan have indflydelse på liv og arbejdsliv med fokus på bl.a. læring gennem imitation, nærvær i møder og samtaler, intuitiv og tavs kommunikation samt udvikling og træning af social intelligens – bl.a. med Teori U som ramme i en organisatorisk sammenhæng. Hør også, hvad det moderne (Arbejds-)liv gør ved vores evne til opmærksomhed, læring, empati og medfølelse. Dagen vil veksle mellem oplæg og dialog, teori og praksis, øvelser og refleksion. Forløbet er for alle, og deltagelse kræver ingen særlige forudsætninger.



## Skriv professionelt

**Holdnummer:** 1713-184

**Dato:** 1/3, 6 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Arbejder du med skriftlig kommunikation i erhvervsmæssig eller frivillig sammenhæng – eller vil du bare gerne blive bedre til at skrive professionelt? Stort set alle virksomheder og organisationer arbejder med skriftlig kommunikation, og mange steder er der ansat kommunikationsmedarbejdere til at løse opgaverne – opgaver, der varierer fra organisation til organisation, men som også på mange måder ligner hinanden. Seks forelæsere sætter fokus på, hvordan du driver den gode idé frem, hvordan du styrer din skriveproces, og hvordan du gør din tekst både levende, skarp og relevant for din modtager. Få indblik i, hvordan du får dit budskab igennem – fra retskrivning til brugen af sociale medier.

**01/03: Få ideen.** Annette Hoffskov, ekstern lektor i retorik og kommunikation, Copenhagen Business School og Aalborg Universitet Copenhagen

**08/03: Skriv fejlfrit.** Richard Madsen, studieadjunkt i anvendt lingvistik, Aalborg Universitet

**15/03: Skriv til sanserne.** Andreas Graae, ph.d.-studerende i kulturvidenskab, Syddansk Universitet

**22/03: Skriv til websites.** Nanna Friis, forfatter, cand.mag. i dansk, Friis Kommunikation

**29/03: Skriv til sociale medier.** Annette Agerdal-Hjermind, adjunkt i sociale medier, Aarhus Universitet

**05/04: Strukturér din skriveproces.** Mikkel Hvid, journalist, cand.mag. i dansk

## Psykologi, sundhed og pædagogik

### Positiv psykologi

**Holdnummer:** 1623-042

**Dato:** 26/10, 6 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Pris inkl. bog:** 880 kr., studerende 660 kr. (bog værdi 350 kr.)

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Positiv psykologi er en videnskabelig retning, der forsker i, hvornår og hvorfor vi trives og blomstrer. Den baserer sig på antagelsen om, at vi alle går op i at leve meningsfulde og tilfredsstillende liv. Ligeledes antages det, at vi som individer, grupper og samfund, vil blive styrket af at dyrke det, der fungerer bedst i vores liv. Positiv psykologi er videnskabens måde at søge svar på spørgsmål som: hvad er lykke, og hvordan kan vi opnå lykke? Hvad er positive følelser, og hvilken rolle fylder de i vores liv? Hvilken betydning har sociale relationer for vores helbred? Hvad er mental robusthed, og hvordan kan denne opbygges? Her får du muligheden for at stille din nysgerrighed og blive inspireret af forskning, der gør en forskel for mennesker. Forelæsningsrækken tager afsæt i bogen 'Positiv psykologi – en introduktion til videnskaben om velvære og optimale processer' (Hans Reitzels Forlag), som kan inkluderes i prisen.

**26/10: Væsentlige strømninger i positiv psykologi.** Hans Henrik Knoop, lektor i pædagogisk psykologi, Aarhus Universitet

**02/11: Lykke og subjektivt velvære.** Jonas Fisker, cand.psych.aut., Psykiatrisk Center Frederiksberg

**09/11: Positive emotioner: Karakteristika og effekter.** Simon Nørby, lektor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet

**16/11: Flow i hverdagen.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesvidenskab, Aarhus Universitet

**23/11: Mental robusthed og positiv psykologi.** Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, specialkonsulent, Center for Mental Robusthed

**30/11: Kritikken af den positive psykologi.** Lasse Meinert Jensen, postdoc i personlighedspsykologi, Københavns Universitet

### Sygt sundt – spiseforstyrrelser

**Holdnummer:** 1623-315

**Dato:** 8/11, 1 tirsdag

**Tid:** 17.15-20.45

**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Karin Abel, psykolog, aut., specialist i psykoterapi og supervisor

Mange mennesker, børn, unge og voksne af begge køn lider i dag af spiseforstyrrelser. Spiseforstyrrelser rejser mange spørgsmål. For hvilke mulige årsager kan ligge til grund for udviklingen af lidelsen? Hvilke symptomer og konsekvenser kan det have? Hvordan foregår diagnosticeringen? Og hvilke karakteristiske psykologiske kerneproblemer ses ofte ved personer, der udvikler en spiseforstyrrelse? I behandlingsarbejdet kan det være vigtigt at inddrage de pårørende. Men hvad stiller man op som pårørende? Hvordan støtter man bedst, og hvordan kan man forholde sig til den forstyrrede spiseadfærd, overmotioneringen, selvfrekaldte opkastninger og voldsomme emotionelle reaktioner? Som pårørende er det vigtigt at kunne spotte risikoadfærd og vide, hvordan man kan gribe ind, inden den snigende sygdom tager magten. Tag med til en aften med tid til fordybelse, og få indblik i den alvorlige psykiatriske sygdom.

### Få styr på din hukommelse

**Holdnummer:** 1623-053

**Dato:** 9/11, 5 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Navne, fødselsdage og pinkoder. Barndomsminder om sommerferie på landet eller lejrskole ved havet. Gennem hele livet skaber og bearbejder hjernen minder og erindringer, og hver dag hjælper hukommelsen dig med at huske fakta, færdigheder og oplevelser, som gør dig til lige præcis den, du er. Nogle gange dukker et gammelt minde spontant op – fx ved en særlig duft. Andre oplevelser glemmer vi. Men hvorfor, og hvad er forskellen? Få styr på hukommelsen, når fem forskere giver dig svar på, hvad hukommelsen består af, hvordan den udvikles og fungerer, og hvordan den kan påvirkes igennem hele livet.

**09/11: Introduktion og selvbiografisk hukommelse.** Dorthe Kirkegaard Thomsen, professor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet

**16/11: Hukommelsens udvikling og de første minder.** Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

**23/11: Følelser og hukommelse.** Alejandra Zaragoza Scherman, postdoc i psykologi, Aarhus Universitet

**30/11: Kulturens påvirkning af hukommelsen.** Christina Lundsgaard Ottsen, postdoc i psykologi, Aarhus Universitet

**07/12: Aldring og hukommelse.** Sinue Salgado, ph.d.-studerende i psykologi, Aarhus Universitet (på letforståeligt engelsk)

### Knivskarp – fra normal til genial

**Holdnummer:** 1623-314

**Dato:** 12/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Troels Wesenberg Kjær, overlæge, Københavns Universitet og Roskilde Universitetshospital

Få bedre hukommelse, stærkere koncentrationsevne og større overblik. Hvad gør du, hvis du ønsker mere fysisk styrke eller en slankere krop? Du lægger kosten om og motionerer. Men hvad gør du, hvis du ønsker dig en skarpere hjerne? Ny forskning viser, at hjernen kan ændres. Vores tankegange og adfærd er ikke statiske karaktertræk, men vaner der kan forandres. Med de rette øvelser kan hjernen optimeres. Permanent. Denne dag giver overlæge Troels W. Kjær en introduktion til, hvordan hjernen er bygget op, og hvordan den dirigerer vores tanke- og handlemønstre. Få samtidig en række øvelser, der kan styrke din evne til at holde fokus, bevare overblikket under pres samt huske det vigtigste og sortere unødvendige informationer fra. Forelæsnningen tager afsæt i bogen 'Knivskarp. Fra normal til genial – træn din hjerne på 6 uger' (Politikens Forlag).

### Gode vaner

**Holdnummer:** 1713-122

**Dato:** 17/1, 3 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Undervisere:** Malene Mygind, Cand.mag. i psykologi og sundhed, ledelseskonsulent og positiv coach, Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet og Katrine Lund Skov, managing director i iNudgeyou og ekstern lektor i adfærdøkonomi og psykologi, Københavns universitet

Vi ved det jo godt. Det er godt for os at motionere, få vores nattesøvn og spise varieret. Men ofte havner vi alligevel i sofaen i stedet for at snøre løbeskoene, eller vi kommer alt for sent i seng. Hvorfor er det så nemt at få dårlige vaner, og hvorfor kan det være så svært at skabe gode vaner? Og hvad er en vane egentlig? Hvordan opstår den, hvilket formål tjener den, og hvorfor kan den have så stor magt over os? Kom, og få forskningens svar på spørgsmålene, og bliv klogere på, hvad der skal til for at skabe nye, gode vaner. Få præsenteret psykologiske, neurobiologiske og adfærdsmæssige perspektiver og hør, hvordan viden fra forskningens verden kan implementeres i hverdagen. Så tag alle dine dårlige vaner med, og bliv inspireret til at gøre noget ved dem.



### Sex – kun for kvinder

**Holdnummer:** 1713-188

**Dato:** 1/2, 1 onsdag

**Tid:** 17.15-21.15

**Pris:** 290 kr., studerende 190 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Undervisere:** Lillian Kempf, overlæge og sexolog, Fertilitetsklinikken Horsens og Ditte Trolle, speciallæge i gynækologi og adjungeret lektor i sexolog, Aarhus Universitet

Sex betyder noget for de fleste af os. Det kan være en kilde til glæde, velvære, afslapning, nærvær og samhørighed, men også til smerte, sorg og bekymring. Denne aften sætter vi fokus på kvinder og sex og dykker ned i en række relevante spørgsmål: Er kvinders sexlyst anderledes end mænds? Hvad bliver kvinder tiltrukket af, og har de lov til at følge deres lyst? Hvad betyder hormonerne, findes g-punktet og hvor lang tid tager det at få orgasme? Og er sex bedst, hvis man er forelsket? Du kan også få indblik i, hvad en sexologisk behandling går ud på. Kom, og hør Ditte Trolle og Lillian Kempf, der begge er gynækologer og sexologer, fortælle om kvinders seksuelle længsler, lyster og problemer i alle aldre. Undervisningen tager bl.a. afsæt i 'Sex efter 50' samt tænkepausebogen 'Sex' (Aarhus Universitetsforlag), som er inkluderet i prisen.

### Læringsstile

**Holdnummer:** 1713-093

**Dato:** 4/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet

Hvad er læringsstile og hvad kan de bruges til? Læringsstile bruges i både undervisning og på arbejdspladser. Der er flere koncepter, og alle sigter de mod at gøre den enkeltes lærings- og arbejdsproces så smidig og effektiv som muligt baseret på den pågældendes foretrukne måder at lære/arbejde på. Der er bred enighed om, at det at kende sin egen og andres læringsstile kan have positiv indvirkning på samarbejds- og ledelsesprocesser, fordi man pludselig forstår andre menneskers måde at reagere på i lærings- og arbejdssammenhænge. Denne forståelse er vigtig for respekt og tolerance, der igen fører til en mere smidig og effektiv omgang med andre. Nye arbejdsituationer som møder, teamarbejde og ledelse afvikles med et minimum af stress og anspændthed. Forelæsningsrækken vil stille skarpt på læringsstiltankegangen og vise hvilken rækkevidde og hvilke begrænsninger den har. Udgangspunktet er bogen 'Fokus på læring' (Akademisk Forlag) samt 'Hjernen og læring' (Akademisk Forlag).

**Følg med på Facebook**  
**facebook.com/fuherning**

## Naturvidenskab og teknologi

### Havets tilstand

**Holdnummer:** 1623-317

**Dato:** 2/11, 1 onsdag

**Tid:** 17.30-20.15

**Pris:** 160 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Torkel Gissel Nielsen, professor i havøkologi, Danmarks Tekniske Universitet

I 2025 vil der være dobbelt så meget plastik i verdenshavene som i dag. Måske du har set de tragiske fotos af havskildpadder deforme af plastik eller havfugle kvalt i plastikposer? Men problemet rækker ud over dette, for meget plastik er så småt, at vi ikke kan se det. Mængderne af mikroplastik er så enorme, at det ikke er utænkeligt, at plastikken allerede er trængt ind i fødekæderne, og her er mennesket som bekendt sidst led i flere tilfælde. Et af de helt store spørgsmål er også, hvor plastikken bliver af. Alle kan blive enige om, at dette problem skal løses, men hvordan gør man det, og hvilke konsekvenser får det, hvis man ikke prioriterer en løsning? Hør om verdenshavenes tilstand, og få et bedre indblik i de blå bølger, som omkranser Danmarks kyster.

### Fuglene ved og på havet

**Holdnummer:** 1623-316

**Dato:** 9/11, 1 onsdag

**Tid:** 17.30-20.15

**Pris:** 160 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Morten Frederiksen, seniorforsker i arktisk miljø, Aarhus Universitet

Havene omkring os er hjemsted for mange fuglearter, der finder deres føde ude på åbent hav og ind imellem kan ses langs kysterne. Men livet ved og på havet er ikke for sarte sjæle. Havfuglene skal være i stand til at klare voldsomme vejrforhold og meget salt vand i deres jagt på føde og passende redepladser. Nogle havfugle flyver endda den halve klode rundt, når de tager på træk. Hør mere om de fascinerende fugle langs de danske kyster og ude på åbent hav. Vi ser nærmere på nogle af de arter, som har de mest specielle tilpasninger til livet på havet, hører om livet på de store nordatlantiske fuglefjelde, og sætter fokus på nogle af de arter, som man blandt andet kan opleve langs den jyske vestkyst.

### Da mennesket blev menneske

**Holdnummer:** 1713-094

**Dato:** 18/1, 1 onsdag

**Tid:** 17.15-21.15

**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

Mennesket er enestående. Få indblik i, hvordan mennesket på kort tid – i udviklingsmæssig forstand på én nat – ændrede sig fra at være et ganske almindeligt pattedyr til at blive Jordens mest dominerende art nogensinde. Tag med på en fantastisk rejse gennem menneskets historie, og hør om, hvordan mennesket blev menneske. Forelæserne fortæller om menneskets oprindelse og udvikling fra aber over menneskeaber, abemennesker og neandertalerne til moderne mennesker. Der ses også på udviklingen af vores mentale egenskaber, vores kolonisering af kloden og udviklingen fra jæger-samler-samfund til moderne storby-samfund. Forelæserne bygger på Peter K.A. Jensens bog 'Da mennesket blev menneske' (Gyldendal).

## Historie, religion og filosofi

### Rejsedestinationer: Berlin

**Holdnummer:** 1623-320

**Dato:** 25/10, 3 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Tag med en historiker og en kunsthistoriker på en lystvandring gennem Berlins nyere historie, arkitektur og kunst med afsæt i de steder, forelæserne selv vender tilbage til. Vi går især tæt på Berlins omtumlede tilværelse i det 20. århundrede med blik til århundrederne før og efter. 1900-tallets Berlin er i konstant forvandling: De brølende 1920'eres kreative løsslupenhed, som senere blev trampet ned af nazisternes støvler, Berlin som magtcentrum i Det Tredje Rige, byens deling under den kolde krig, Murens fald, genforening, fulgt af en ny blomstringstid karakteriseret af evigt kørende byggekraner, der bl.a. har sørget for, at Potsdamer Platz er skudt op igen i nye klæder og restaureringen af den gamle pragtallé, Unter den Linden, med den spektakulære genopførelse af det kongelige slot. Få indblik i en by, der historisk, kunstnerisk og arkitektonisk har haft stor indflydelse på resten af verden i forskellige perioder – og få endnu mere ud af det, du ser, næste gang du går rundt i Berlins gader og på byens museer.

**25/10: Berlins historie.** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

**01/11: Berlins arkitektur.** Anders Troelsen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

**08/11: Kunst i Berlin.** Anders Troelsen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet



### Verdens store religioner

**Holdnummer:** 1623-028

**Dato:** 26/10, 6 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Religion giver os svar på spørgsmål om verdens skabelse, menneskets liv og død samt mening med livet. I religionerne finder vi også en fælles historie, og vi skaber fælles traditioner. Religion tilbyder mennesket et særligt livssyn samt leveregler. Men religionerne er ganske forskellige, og det kan nogle gange være vanskeligt at begribe andre religioner og deres praksisser. For langt størstedelen af verdens befolkning er religion et helt centralt omdrejningspunkt i livet. For eksempel bekender hele 2,2 mia. mennesker sig til kristendommen. Religion er afgørende for, hvordan verdens kulturer orienterer og organiserer sig, og hvordan de opnår deres særkender. Forelæsningsrækken vil invitere indenfor i religiøse kulturer, pege på ligheder og forskelle, men også forklare, hvordan man kan forstå Vestens syn på religion i dag og endvidere forstå de 1,3 mia., der hævder at være ikke-religiøse. I denne forelæsningsrækken kan du se på verden gennem de store religioner og få kvalificerede perspektiver på spørgsmålene: Hvordan opstod de religiøse traditioner? Hvilken udvikling har de gennemgået? Og hvad står de for i dag? Få et indblik i fem religioners basale overbevisninger og værdier fra et historisk forankret, men nutidigt perspektiv.

**26/10: Indledning om religioner og deres betydning.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

**02/11: Jødedom.** Marianne Schleicher, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

**09/11: Kristendom.** Else Marie Wiberg Pedersen, lektor i systematisk teologi, Aarhus Universitet

**16/11: Islam.** John Møller Larsen, ph.d. i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

**23/11: Hinduisme.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

**30/11: Buddhisme.** Jesper Østergaard, ph.d. i religionsvidenskab

### Firenze og Venedig – de første moderne byer i verden

**Holdnummer:** 1623-092

**Dato:** 12/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Et centralt historisk område i Europa er Norditalien. Her ligger en række dragende byer, der med deres kirker, bymure og lange fortid fortæller om et afgørende kapital i Europas historie. Fra 1100-1500-tallet gennemgik byerne en intens politisk, social og økonomisk udvikling, der satte et blivende fingeraftryk på verdenshistorien. Bystaterne Firenze, Venedig, Milano, Siena, Genova, Pisa og Lucca indgik på godt og ondt i en tilstand af stadig rivalisering, samarbejde og krig med hinanden og omverdenen på en måde, der frigjorde nye dimensioner og lidenskaber i menneskets forståelse af sig selv, staten og samfundet. Bystaterne blev Europas centrum for kunst, politisk teori, innovation og økonomisk foretagsomhed. Bystaternes indbyrdes storpolitiske konkurrence og deres forhold til periodens stormagter er med til at forklare historien om deres storhed og fald.

### Islam

**Holdnummer:** 1623-319

**Dato:** 23/11, 3 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Med over 1,6 mia. tilhængere er islam en vigtig del af det religiøse, kulturelle og politiske verdensbillede. Islam har sin oprindelse i 600-tallet på Den Arabiske Halvø. Her fik profeten Muhammed åbenbaringer fra Allah igennem ærkeenglen Gabriel, hvilket satte gang i en helt ny religion. Siden dengang har religionen og den islamiske kultur udviklet sig på tværs af tider og forskellige geografiske områder. Forelæsningsrækken er en bred introduktion til islam og religionens betydning før og nu. Undervejs skal vi se nærmere på islams oprindelse, religionens aftryk på hverdagslivet samt dens udtryk i dag og betydning for det nationale og internationale politiske billede.

**23/11: Islams oprindelse.** Johanne Louise Christensen, ph.d. og videnskabelig assistent ved religionsvidenskab, Aarhus Universitet

**30/11: Islam i hverdagen.** Maria Louw, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

**07/12: Islam og modernitet.** Mark Sedgwick, professor MSO i islamstudier, Aarhus Universitet

Tilmeld dig på hjemmesiden [www.fuau.dk](http://www.fuau.dk)

### Danmark besat

**Holdnummer:** 1713-097

**Dato:** 17/1, 5 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

”Det havde været sådan en smuk forårs-morgen, vi var vågnet op til. Solen blev ved med at skinne. Men verden var blevet den anden.” Sådan beskriver modstandsleder Frode Jakobsen 9. april 1940, hvor tyske tropper gik ind over grænsen tidligt om morgenen. For danskerne fulgte fem års besættelse, hvor Danmarks overlevelse var på spil. Mange bakkede op om regeringens samarbejdspolitik, nogle gjorde modstand, og andre igen udnyttede de nye muligheder, besættelsen gav. Forelæserne dykker ned i fem års danmarkshistorie, der har haft en helt særlig betydning for dansk selvforståelse, identitetsdannelse og politisk kultur. Få overblik over besættelsestiden og retsopgøret i Danmark og indblik i krigens aftryk i Midt- og Vestjylland.

**17/01: Særtilfældet. Danmark under krig og besættelse.** Henrik Skov Kristensen, overinspektør, Frøsløvlejrens Museum, Nationalmuseet

**24/01: Modstandsbevægelsen.** Peter Birkelund, arkivar, seniorforsker, Rigsarkivet

**31/01: På den forkerte side – danskere i tysk tjeneste.** Henrik Lundtofte, leder af Historisk Samling fra Besættelsestiden

**07/02: Straffelejren. Fårhus, landsvigerne og retsopgøret.** Henrik Skov Kristensen, overinspektør, Frøsløvlejrens Museum, Nationalmuseet

**14/02: Besættelsen i Vestjylland – det lokale spor.** Esben Klinker Hansen, arkæolog, Odense Bys Museer og Henk Boer, museumsinspektør, Museum Midtjylland

### Store tanker om hverdagslivet

**Holdnummer:** 1713-098

**Dato:** 18/1, 6 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 630 kr., studerende 410 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Et billede af et menneske, der tænker.

Hvordan forholdt Kierkegaard sig til angst? Hvad siger Bibelen om tilgivelse? Og hvordan har man i filosofien reflekteret over kærligheden til forskellige tider? I denne forelæsningsrække stiller en række af landets dygtigste forskere skarpt på seks emner, som ikke er spor hverdagsfjerne, men tæt inde på livet for ethvert menneske. Alle har følt længsel og vrede, men hvilke tanker har kloge hoveder gjort sig om disse sjæletilstande gennem tiden? Og kan vi overhovedet bruge deres tanker til at tænke noget om vores dagligdag? Dét og meget mere vil blive belyst i denne spændende og vedkommende forelæsningsrække, hvor hver enkelt forsker forholder sig til sit emne ud fra en filosofisk, teologisk, sociologisk eller idéhistorisk vinkel.

- 18/01: Længsel.** Mogens Pahuus, professor i filosofi, Aalborg Universitet
- 25/01: Mod.** Poul Poder, lektor i sociologi, Københavns Universitet
- 01/02: Vrede.** Lars-Henrik Schmidt, professor i filosofi og pædagogik, Aarhus Universitet
- 08/02: Angst.** Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 15/02: Tilgivelse.** Anders-Christian Lund Jacobsen, professor MSO i teologi, Aarhus universitet
- 22/02: Kærlighed.** Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og prodekan, Aarhus Universitet

### Tænk dig om

**Holdnummer:** 1713-099

**Dato:** 4/2, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Jens Christian Bjerring, adjunkt i filosofi, Aarhus Universitet

Et billede af et menneske, der tænker.

Vi møder argumenter overalt, hvor mennesker forsøger at overbevise andre om en påstand: når politikere taler for deres politik; når reklamefolk taler for deres produkt; når videnskabsfolk taler for deres teori eller præster for deres tro – og når vi taler med hinanden i hverdagen. Derfor er det en uundværlig evne at kunne identificere, evaluere og konstruere argumenter på effektiv vis. Det er en af filosofiens spidskompetencer, og filosofien kan lære dig at skabe gode argumenter ved at tænke dig om. Med dette forløb får du mulighed for at tilegne dig disse evner. Du får en introduktion til en række begreber og metoder, der gør det muligt at forstå og afkode argumenters indre logik, at identificere fejlslutninger og skjulte præmisser og at opbygge din egen evne til at konstruere holdbare argumenter og kommunikere dem effektivt.

### Verdens største fund

**Holdnummer:** 1713-222

**Dato:** 22/2, 7 onsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 730 kr., studerende 510 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale 3042, Birk Centerpark 15

Et billede af et menneske, der tænker.

Menneskets historie forandrer sig konstant, når spaden sættes i jorden, og arkæologien er det tætteste, vi kommer på en rejse tilbage i tiden. Fund af templer, grave og hele byer vidner om tidligere civilisationer og afslører betydningsfulde og fascinerende detaljer om den fortid og historie, der kom før os. Hør om de første mennesker og om historiens største fund og opdagelser. Fra nøglen til hieroglyfferne, Rosettastenen, til de ufattelige rigdomme i Tut Ank Amons grav, ca. 900 jødiske håndskrifter fra dødehavsområdet og køkkenmøddingerne i Ertebølle. Forløbet tager afsæt i '50 fund. Højdepunkter i arkæologien' (Aarhus Universitetsforlag 2016), som kan inkluderes i prisen.

- 22/02: De første mennesker set gennem fossilt DNA.** Morten Erik Allentoft, adjunkt ved Center for GeoGenetik, Statens Naturhistoriske Museum
- 01/03: Troja og Mykene.** Vinnie Nørskov, lektor ved antikmuseet, Aarhus Universitet
- 08/03: Laokoon.** Rubina Raja, professor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 15/03: Ertebølle køkkenmøddingen.** Søren H. Andersen, seniorforsker, Moesgaard Museum
- 22/03: Dødehavsrullerne.** Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 29/03: Rosettastenen, Tut Ank Amon og Kongegravene i Tanis.** Linda Biering-Sørensen, cand.mag. i ægyptologi og omviser, Ny Carlsberg Glyptotek
- 05/04: Himmelskiven fra Nebra og helleristningerne i Tanum.** Flemming Kaul, museumsinspektør, dr. phil., Nationalmuseet

### Skæbneår i Første Verdenskrig: 1916 og 1917

**Holdnummer:** 1713-220

**Dato:** 18/3, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 350 kr., studerende 210 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Et billede af et menneske, der tænker.

Første Verdenskrig – Den Store Krig – har 1916 og 1917 som sine dramatiske skæbneår. Her blev den industrielle krigs konsekvenser åbenbare for enhver i de enorme udmattelsesslag på Vest- og Østfronten, hvor Verdun og Somme står som symboler for eftertidens forståelse af konflikten. På havet antog krigen en stadig mere kritisk karakter, da Slaget ved Jylland i 1916 endte uafklaret, men med svære tab for begge parter. Tyskernes snigen- de oplevelse af nederlag medførte i 1917 en genoptagelse af den uindskrænkede ubådskrig – en beslutning som dels påtvang den britiske befolkning afsavn, men som i sidste ende var udslagsgivende for USAs indtrædelse i krigen. Forelæsnngen gennemgår udvalgte slag i skæbneårene 1916 og 1917 og sætter dem ind i deres militære, politiske og økonomiske kontekst. Få belyst, hvordan Tyskland forsøgte at slå sig ud af tofrontskrigen, hør hvordan briterne udviklede deres hær til en krigsvindende maskine, og få en forklaring på, hvordan konflikten tvang Frankrig og Italien til kanten af overgivelse og skubbede Rusland ud over selv samme, i skæbneårene 1916 og 1917.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

# Kunst, litteratur og musik

### Dansk kunst gennem 1000 år med Peter Kær

**Holdnummer:** 1623-104

**Dato:** 12/11, 1 lørdag

**Tid:** 10.00-16.00

**Pris:** 400 kr., studerende 260 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling og redaktør, DR

Et billede af et menneske, der tænker.

Denne lørdag sætter vi fokus på den danske kunst gennem de seneste 1000 år. Med Peter Kær ved roret gennemgår vi de væsentligste værker i den danske kunsthistorie. Vi starter ved Jellingstenen og rejser så frem i tiden, hvor vi blandt meget andet skal forbi skagensmalerne i slutningen af 1800-tallet og derefter videre til Elmgren & Dragset i dag. Vi kigger dog også ud i verden. Der inddrages væsentlige værker fra den internationale kunstscene for at undersøge de danske kunstners inspirationskilder. Denne forelæsning er en separat efterfølger til 'Kærs kunsthistorie', og man kan sagtens følge holdet uden at have fulgt Kærs tidligere hold.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

**Holdnummer:** 1623-318

**Dato:** 29/11, 2 tirsdage

**Tid:** 17.15-19.00

**Pris:** 250 kr., studerende 150 kr.

**Pris inkl. bog:** 415 kr., studerende 215 kr. (bog værdi 249,95 kr.)

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

**Underviser:** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

### Store filminstruktører

**Holdnummer:** 1713-116

**Dato:** 18/1, 5 onsdage

**Tid:** 19.30-21.15

**Pris:** 530 kr., studerende 360 kr.

**Sted:** AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Et billede af et menneske, der tænker.

Vi forelsker os i film og fascineres af mændene bag. Filmen og dens skabere overrasker konstant, og de seneste 20 år har en ny gruppe instruktører fundet vej til filmelskernes hitliste. Fra de originale film-skabere Joel og Ethan Coen til Alejandro Iñárritu, der står bag mesterværker som 'Birdman' (2014) og 'The Revenant' (2015). Bliv også klogere på Wes Anderson, David Fincher og Michael Haneke, hvis filmperler nydes verden over. Velkommen til aftener i selskab med filmiske mesterværker fra de seneste årtier. Hver forelæsning præsenterer en ny instruktør, der har sat sit præg på moderne filmhistorie. Forløbets oplægsholdere indgår alle i redaktionen på filmtidsskriftet 16:9.

- 18/01: Coen-brødrene.** Andreas Halskov, ekstern lektor i film og medier, Københavns Universitet
- 25/01: Alejandro González Iñárritu.** Jan Oxholm, cand.mag. i engelsk og film
- 01/02: David Fincher.** Søren Rørdam Bastholm, cand.mag. i engelsk og mediefag
- 08/02: Wes Anderson.** Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 15/02: Michael Haneke.** Mathias Korsgaard, post-doc i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.

Et billede af et menneske, der tænker.



# EUROPA 1950-2000

## Århundredets Festival 3-12/3 2017

Good evening Europe! Århundredets Festival skruer i kulturbyåret tiden tilbage til forrige årtusinde, når vi kaster et kritisk, kyndigt og kærligt blik på Europa 1950-2000. På kanten af årtusindskiftet tager den teknologiske udvikling for alvor fart. PC'er og mobiltelefon bliver hvermandseje, og det verdensomspændende internet gør verden mindre.

I løbet af de 50 år sender vi mænd til månen, kvinder i kamp og hippier på ølejr. Ungdomsoprøret slår rod, mens fremmedarbejderne flytter ind, og Europas jerntæppe deler både befolkningen og velstanden. Med murens fald i 1989 starter en ny tid for Europa.

Med over 200 arrangementer på 10 dage tegner Folkeuniversitetet med Århundredets Festival konturerne af fem foruroligende og fascinerende årtier. Festivalen har hjerte i Aarhus med arrangementer i hele Region Midtjylland.

Kom med på en rejse gennem et halvt århundrede, når vi sætter fokus på babyboom, rock'n'roll, charterturisme, oliekrise, oprustning, atomarmåb, kold krig, kloning, peace, punk og porno.

På dette opslag finder du smagsprøver på festivalens arrangementer, og til februar omdeles det komplette festivalprogram.

Følg med, læs mere, og reserver billetter på:  
[aarhundredetsfestival.dk](http://aarhundredetsfestival.dk)  
[facebook.com/aarhundredets](https://www.facebook.com/aarhundredets)  
[@aarhundredets](https://www.instagram.com/aarhundredets) | #åf17

## Århundredets Festival

**Bertel Nygaard**  
Lektor i historie, Aarhus Universitet

AAARHUS-2017  
EUROPÆISK  
KULTURHØVEDSTAD



### Boglancering: Danmark i Europa 1950-2000

Fredag 3/2 | 50 kr. | AU, bygning 1530

Varm op til festivalen, når vi lancerer årets festivalbog, der runder trilogien om Danmark fra 1800 til 2000 af. Bliv klogere på det sidste halve århundrede med bl.a. jordskredsvalg, ungdomsoprør og kold krig, når vi inviterer til en tour de force gennem danmarkshistorien.

### Århundredets hippiefest feat. Savage Rose

Fredag 3/3 | 150-250 kr. | Studenterhus Aarhus

For en aften skruer vi tiden tilbage til 1970'erne. Et årti hvor ungdommen gør oprør, brysterne er bare og seksualiteten fri, hvor æteren er fyldt med rock og politiske slagsange, og hash er vejen til åndelig frihed. Genoplev stemningen fra 70'er-spillestedet Stakladen til flower power åbningsfest. Vi samler alt det bedste fra tidens hippiekultur til en kodyl aften med legendariske Savage Rose på scenen.

### Rene linjer

Lørdag 4/3 | 100 kr. | Dokk1

Teaktræ og palisander, blødt lys, rene linjer og smukt formsprog. Dansk design fra midten af det tyvende århundrede sætter stadig stilen for den moderne og stilbevidste forbruger. Med tre oplæg går vi tæt på designeventyret i europæisk kontekst.

### Quantum Music 2017

Lørdag 4/3 | 100 kr. | Dokk1

Kom på bølgelængde med atomer og lyd, når Aarhus Sinfonietta og professor i fysik Klaus Mølmer tager dig med på en rejse inspireret af atomernes vilde verden. Hør komponisten Kim Helwegs nye symfoniske værk, som går i dialog med de seneste 30 års enestående forskning i atomers bølgebevægelser. Vi lover dig en vidensforestilling ud over det sædvanlige, hvor kunst og forskning smelter sammen.

### Mor og far boller

Søndag 5/3 | 100 kr. | Dokk1

Sex, kønsorganer og forplantning var ikke noget at blive rød i kinderne over i 70'erne, hvor seksualoplysningen kom på kernefamiliens bogreoler. Vær med, når vi ser nærmere på bollebøgerne, det bramfrie sprog og de afslørende billeder.

### Det hvide snit

Mandag 6/3 | 100 kr. | Psykiatrisk Hospital

Vidste du, at Danmark er indehaver af den uhyggelige verdensrekord i flest hvide snit sammenholdt med befolkningstallet? Hør historien om kappede nervebaner og et sort kapitel i danmarkshistorien 1939-1983.

### Vidensbrunch

6/3, 8/3 og 10/3 | 175 kr. | Dokk1

Få brunch og stillet nysgerrigheden, når vi inviterer tre forskere i den varme stol. Vi starter ugen med at vende vrangen ud på velfærdssamfundet, fortsætter med pop, politik og Grand Prix og slutter af med revolution.

### Den fulde Rapport

Mandag 6/3 | 150 kr. | Øst for Paradis

I 1969 blev billedpornografien frigivet i Danmark med et håb om at mindske befolkningens interesse for det underlige materiale. Men effekten var stik modsat! Synk ned i biografens dybe, røde sæder, se frække filmklip, og få den fulde rapport om Danmark som pornoland.

### Opsmøgede ærmer og fransk gourmet

Tirsdag 7/3 | 300 kr. | Katrinebjergskolen

Få både hoved og mave fyldt til et eksklusivt madlavningskursus, hvor madhistoriker Dorthe Chakravarty er inviteret med i køkkenet. Denne aften lærer du at kreere et måltid, der er en fransk gourmetrestaurant værdig. Undervejs får du historien om den franske mads indflydelse på det danske køkken.

### Beverly Hills – serien der formede en hel generation

Tirsdag 7/3 | 100 kr. | Dokk1

'Beverly Hills 90210' tryllebandt 90'ergenerationens unge og trak op imod 80 % af landets tv-seere. Vær med, når vi ser nærmere på kulturinstitutionen og kulturfænomenet, der gav os et indblik i livet hos de rige og smukke teenagere fra West Beverly High.

### Jordskredsvalg

Onsdag 8/3 | 50 kr. | Aarhus Rådhus

1973 var året, hvor de gamle partier fik en ordentlig lussing. Med løfter om en trækprocent på nul og opgør med papirusseri og skrankepaver kom Mogens Glistrup og Fremkridtspartiet i Folketinget med 28 mandater og vendte op og ned på den politiske scene i Danmark.

### Videnskoncert: Jazz is not dead

Torsdag 9/3 | 50-150 kr. | Aulaen, AU

Oplev jazzmusik tilsat den nyeste historieforskning. Med en unik blanding af musik fra Aarhus Jazz Orchestra, et af Europas førende bigbands, og korte forskeroplæg fra museumsinspektør Rasmus Rosenørn kommer du med på en rejse tilbage i historien.

### Intelligente cocktails

Fredag 10/3 | 350 kr. | St. Pauls Apotheke

En af Danmarks bedste formidlere står klar ved siden af en tidligere europamester i cocktails til en event, der gør dig klogere for hver drink. Hør professor Tobias Wang fortælle om biologiske højdepunkter, mens du nyder fem specialkomponerede cocktails med rod i biologien.

### Sputnik – og det der fulgte

Lørdag 11/3 | 100 kr. | Stenomuseet

I 2017 er det 60 år siden, Sovjetunionen tog amerikanerne på sengen og sendte satellitten 'Sputnik 1' i kredsløb om Jorden – som de første nogensinde! Hør om rumkapløbets farefulde historie, de store videnskabelige opdagelser og fremskridt det førte med sig, og (gen)oplev, hvordan rumkapløbet blev belyst i de danske medier.

### Milling og Molbechs diskoskole

Lørdag 11/3 | 100-150 kr. | Centralværkstedet

Kridt danseskoene, og støv de forbudte trin af, når vi inviterer på en tur down memory lane i diskoens univers! Værterne Henrik Milling og Nicolai Molbech fra radioprogrammet 'Fonk! Det er lørdag' på DR P4 står bag pulen til en aften, der gør dig klogere på diskoens historie. Glæd dig til at indtage dansegulvet under den glimtende diskokugle til tidens største hits.



# Praktiske oplysninger

## Komitéer i Region Midtjylland

I flere byer i Midtjylland er der mindre Folkeuniversitets-komitéer, der hver især arrangerer forelæsninger i Folkeuniversitets-regi i deres lokalområde. Du er altid velkommen til at kontakte dem.

**Syddjurs:** Kontakt Birthe Damgård Nielsen / 2947 6833 / info@syddjurs-folkeuniversitet.dk / www.syddjurs-folkeuniversitet.dk

**Favrskov:** Kontakt Thomas Damm / 8964 1584 / thda@favrskov.dk

**Herning:** Kontakt Iben Østerbye / 2134 1742 / bibios@herning / www.fuau.dk/herning

**Horsens-Hedensted:** Kontakt Hans Hansen / 8755 4330 / haha@viauc.dk / www.fuhh.dk

**Morsø:** Kontakt Martin Horsted / 9772 3572 / martinhorsted@gmail.com

**Norddjurs:** Kontakt Birgit Årsnæs / 2344 8014 / info@norddjurs-folkeuni.dk / www.norddjurs-folkeuni.dk

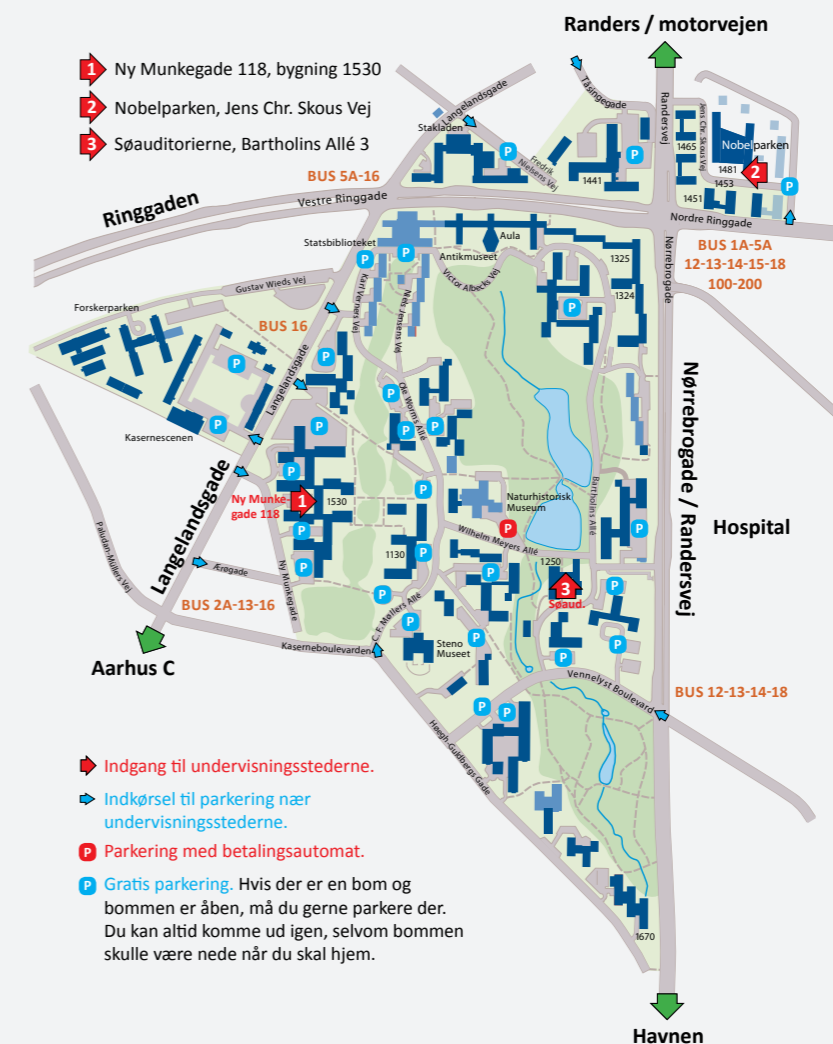
**Randers:** Kontakt Lena Koldsø / 8710 6804 / lk@randersbib.dk / www.randersfolkeuni.dk

(Formand: Peter Staugaard, pstaugaard@gmail.com)

**Ringkøbing-Skjern:** Kontakt Ritta Olesen / 9974 2621 / ritta.olesen@rksk.dk / www.riskbib.dk/folkeuniversitetet

**Rougso:** Kontakt Yvonne Holm Karnøe / 2212 3907 / info@folkeuniversitetet-rougso.dk / www.folkeuniversitetet-rougso.dk

**Ry:** Kontakt Flemming Simonsen / 8689 1402 / flemming@javngyde.dk / www.folkeuniversitetet-ry.dk



### Programrådet

Programrådet består af styrelsens medlemmer, forskere og fagpersoner primært fra Aarhus Universitet og fra Aarhus' kulturinstitutioner.

### Styrelsen

Pressechef Anders Correll / prodekan Anne Marie Pahuus / lektor Bertel Nygaard / institutleder Claus Holm / chefkonsulent Jens Holbech / lektor Kirstine Helboe Johansen / institutleder Kristjar Skajaa / professor Lars Østergaard / lektor Mette Skak / lektor Noe Munck (formand) / professor Ole Bækgaard Nielsen / lektor Rikke Louise Meyer / head of national conservation WWF Susanne Amsinck / chef for DR nyheder Ulrik Haagerup.

### Forskere og fagpersoner fra Aarhus Universitet

Professor Andreas Roepstorff / lektor Ane Hejlskov Larsen / prodekan Anne Marie Pahuus / projektleder Anne Sørensen / lektor Birte Poulsen / professor Bjarne Møller-Madsen / professor Bo Christensen / Professor Carsten Obel / lektor Carsten Bagge Laustsen / professor Christian Bjørnskov / lektor Christian Waldstrøm / informationsleder Claus Bo Andreasen / professor Derek Beach / lektor Egon Noe / professor Finn Frandsen / lektor Hans Kjeldsen / lektor Henrik Birkedal / lektor, Jakob Isak Nielsen / forskningsleder Jens Bennedsen / undervisningsassistent Jeff Evald Jørgensen / adjunkt Karina Lykke Grand / professor Kim Halskov / lektor Kristian Hvidtfelt Nielsen / centerleder Lars Kiel Bertelsen / adjungeret professor Lene Vase / lektor Mads Krogh / professor MSO Mads Rosen-dahl Thomsen / lektor Marie Vejrup Nielsen / lektor, Martijn van Beek / lektor Michael Böss / adjunkt Mikkel Thelle / lektor Mikkel Thorup / docent Ole Høiris / lektor Ole Lauridsen / lektor Ole Sonne / lektor Per Stounbjerg / udviklingschef Pernille Kallehave / seniorforsker Peter Bondo Christensen / professor Peter C. Kjærgaard / lektor Peter K.A. Jensen / professor Peter Krøjgaard / professor Philipp Schröder / chef for kommunikation og presse Svend Aage Mogensen / professor Søren Fauth / institutleder Thomas Toftegaard / lektor Tinna Stevnsner / professor Tobias Wang / professor Uffe Juul Jensen / professor Verner Møller.

### Fagpersoner fra andre uddannelses- og kulturinstitutioner

Museumsinspektør Annette Damm, Moesgård Museum / museumsdirektør Bo Skaarup, Naturhistorisk Museum i Aarhus / forlagsdirektør Carsten Fenger-Grøndahl, Aarhus Universitetsforlag / redaktør Christian Adamsen, Skalk / museumsinspektør Connie Jantzen, Den Gamle By / presseansvarlig Dan Hansen, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole / museumsinspektør Hanne Teglhus, Steno Museet / sognepræst Henrik Grøndahl Lund, Aarhus Domkirke / formidlingschef Iben Østerbye, Herning Bibliotekerne / museumsinspektør Jeanette Varberg, Moesgaard Museum / institutleder Lars Kiel Bertelsen, Arkitektskolen / museumsleder Merete Ipsen, Kvindemuseet / kulturredaktør Michael Bach Henriksen, Kristeligt Dagblad / centerleder Peter Yding Brunbech, HistorieLab / stadsarkivar Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv / museumsdirektør Thomas Bloch Ravn, Den Gamle By / arkitekt Thomas Dickson, Dickson Design / seniorforsker Thomas Secher Jensen, Naturhistorisk Museum Aarhus.

### Folkeuniversitetets sekretariat

Rektor Sten Tiedemann / program- og kommunikationschef Marie Kruse Larsen / redaktør Louise Højbjerg Jacobsen / redaktør Anne Marie Støvring Sørensen / redaktør Mette Grønborg Poulsen / redaktør Joakim Quorp Matthiesen / redaktør Lotte Vestergård Mehlsen / redaktør Jonas Sloth / programmedarbejdere: Kasper Dam Nielsen / Julie Harboe / Helena Lange / Jørgen Vestergård Lind / Kathrine Terkildsen / festivalchef Hanne Lundgren Nielsen / projektleder Sofie Frøkjær Justesen / projektleder Johanne Greibe Andersen / Anne Engedal / festivalmedarbejdere: Marie Kjølhede / Mette Nyman Kvist / Agnete Schleicher Bønnerup / Lea Hansen Damgaard / Karina Louise Andersen / Noa Kjærsgaard Hansen / Lasse Balbeby Corydon Lund / Mette Nyman Kvist / Henriette Pagh Mathiasen / økonomichef Randi Dahlin / assistent Martin Kristian- sen / receptionist Tinna Louise Hansen.

### Studierabat

På udvalgte hold gives der rabat til studerende, som er berettiget til SU. Oplys uddannelsessted og årskortnummer/CPR-nr. på hjemmesiden. Husk studiekort første undervisningsgang.

### Forbehold

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato og tidspunkt. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen.

### Afmelding

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 120 kr. Afmelding skal ske senest 14 dage før holdstart. Tilmelding til rejser og ekskursioner er bindende, og depositum refunderes ikke.

### Fotos og illustrationer

Med mindre andet er angivet, stammer billedmateriale fra billeddata-baserne Stock.xchng, iStockphoto.com, Shutterstock og WikiMedia. Fotos af forskere: montgomery.dk. Layout og grafik: Oddfischlein.

### Bøger, noter og slides

Til forløb, hvor bøger er inkluderet, udleveres bogen første undervisningsgang. Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

### Sekretariatet

Folkeuniversitetet, lok. 05.182  
 Inge Lehmanns Gade 10, 5. sal  
 8000 Aarhus C  
 www.fuau.dk  
 8843 8000

### Åbningstider

Mandag-fredag kl. 10.00-15.00

### Undervisningssted

Folkeuniversitetet i Aarhus:  
 Ny Munkegade 118  
 8000 Aarhus C  
 Folkeuniversitetet i Herning  
 Birk Centerpark 15  
 7400 Herning  
 8843 8000

### Tilmelding

Tilmeld dig på hjemmesiden fuau.dk, og betal med Dankort, Visa-Dankort, Mastercard, Visa Electron eller Danske Bank netbetaling. Firmabetaling på EAN eller faktura.